UMAR

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2017

Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2017
ISSN 1318-3850
Ljubljana, marec 2017

Izdajatelj: UMAR, Ljubljana, Gregorčičeva 27

Odgovarja: mag. Boštjan Vasle, direktor
Glavni urednik: Jure Brložnik

Pri pripravi napovedi so sodelovali:
Urška Brodar, mag. Aleš Delakorda, Janez Dodič, Lejla Fajić, mag. Barbara Ferk, dr. Marko Glažar, mag. Marjan Hafner, Slavica Jurančič, mag. Mateja Kovač, mag. Janez Kušar, dr. Jože Markič, dr. Ana Murn, mag. Tina Nenadič, Mitja Perko, mag., Jure Povšnar, mag. Ana Tršelič Selan, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Branka Tavčar, mag. Ana Vidrih, mag. Eva Zver

Uredniški odbor: mag. Marijana Bednaš, mag. Aleš Delakorda, Lejla Fajić, dr. Alenka Kajzer, mag. Rotija Kmet Zupančič, mag. Janez Kušar, mag. Boštjan Vasle

Izdelava grafikonov, statistična priloga: Bibijana Cirman Naglič
Oblikovanje: Katja Korinšek, Pristop

Tisk: Eurograf d.o.o.
Naklada: 160 izvodov

©2017, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
Razmnoževanje publikacije ali njenih delov ni dovoljeno. Objava besedila in podatkov v celoti ali deloma je dovoljena le z navedbo vira.

Kazalo

Povzetek ... 3
1. Izhodišča Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2017 ... 9
1.1. Mednarodno okolje ... 9
1.2. Viri financiranja ... 10
1.3. Javne finance ... 11
2. Napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji ... 12
2.1. Bruto domači proizvod – agregati potrošnje ... 12
2.2. Dodana vrednost po dejavnostih ... 14
2.3. Zaposlenost in brezposelnost ... 15
2.4. Plače ... 16
2.5. Inflacija ... 17
2.6. Tekoči račun plačilne bilance ... 20
3. Tveganja za uresničitev napovedi ... 21
4. Proizvodna vrzel in rast potencialnega BDP ... 22
Priloga ... 24
1. Ocena uspešnosti napovedi ... 24
1.1. Metodologija ... 24
1.2. Rezultati ... 24

Okvir

Okvir 1: Dejavniki gibanja cen neenergetskega blaga ... 18

Statistična priloga ... 27

Povzetek

Pri pripravi Pomladanske napovedi smo izhajali iz stabilnih gospodarskih razmer v mednarodnem okolju in ugodnih gospodarskih gibanj v domačem okolju ter upoštevali objavljene usmeritve ekonomskih politik. Mednarodne institucije pričakujejo ohranjanje lanske stopnje gospodarske rasti v večini pomembnejših trgovinskih partneric. V domačem okolju smo upoštevali izvajanje začrtanih ekonomskih politik. Ob izboljšanju razmer v bančnem sistemu in razširitvi virov financiranja podjetniškega sektorja smo predpostavili, da se bodo finančne omejitve za rast v obdobju napovedi še zmanjšale. Vse to bo podpiralo nadaljnjo rast slovenskega gospodarstva, ki se je v zadnjem letu še krepila in postala širše osnovana.

Pomladanska napoved rasti bruto domačega proizvoda letos predvideva okrepitev na 3,6 %, v naslednjih dveh letih pa se bo gibala okrog 3 %. Dejavniki rasti v letu 2017 ostajajo podobni lanskim, pospešitev glede na leto 2016 pa bo predvsem posledica dinamike državnih investicij. V celotnem obdobju 2017–2019 bo izvoz ostal glavni dejavnik rasti gospodarske aktivnosti. Poleg rasti tujega povpraševanja ga bo še naprej spodbujalo tudi ohranjanje ugodnega konkurenčnega položaja menjalnega sektorja. Nadalje bo naraščal prispevek domače potrošnje. Letos tako pričakujemo nadaljnjo okrepitev trošenja gospodinjstev ob rasti vseh ključnih komponent razpoložljivega dohodka in visokem optimizmu potrošnikov. Pozitivna gibanja se bodo nadaljevala tudi prihodnji dve leti. Ob rasti povpraševanja in ugodnih pogojih za investiranje v celotnem obdobju napovedi pričakujemo nadaljnjo rast investicij v opremo in stroje, ob oživljanju trga nepremičnin pa postopno višje stanovanjske investicije. V povezavi z vladnim načrtom črpanja EU sredstev iz nove finančne perspektive se bodo po lanskem občutnem padcu znova povečale državne investicije, kar bo ključna sprememba v skupni investicijski aktivnosti, ki se bo letos povečala. Nadaljevala se bo tudi rast državne potrošnje, a bo nižja kot v predhodnih dveh letih.

Ugodna gibanja na trgu dela se bodo nadaljevala, proti koncu napovedovalnega obdobja jih bodo vedno bolj zaznamovale demografske spremembe. Po lanski visoki rasti zaposlenosti letos ob nadaljnji krepitvi gospodarske rasti pričakujemo podobno povečanje (2,2 %). Nadaljevanje ugodnih gibanj nakazujejo tudi kazalniki pričakovanega zaposlovanja, ki so v vseh dejavnostih zasebnega sektorja na najvišjih ravneh po začetku krize. Posledično se bo nadalje znižala tudi brezposelnost, v povprečju letošnjega leta na 90 tisoč oseb. Proti koncu obdobja napovedi bodo na razmere na trgu dela v vse večji meri vplivale demografske spremembe, zlasti zmanjševanje števila delovno sposobnega prebivalstva.

Po lanski najvišji rasti povprečne plače v zadnjih petih letih pričakujemo v 2017–2019 njeno nadaljnjo okrepitev. Pospešitev nominalne rasti povprečne bruto plače v zasebnem sektorju bo izhajala iz višje gospodarske rasti in nadaljnjega znižanja brezposelnosti. S slednjim so povezane tudi omejitve podjetij pri iskanju usposobljenih delavcev, kar bo predstavljajo dodaten pritisk na rast plač. Kljub temu ocenjujemo, da bo težnja po ohranjanju konkurenčnega položaja še naprej pomembno vplivala na oblikovanje plač v zasebnem sektorju (zlasti menjalnem), tako da bo njihova rast ostala skladna s produktivnostjo. V sektorju država bo višja rast kot lani posledica sprostitve napredovanj in plačne lestvice ter dogovorjenih povišanj.

Inflacija se bo letos okrepila na okrog 2 % zlasti zaradi višjih cen energentov, ob postopni krepitvi osnovne inflacije pa se bo na podobni ravni ohranila tudi v prihodnjih dveh letih. Letošnja višja rast cen življenjskih potrebščin bo povezana predvsem s cenami energentov, ki bodo po daljšem obdobju upadanja občutno višje kot lani. Ob višji rasti domačega povpraševanja se bo v celotnem obdobju napovedi krepila tudi osnovna inflacija, kjer pričakujemo predvsem nadaljnjo rast cen storitev. Rast cen neenergetskega blaga bo zmernejša in bolj postopna, saj ocenjujemo, da prihaja do zamika pri prenosu surovinskih šokov v končne cene za potrošnika.

Presežek na tekočem računu plačilne bilance se bo letos znižal in nato ohranjal na podobni, sicer še vedno visoki ravni. Ohranjanje visokega presežka na tekočem računu plačilne bilance tudi v naslednjih letih povezujemo predvsem s še vedno nizko ravnjo bruto investicij. Pričakovana krepitev domače potrošnje bo sicer povišala rast uvoza, vendar se bodo hkrati ob izboljšanju konkurenčnosti v zadnjih letih nadaljevala tudi ugodna izvozna gibanja. Na znižanje skupnega presežka v 2017 na 4,6 % BDP bodo vplivali predvsem cenovni dejavniki zaradi povišanja cen nafte in ostalih surovin po štirih letih ugodnih gibanj. Količinski vpliv višje domače potrošnje in uvoza blaga na zmanjševanje presežka pa bo precej manjši, podobno tudi v prihodnjih letih, ko so predpostavljeni nespremenjeni pogoji menjave. V storitveni menjavi pričakujemo nadaljnjo rast presežka, predvsem v menjavi potovanj in transportnih storitev. Pri ostalih tokovih pa pričakujemo povečevanje neto odlivov v tujino. Na zmanjšanje presežka na tekočem računu bodo vplivali predvsem večji izdatki od kapitala (višji neto odlivi dohodkov od lastniškega kapitala neposrednih naložb in neto plačila obresti na zunanji dolg), v manjši meri tudi predvidena večja vplačila v proračun EU .

Ocene na podlagi Pomladanske napovedi kažejo, da bo Slovenija v prihodnjih letih prešla v območje nekoliko pozitivne proizvodne vrzeli ob še vedno šibki rasti potencialnega BDP. Več kot desetletno obdobje z relativno nizko rastjo potencialnega BDP kaže na dolgotrajni učinek krize. Rast se sicer postopoma krepi in je ob koncu tega desetletja ocenjena na okoli 2,5 %, kar pa je še vedno precej pod ravnjo pred krizo. To je predvsem posledica nizkega prispevka kapitala ob še vedno nizki ravni bruto investicij, ki bo kljub pričakovani rasti v prihodnjih letih ob koncu obdobja napovedi še vedno občutno nižja kot pred krizo. Nižji kot pred krizo bo tudi prispevek skupne faktorske produktivnosti, ki se sicer najhitreje povečuje in tudi največ prispeva k višji rasti potencialnega BDP. S predvidenim povečevanjem stopenj aktivnosti pa bo, kljub manjšemu številu delovno sposobnega prebivalstva, pozitiven tudi prispevek dela.

Tudi ob pripravi Pomladanske napovedi so tveganja za uresničitev osrednjega scenarija iz mednarodnega okolja pretežno negativna, v domačem okolju pa prevladujejo pozitivna tveganja. Tveganja iz mednarodnega okolja so povezana predvsem z visoko ravnjo politične negotovosti, ki se v času priprave napovedi sicer niso odražala v kazalnikih aktivnosti in zaupanja. Negotovost se nanaša predvsem na nadaljnji okvir delovanja EU, v povezavi z brexitom in izidi volitev v nekaterih pomembnih trgovinskih partnericah ter ukrepi nove administracije v ZDA. V domačem okolju so tveganja povezana predvsem z dinamiko investicij. Zasebne investicije bi lahko bile ob oživitvi kreditiranja in še manjši negotovosti v poslovnem okolju višje kot v osnovnem scenariju. Državne investicije pa bi bile lahko letos tudi nižje ob drugačni dinamiki črpanja EU sredstev od vladnih načrtov. Višja kot v osnovnem scenariju bi lahko bila tudi potrošnja gospodinjstev, zlasti če bi se zaradi še ugodnejših gibanj na trgu dela še bolj povečal razpoložljivi dohodek.

Pomladanska napoved 2017 glavnih makroekonomskih agregatov Slovenije

	2016	Pomladanska napoved (marec 2017)		
		2017	2018	2019
BRUTO DOMAČI PROIZVOD				
BDP, realna rast v %	2,5	3,6	3,2	2,6
BDP, v mio EUR, tekoče cene	39.769	41.625	43.675	45.577
ZAPOSLENOST, PLAČE IN PRODUKTIVNOST				
Zaposlenost, statistika nacionalnih računov, rast v %	2,0	2,2	1,5	1,0
Št. registriranih brezposelnih, povprečje leta, v tisoč	103,2	90,2	84,9	80,2
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,2	9,7	9,1	8,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	8,0	7,0	6,4	6,0
Bruto plače na zaposlenega, realna rast v %	1,9	1,5	1,7	1,3
- zasebni sektor	1,8	1,5	1,7	1,8
- javni sektor	2,4	1,7	2,0	0,6
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega), realna rast v %	0,5	1,4	1,7	1,6
MENJAVA S TUJINO				
Izvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	5,9	6,0	5,1	4,8
Izvoz proizvodov	5,7	6,1	5,1	4,9
Izvoz storitev	6,8	5,4	4,8	4,5
Uvoz proizvodov in storitev, realna rast v %	6,2	6,5	5,6	5,1
Uvoz proizvodov	6,6	6,8	5,7	5,2
Uvoz storitev	4,1	5,0	4,8	4,4
PLAČILNO BILANČNA STATISTIKA				
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	2.719	1.911	1.906	2.024
- v primerjavi z BDP v %	6,8	4,6	4,4	4,4
Saldo blagovno-storitvene menjave s tujino v mio EUR	3.841	3.601	3.650	3.785
- v primerjavi z BDP v %	9,7	8,7	8,4	8,3
DOMAČE POVPRAŠEVANJE				
Domača potrošnja, realna rast v %	2,4	3,8	3,4	2,6
v tem:				
Zasebna potrošnja	2,8	3,5	2,7	2,0
Državna potrošnja	2,6	1,0	0,9	0,6
Investicije v osnovna sredstva	-3,1	7,0	7,0	6,0
Sprememba zalog, prispevek k rasti BDP v o.t.	0,8	0,1	0,1	0,0
TEČAJ IN CENE				
Razmerje USD za 1 EUR	1,107	1,067	1,068	1,068
Realni efektivni tečaj - deflator CPI	0,2	0,5	-0,2	0,2
Inflacija (dec./dec.)	0,5	2,1	1,9	2,1
Inflacija (povprečje leta)	-0,1	1,8	1,6	2,0
Cena nafte Brent v USD / sodček	44,8	56,3	56,4	55,8

Vir: Leto 2016 SURS, BS, ECB, EIA, 2017–2019 napoved UMAR.

Pri pripravi Pomladanske napovedi so bili upoštevani statistični podatki, informacije in sprejeti ukrepi, znani do 9. marca 2017.

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2017

1. Izhodišča Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj 2017

1.1. Mednarodno okolje

Pri pripravi napovedi smo predpostavili ohranjanje lanske stopnje gospodarske rasti v večini glavnih trgovinskih partneric. Gospodarska rast v evrskem območju naj bi se na podlagi napovedi mednarodnih institucij v obdobju 2017–2019 gibala okoli 1,6 %. Še naprej naj bi temeljila predvsem na rasti zasebne potrošnje ob nadaljnjem izboljšanju razmer na trgu dela. Nadaljevalo naj bi se tudi okrevanje investicij. Skladno s pričakovano postopno krepitvijo rasti svetovnega gospodarstva naj bi se vnovič začela krepiti tudi rast izvoza. Optimizem glede nadaljnje rasti in ohranjanje spodbujevalne politike ECB vpliva na izboljševanje posojilnih pogojev za podjetja in gospodinjstva ter posledično višje kreditne tokove.[1] Kljub povečanju v zadnjih mesecih pa ostajajo na zgodovinsko nizkih ravneh tudi zahtevane donosnosti obveznic držav evrskega območja. Med pomembnejšimi trgovinskimi partnericami izven evrskega območja naj bi se ugodna gospodarska rast na Hrvaškem, ki se je lani okrepila zaradi rekordne turistične sezone, nadaljevala ob pospešenem črpanju EU sredstev. V Rusiji naj bi se gospodarska aktivnost začela povečevati zlasti v povezavi z višjimi cenami surovin.

Pomladanska napoved upošteva tehnično predpostavko[2], ki implicira visoko rast povprečne cene nafte in ostalih surovin v 2017. Cene nafte so se povišale že ob koncu lanskega leta kot posledica predpostavljene večje svetovne gospodarske aktivnosti in dogovora OPEC o zmanjšanju proizvodnje nafte. Pri pripravi napovedi smo upoštevali tehnično predpostavko za povprečno ceno soda nafte brent v letu 2017 v višini 56,3 USD/sod, kar implicira 25 % višjo povprečno ceno kot v 2016. Na podlagi gibanj na terminskih trgih smo predpostavili njeno ohranjanje na podobni ravni tudi v naslednjih dveh letih. Predpostavka glede gibanja dolarskih cen neenergetskih surovin za letos predvideva 5-odstotno zvišanje, v prihodnjih dveh letih pa ohranjanje na podobni ravni.

Slika 1: **Bruto domači proizvod v evrskem območju**

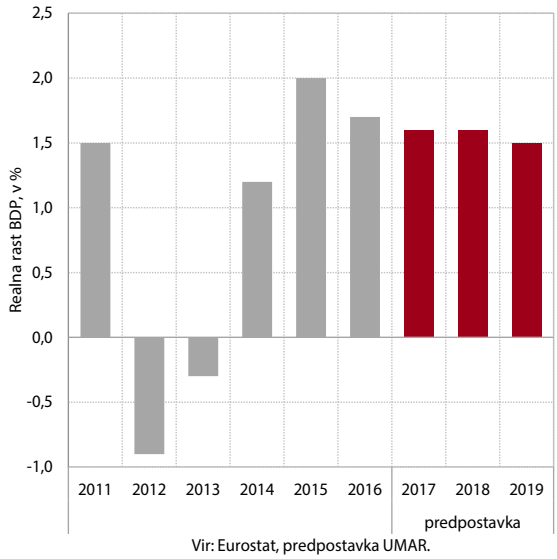

Vir: Eurostat, predpostavka UMAR.

Tabela 1: **Predpostavke napovedi glede gospodarske rasti v najpomembnejših trgovinskih partnericah**

Realne stopnje rasti, v %	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
EU	1,9	1,6	1,7	1,9	1,7	1,7
Evrsko območje	1,7	1,4	1,6	1,6	1,6	1,5
Nemčija	1,9	1,4	1,6	1,4	1,6	1,4
Italija	0,9	1,0	0,9	1,1	1,0	1,0
Avstrija	1,5	1,4	1,5	1,4	1,5	1,3
Francija	1,2	1,4	1,3	1,5	1,5	1,6
Hrvaška	2,9	2,1	2,9	2,2	2,5	2,3
Rusija	-0,4	1,0	1,0	1,6	1,3	1,6

Vir: Eurostat (za leto 2016); Consensus Forecasts, februar 2017; Eastern Consensus Forecasts, februar 2017; EC Winter Forecast, februar 2017; ECB staff macroeconomic projections, marec 2017; IMF World Economic Outlook Update, januar 2017; ocena UMAR.

[1] The euro area bank lending survey (ECB, januar 2017).
[2] Predpostavka cene nafte je narejena na podlagi povprečnih vrednosti terminskih pogodb med 1. in 17. februarjem 2017. Predpostavka cen neenergetskih surovin je narejena na podlagi ocen mednarodnih institucij.

Tabela 2: **Predpostavke cene nafte, neenergetskih surovin in tečaja USD/EUR**

	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Cene nafte, Brent, v USD	44,8	49,0	56,3	52,0	56,4	55,8
Cene nafte, Brent, v EUR	40,4	43,8	52,7	46,5	52,8	52,2
Cene neenergetskih surovin, v USD, rast	-2,0	3,0	5,0	3,0	1,0	1,0
Tečaj USD/EUR	1,107	1,118	1,067	1,118	1,068	1,068

Vir: EIA, IMF, ECB, CME, ocena UMAR. Predpostavke so narejene na podlagi povprečnih vrednosti med 1. in 17. februarjem 2017.

Slika 2: **Cene nafte in neenergetskih surovin**

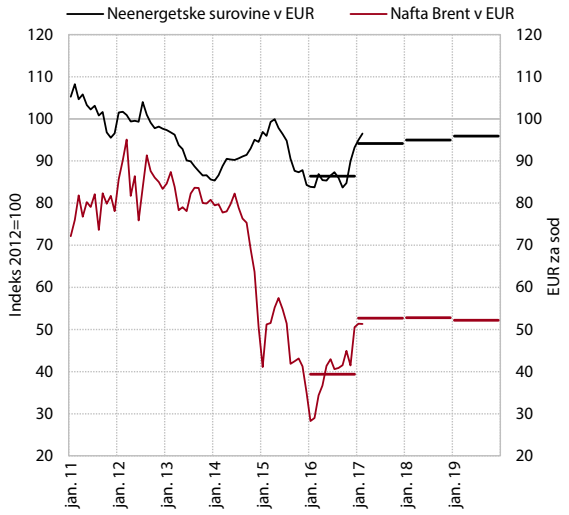

Vir: ECB, EIA, preračun UMAR. Opomba: s črto prikazano letno povprečje z upoštevanjem predpostavke napovedi.

Slika 3: **Struktura virov financiranja nefinančnih družb v Sloveniji**

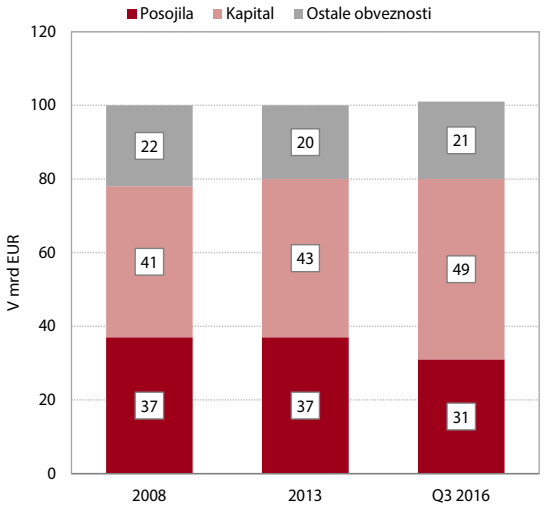

Vir: BS. Opomba: v stolpcih je zapisan delež v odstotkih. Zaradi zaokroževanja vsota ni 100.

1.2. Viri financiranja

Podjetjem v Sloveniji se izboljšujeta dostopnost do virov financiranja in njihova struktura. V letu 2016 je le desetina anketiranih podjetij v Sloveniji dostop do virov financiranja opredelila kot največjo težavo pri poslovanju, kar je na ravni povprečja EU, medtem ko je bilo še leta 2014 takšnih podjetij dobra četrtina.[3] O težavah s financiranjem sicer poročajo v nekaterih delih storitvenih dejavnosti, v menjalnem delu gospodarstva pa v večji meri niso več prisotne.[4] Med viri financiranja narašča delež dolgoročnejših virov financiranja, kar ob hkratni razpršitvi virov financiranja zmanjšuje izpostavljenost podjetij morebitnim šokom na domačem in mednarodnih finančnih trgih. Povečuje se pomen lastnih virov (privarčevana sredstva, dokapitalizacije predvsem preko spremenjene strukture lastništva), v manjši meri pa se podjetja financirajo tudi z izdajo dolžniških vrednostnih papirjev. Obseg slednjih je sicer še vedno precej skromen in dosega le 1,4 mrd EUR.[5] Kljub razpršitvi domači bančni viri ostajajo pomemben vir financiranja podjetij. Ocenjujemo, da se bo z nadaljnjim izboljšanjem razmer v gospodarstvu ponovno povečala tudi potreba po financiranju preko domačih bank, saj je zlasti MSP-jem dostop do drugih virov močno omejen. Povečane potrebe po financiranju se nakazujejo tudi v povečanem povpraševanju podjetij po posojilih za financiranje investicij v zadnjem letu.[6]

Tudi gospodinjstvom se dostopnost do virov financiranja izboljšuje. Gospodinjstva povečujejo povpraševanje po kreditih ob rasti zasebne potrošnje in okrevanju na trgu nepremičnin. Banke pa so naklonjene h kreditiranju gospodinjstev, saj je njihova zadolženost nizka. Poleg obsega stanovanjskih posojil je lani začel naraščati tudi obseg potrošniških posojil. Slednje je po naši oceni poleg večjega trošenja gospodinjstev tudi posledica večje pripravljenosti bank za tovrstno financiranje zaradi krajših ročnosti in s tem povezanim boljšim obvladovanjem obrestnega tveganja. To se namreč povečuje zaradi naraščajočega kreditiranja s fiksno obrestno mero, pri čemer so povprečne obrestne mere za potrošniška posojila že peto leto nižje od povprečja v evrskem območju.

[3] Survey on the Access to Finance of Enterprises (EK in ECB, 2016).
[4] Podatki SURS o omejitveni dejavnikih po poslovnih tendencah.
[5] Med vsemi viri financiranja beležijo najvišjo rast, saj se je njihov obseg v tretjem četrtletju 2016 glede na konec leta 2008 skoraj potrojil.
[6] ECB Bank Lending Survey.

Razmere v bančnem sistemu se postopoma izboljšujejo in ne predstavljajo več tako velikega omejitvenega dejavnika za gospodarsko rast kot v preteklih letih. Med viri financiranja bančnega sistema izrazito prevladujejo depoziti, medtem ko se je glede na obdobje pred krizo zmanjšal predvsem delež obveznosti do tujih bank.[7] Povečujejo se tako depoziti prebivalstva kot podjetij.[8] Čeprav so depoziti domačih nebančnih sektorjev praviloma stabilnejši vir financiranja, pa se v slovenskem bančnem sistemu krepijo le vpogledne vloge in v manjši meri tudi vloge na odpoklic.

Slika 4: **Neto obrestni prihodki, dobiček ter oblikovanje rezervacij in oslabitev v slovenskem bančnem sistemu**

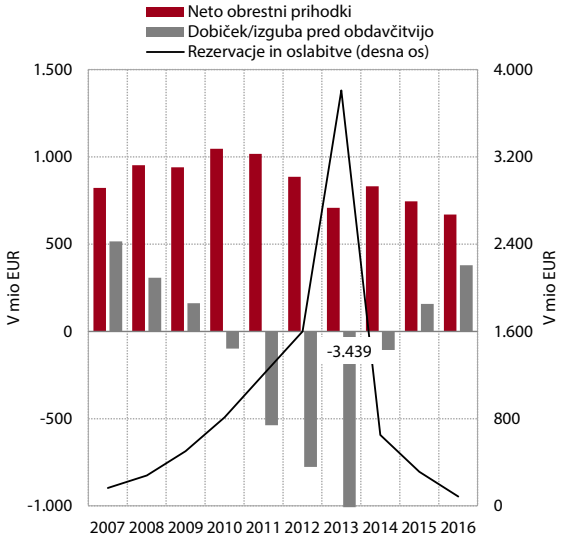

Vir: BS.

Država ima v trenutnih tržnih razmerah ugoden dostop do virov financiranja. V letu 2016 in v začetku leta 2017 je nadalje povečala že obstoječe izdaje dolgoročnih obveznic in izdajala nove dolgoročne obveznice po ugodnih pogojih. Zaradi visoke likvidnosti denarnega trga je izredno nizka tudi zahtevana donosnost kratkoročnih instrumentov zadolževanja, saj od februarja 2016 znaša manj kot 0 %, vendar je delež novega kratkoročnega zadolževanja majhen.[9] Ročnost dolga sektorja država se tako podaljšuje ob nižanju povprečnih stroškov financiranja dolga. Ob razmeroma obsežnem zadolževanju država ohranja visoko raven sredstev na računih, kar preprečuje rast neto zadolženosti sektorja država in daje državi manevrski prostor v primeru nenadnih sprememb na mednarodnih finančnih trgih.

1.3. Javne finance

Pomladanska napoved upošteva usmeritev vlade, da se bo zniževanje javnofinančnega primanjkljaja v prihodnjih letih nadaljevalo. Ta se je lani nadalje znižal[10] pod vplivom izboljšanja gospodarskih razmer, ohranjanja dela ukrepov za zadrževanje rasti izdatkov ter znižanja subvencij in investicij oz. sofinanciranja pri črpanju iz EU skladov ob prehodu na novo finančno perspektivo 2014–2020. V napovedi upoštevamo, da se bo ob krepitvi gospodarske rasti, ki bo omogočila višje rasti prihodkov kot v predhodnih letih, javnofinančni primanjkljaj znižal tudi letos in v prihodnjih letih. Zaradi nadaljnjega sproščanja dela ukrepov na področju plač ter socialnih transferjev in nadomestil[11] pa ocenjujemo, da bodo h konsolidaciji na strani izdatkov prispevale nekatere druge, fleksibilnejše kategorije. To se bo namreč odražalo na zmerni rasti izdatkov za blago in storitve, ob nadaljnji implementaciji centraliziranega javnega naročanja. Ob predvidenem povečanju črpanja EU sredstev finančne perspektive 2014–2020 z letom 2017 sicer pričakujemo okrepitev investicij sektorja država, vendar bodo ostale nižje kot v letih 2014 in 2015, ko se je zaključevalo črpanje EU sredstev iz predhodne perspektive.

Slika 5: **Javnofinančni prihodki, odhodki in saldo, po metodologiji denarnega toka (GFS)**

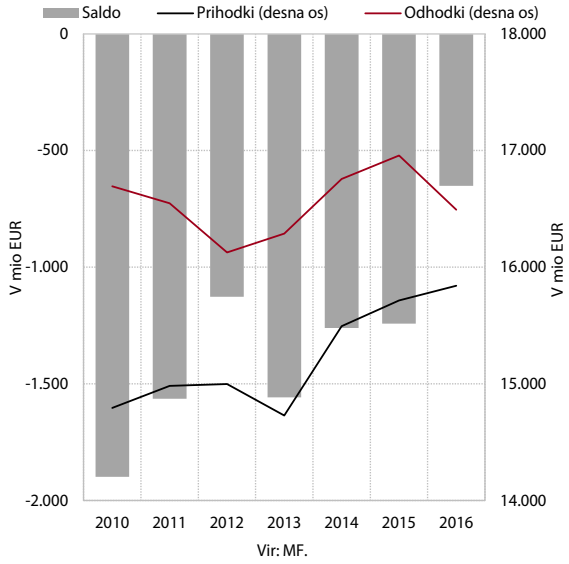

Vir: MF.

[7] Obveznosti do tujih bank so konec leta 2016 znašale 2,8 mrd EUR, konec leta 2008 pa 17,1 mrd EUR (najvišja raven avgusta 2008 18,0 mrd EUR).

[8] Podjetjem so banke pričele zaračunavati ležarino na višje zneske depozitov. To bi lahko ob nadaljnji širitvi nabora ustreznih alternativnih naložb, tudi tistih v osnovna sredstva, povzročilo hitrejše premike sredstev podjetij z računov pri bankah. Depoziti domačih nefinančnih družb in gospodinjstev so konec leta 2016 znašali 5,8 oz. 16,9 mrd EUR, konec leta 2008 pa 3,7 oz.13,7 mrd EUR.

[9] Kratkoročni dolg v obliki vrednostnih papirjev znaša okoli 1 % (skupaj s kratkoročnimi posojili okoli 3,5 %) celotnega dolga sektorja država. Delež kratkoročnega dolga v celotnem dolgu se konstantno niža in odraža stremljenje k čim večji terminski razpršitvi plačil dolga. Najvišji delež celotnega kratkoročnega dolga je znašal okoli 10 % celotnega dolga v začetku 2009.

[10] Po metodi denarnega toka (GFS-IMF) je javnofinančni primanjkljaj v letu 2016 znašal 1,6 % BDP (v letu 2015 3,2 % BDP).

[11] Od priprave Jesenske napovedi gospodarskih gibanj 2016 je prišlo do sprejetja dogovorov, ki se nanašata na plače in druge stroške dela v javnem sektorju za leto 2017 in delno za leto 2018, v skladu z Zakonom o izvrševanju proračunov 2016–2017 so se v začetku leta 2017 uskladile pokojnine. Poleg tega bodo spremembe zakonodaje na področju socialno varstvenih prejemkov in pravic iz javnih sredstev po pričakovanju vodile v povečanje prejemnikov varstvenega dodatka, denarne socialne pomoči ter subvencij šolske prehrane.

2. Napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji

2.1. Bruto domači proizvod – agregati potrošnje

Gospodarska rast se je lani skozi leto postopoma krepila in v celem letu znašala 2,5 %.[12] Izvoz, spodbujen z rastjo tujega povpraševanja in izboljševanjem konkurenčnega položaja, se je povečal še nekoliko bolj kot leto prej in tako ostal glavni dejavnik gospodarske rasti. Ob nadaljnjem občutnem izboljšanju razmer na trgu dela, kjer sta se rast zaposlenosti in plač še okrepili, se je posledično okrepila tudi rast razpoložljivega dohodka gospodinjstev. To je ob povečanem optimizmu potrošnikov prispevalo k občutnejši rasti zasebne potrošnje, kjer se je poleg nadaljnje rasti potrošnje trajnih dobrin začelo vidneje povečevati tudi trošenje ostalih dobrin in storitev, ki predstavljajo prevladujoč delež v potrošnji. Ob sproščanju varčevalnih ukrepov, sprejetih v letih 2012 in 2013, se je nadalje povečala tudi državna potrošnja. Občutneje so se povečale tudi zasebne investicije v opremo in stroje, kar povezujemo z visoko izkoriščenostjo proizvodnih zmogljivosti, dobrimi poslovnimi rezultati in nižjo zadolženostjo podjetij, ugodnejši kot pred leti so bili tudi pogoji financiranja. Od ugodnih gibanj so tako odstopale le javne investicije, ki so se občutno znižale, predvsem zaradi zelo skromnega črpanja EU sredstev ob prehodu na novo finančno perspektivo.

Gospodarska rast se bo v 2017 znatno okrepila (3,6 %), v naslednjih letih pa se bo gibala okoli 3 %. Izvoz bo skozi celotno obdobje napovedi ostal najpomembnejši dejavnik rasti. Rast bo ostala široko osnovana, saj se bo nadalje okrepil prispevek domače potrošnje. Znaten dvig rasti BDP letos bo posledica zagona javnih in posledično skupnih investicij ter dviga rasti potrošnje gospodinjstev. Ob nadaljevanju ugodnih gibanj (predvsem zasebnih) investicij v opremo in stroje ter oživljanju gradbenih

Slika 6: **Bruto domači proizvod Slovenije**

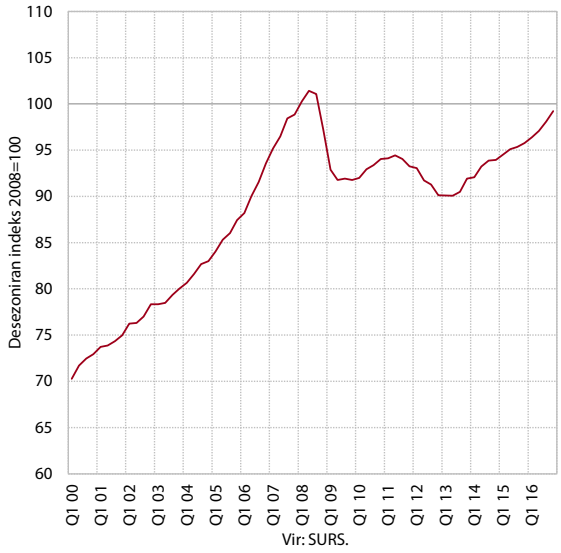

Slika 7: **Bruto domači proizvod Slovenije – izdatkovna struktura**

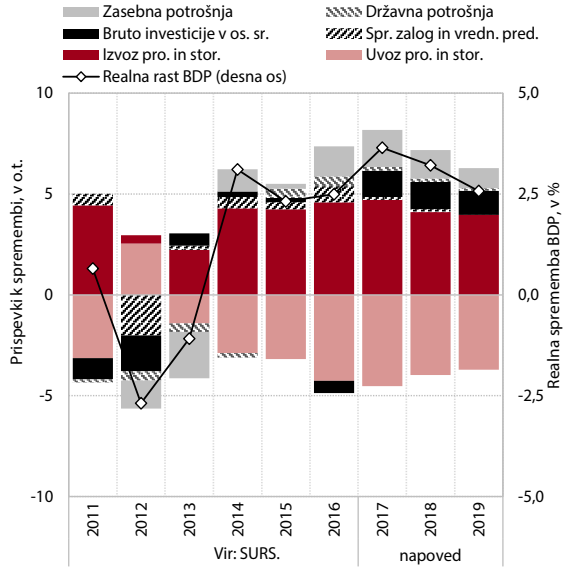

Tabela 3: **Napoved gospodarske rasti**

Realne stopnje rasti, v %	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Bruto domači proizvod	2,5	2,9	3,6	2,6	3,2	2,6
Izvoz	5,7	5,5	6,0	5,0	5,1	4,8
Uvoz	6,6	5,9	6,5	5,1	5,6	5,1
Saldo menjave s tujino (prispevek k rasti v o.t.)	*0,3*	*0,3*	*0,2*	*0,4*	*0,1*	*0,3*
Zasebna potrošnja	2,8	2,2	3,5	2,0	2,7	2,0
Državna potrošnja	2,6	1,3	1,0	0,7	0,9	0,6
Bruto investicije v osnovna sredstva	-3,1	6,0	7,0	5,0	7,0	6,0
Sprememba zalog in vrednostni predmeti (prispevek k rasti v o.t.)	*0,8*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,0*

Vir: SURS, 2017–2019 napoved UMAR.

[12] Četrtletna desezonirana rast BDP se je z 0,3 % v drugi polovici 2015, povečala na 0,7 % v prvi polovici in na 1,1 % v drugi polovici 2016.

investicij se bo visoka skupna rast investicij nadaljevala tudi v letih 2018–2019. Zaradi nižje rasti potrošnje gospodinjstev pa bo gospodarska rast v teh letih nihala okoli 3 %. Rast državne potrošnje bo v celotnem obdobju napovedi nižja kot v predhodnih dveh letih.

Rast zasebne potrošnje bo letos ob nadaljnji krepitvi razpoložljivega dohodka in optimizma potrošnikov višja kot lani (3,5 %). Višja rast razpoložljivega dohodka bo posledica nadaljevanja rasti zaposlenosti in plač v zasebnem in javnem sektorju, višja bodo socialna nadomestila in transferji[13], ugodno bodo na razpoložljivi dohodek vplivale tudi spremembe na področju dohodnine[14]. Nadaljevala se bo rast potrošnje trajnih dobrin, ki je po treh letih rasti sredi leta 2016 presegla predkrizno raven. Nadalje se bo okrepila tudi lani začeta rast potrošnje ostalih dobrin in storitev (zlasti poltrajnih proizvodov in izdatkov za storitve, povezane s preživljanjem prostega časa[15]), ki predstavljajo prevladujoč del potrošnje (čez 90 %). V prihodnjih dveh letih se bo ob nadaljnji rasti vseh večjih komponent razpoložljivega dohodka rast zasebne potrošnje nadaljevala, vendar bo nekoliko nižja kot letos, predvsem zaradi pričakovane umiritve rasti zaposlenosti (glej 2.3. Zaposlenost in brezposelnost).

Slika 8: **Potrošnja gospodinjstev, masa plač in kazalnik zaupanja potrošnikov**

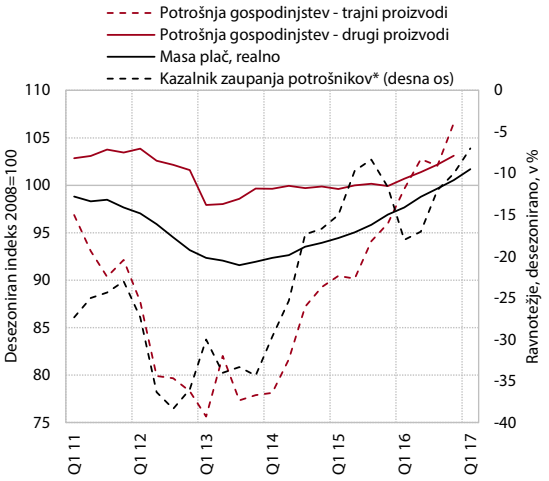

Vir: SURS, preračuni UMAR. Opomba: * zaradi spremembe metodologije podatki od 2016 niso primerljivi s predhodnimi. Podatek za Q1 2017 pri masi plač je povprečje januarja in februarja.

V obdobju napovedi bo rast državne potrošnje nizka. Zaradi pričakovanega umirjanja rasti zaposlovanja, zmerne rasti izdatkov za blago, storitve ter zdravila ob nadaljnji implementaciji centraliziranega javnega naročanja pričakujemo, da bo realna rast državne potrošnje nižja kot v predhodnih letih.

Investicijska aktivnost se bo v obdobju napovedi povečala, saj bodo ob nadaljnji občutni rasti investicij v stroje in opremo oživele tudi stanovanjske in državne investicije. Po znatnem padcu državnih investicij v letu 2016 zaradi zastoja črpanja evropskih sredstev ob prehodu na novo finančno perspektivo pričakujemo v obdobju napovedi njihovo ponovno rast. Ob okrevanju trga nepremičnin, rasti razpoložljivega dohodka gospodinjstev in ugodnih pogojih financiranja bodo oživele tudi stanovanjske investicije, kar nakazujejo tudi podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih.[16] Nadaljnjo rast (predvsem zasebnih) investicij v stroje in opremo, ki je bila lani 10,8-odstotna, bodo še naprej podpirali dobički podjetij, nizka raven obrestnih mer, precej nižja kot pred leti je zadolženost podjetij[17], visoka je tudi izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti. Tako ob ugodnih razmerah v mednarodnem okolju pričakujemo nadaljnjo rast v menjalnem sektorju, pričakovana krepitev domačega povpraševanja in boljša dostopnost finančnih virov pa bosta spodbujali tudi rast investicij v nemenjalnem segmentu gospodarstva, kjer njihova raven sicer najbolj zaostaja za predkriznimi ravnmi.

Slika 9: **Bruto investicije v opremo in stroje ter izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti**

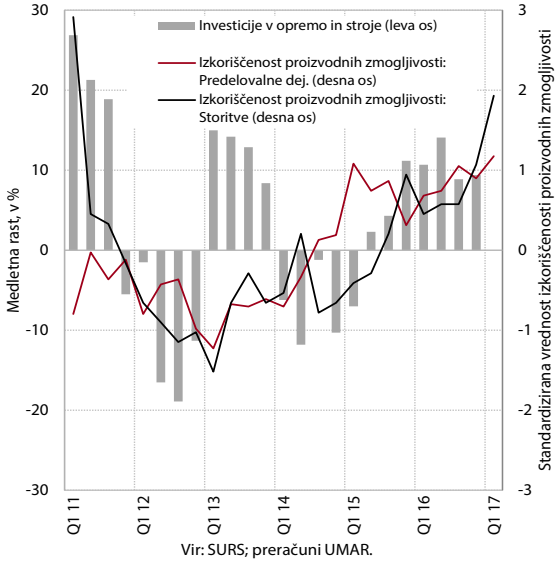

Vir: SURS; preračuni UMAR.

[13] S februarjem 2017 je bila uvedena 100 % subvencija za kosila učencev in dijakov za 2. in 3. razred prejemnikov otroškega dodatka. Zaradi omilitev omejitve dedovanja in zaznambe prepovedi odtujitve na nepremičnini v primeru prejemanja večkratne denarne socialne pomoči/varstvenega dodatka se bo po oceni Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti povečalo število prejemnikov varstvenega dodatka in denarne socialne pomoči. Na povečanje pokojnin bo vplivalo ponovno enkrat letno usklajevanje pokojnin (že januarja 2017), predvideno povečanje minimalne pokojnine za dopolnjenih 37-40 let delovne dobe in predvideno povečanje sredstev za letni dodatek.

[14] Z njimi so bile uveljavljene spremembe dohodninske lestvice, tako da se je med 2. in 3. davčni razred uvedel nov razred s stopnjo 34 %, hkrati pa se je stopnja dohodnine v 4. davčnem razredu znižala z 41 % na 39 %. Spremenil se je tudi prag za upravičenost do višje dodatne splošne olajšave (povišanje praga za 300 EUR) in razbremenil del plače za poslovno uspešnost do višine 70 % povprečne mesečne plače v RS (kot so 13. plača, božičnica). Po ocenah Ministrstva za finance naj bi imele spremembe finančni učinek v višini 106 mio EUR.

[15] Predvsem rekreacijske in kulturne ter gostinske in turistične storitve doma in v tujini.

[16] Število stanovanj, predvidenih z izdanimi gradbenimi dovoljenji, se je lani povečalo za 8,3 %.

[17] Razmerje med dolgom in sredstvih je nižje kot pred krizo, nižji je tudi finančni vzvod, obrestna pokritost pa večja kot pred krizo.

Rast izvoza bo ob postopni krepitvi rasti tujega povpraševanja in ohranjanju ugodnega konkurenčnega položaja izvoznikov v obdobju napovedi ostala visoka. Krepitev rasti tujega povpraševanja v 2017–2019 bo izhajala zlasti iz večjega povpraševanja na trgih EU, deloma pa tudi v Rusiji. Ocenjujemo, da se bo nadalje izboljšala tudi izvozna učinkovitost[18], ki se je v preteklih treh letih občutno izboljšala. V celotnem obdobju napovedi pričakujemo nadaljevanje rasti izvoza vseh pomembnejših skupin proizvodov predelovalnih dejavnosti. Rast bo v največji meri temeljila na izvozu tehnološko zahtevnejših proizvodov, ki predstavljajo več kot polovico izvoza blaga. Izstopala bo pričakovana pospešitev izvoza motornih vozil v 2017 ob napovedanem začetku proizvodnje novega modela avtomobila. Nadaljevala se bo tudi rast izvoza storitev, ki bo še naprej temeljila predvsem na izvozu transportnih storitev in potovanj. Njena nekoliko manjša rast kot lani pa bo predvsem posledica umiritve rasti izvoza gradbenih in poslovnih storitev po lanski občutni okrepitvi.

Slika 10: **Izvoz blaga in storitev ter tuje povpraševanje**

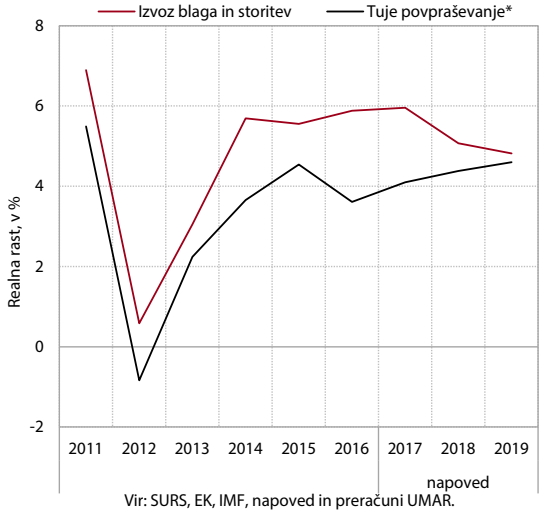

Vir: SURS, EK, IMF, napoved in preračuni UMAR.
Opomba: *Realni uvoz blaga in storitev trgovinskih partneric, tehtan s slovenskim deležem izvoza v te države.

Ob nadaljevanju relativno visoke rasti izvoza in krepitvi domače potrošnje bo tudi rast uvoza v 2017–2019 ostala visoka. Rast uvoza blaga bo tudi letos povezana zlasti z rastjo dodane vrednosti, predvsem predelovalnih dejavnosti. Ob nadaljnji pospešitvi rasti potrošnje gospodinjstev in tudi investicij v opremo in stroje bosta višja tudi uvoz proizvodov za široko in investicijsko potrošnjo. Rast uvoza storitev bo v 2017–2019 višja kot v predhodnih letih in široko osnovana. K rasti bo še vedno največ prispeval uvoz ostalih poslovnih, transportnih ter telekomunikacijskih, računalniških in informacijskih storitev. V povezavi z višjo rastjo zasebne potrošnje pričakujemo tudi višjo rast trošenja domačih turistov v tujini, z oživljanjem gradbeništva pa bo povezan večji uvoz gradbenih storitev.

[18] Izvozna učinkovitost (angl. export performance) je izračunana kot razmerje med slovenskim realnim izvozom blaga in storitev ter realnim uvozom blaga in storitev trgovinskih partneric, tehtanim s slovenskimi deleži izvoza v te države.

2.2. Dodana vrednost po dejavnostih

Rast dodane vrednosti se je leta 2016 nadaljevala v večini dejavnosti, gibanja pa so ostala negativna le v gradbeništvu in v finančnih storitvah. Skupna rast je bila še nekoliko višja kot v predhodnem letu (2,6 %; 2015: 2,3 %). Ob rasti tujega povpraševanja in nadaljnjem povečanju tržnih deležev v trgovinskih partnericah se je pospešila rast dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti, ki je izhajala iz krepitve aktivnosti v večini dejavnosti z največjim prispevkom proizvodnje IKT opreme in električnih naprav, kovinske in gumarske industrije. Ob visoki domači proizvodni aktivnosti in okrepljeni zasebni potrošnji se je dodana vrednost nadalje povečala tudi v večini pomembnejših tržnih storitev, v nekaterih segmentih pa je rast izhajala tudi iz povečanega izvoza storitev (zlasti promet, gostinstvo in storitve računalniškega programiranja). S padcem državnih investicij ob prehodu na črpanje EU sredstev iz nove finančne perspektive, ki je vplival na krčenje aktivnosti v gradnji civilno inženirskih objektov, se je še poglobil padec dodane vrednosti v gradbeništvu. Nadaljnje upadanje dodane vrednosti v finančnih in zavarovalniških dejavnostih je izhajalo predvsem iz bančnega sektorja, kjer pa se je zmanjševanje obsega kreditov umirilo. V javnih storitvah se je ob povečanem zaposlovanju po sprostitvi omejitev, ki so bile uvedene v krizi, rast dodane vrednosti okrepila.

V letu 2017 se bo rast dodane vrednosti še zvišala, nadaljevanje ugodnih gibanj ob sicer nekoliko nižji rasti pričakujemo tudi v prihodnjih dveh letih. Glavni dejavnik rasti bodo ostale izvozno usmerjene predelovalne dejavnosti, kjer pričakujemo nadaljevanje pozitivnih gibanj v glavnini panog, k rasti pa bodo največ prispevale tehnološko zahtevnejše dejavnosti. Z oživitvijo gradnje nestanovanjskih stavb tako v industrijskem kot v nemenjalnem, pretežno storitvenem sektorju, ki

Slika 11: **Prispevki k rasti dodane vrednosti**

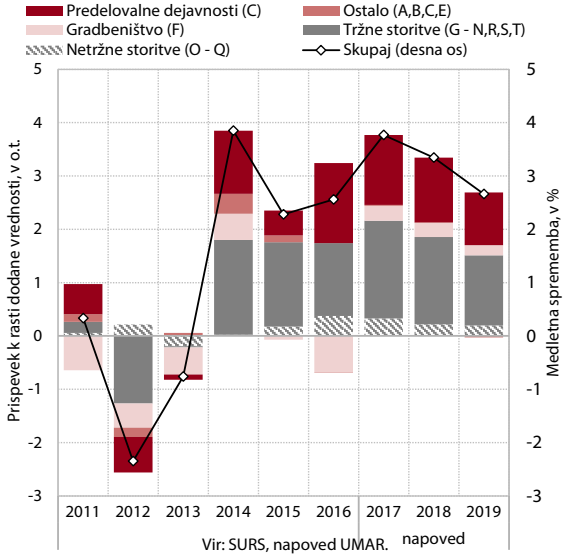

Vir: SURS, napoved UMAR.

jo nakazujejo podatki o izdanih gradbenih dovoljenjih, pričakujemo ponovno oživitev aktivnosti v gradbeništvu, nadaljevalo pa se bo tudi postopno okrevanje stanovanjske gradnje. Razmeroma visoko rast dodane vrednosti tržnih storitev bo poleg okrepljenega domačega povpraševanja, zlasti v segmentih, povezanih s turizmom in prometom, poganjalo tudi tuje povpraševanje. V javnih storitvah pričakujemo, da se bo visoka rast zaposlenosti in dodane vrednosti iz preteklega leta v naslednjih letih postopoma nekoliko umirila.

2.3. Zaposlenost in brezposelnost

Po lanski visoki rasti zaposlenosti[19] podobna gibanja pričakujemo tudi letos, v prihodnjih letih pa se bo njena rast nekoliko umirila zaradi nižje gospodarske rasti, vse večji bo vpliv demografskih sprememb. Zaposlenost raste od konca 2013, lani pa se je njena rast še okrepila, kar pripisujemo širše osnovani gospodarski rasti in ugodnim pričakovanjem. Zaposlenost se je lani nadalje povečala v večini dejavnosti zasebnega sektorja, kjer so znova najbolj izstopale predelovalne dejavnosti, trgovina, gostinstvo ter strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti. Nadaljevala se je tudi rast v zaposlovalnih dejavnostih, ki delovno silo posredujejo v druge dejavnosti, a se je njihov prispevek k skupni rasti nadalje zmanjšal, po naši oceni zaradi pogostejšega neposrednega zaposlovanja v drugih dejavnostih. Razpoložljivi kazalniki o pričakovanem zaposlovanju nakazujejo nadaljevanje ugodnih gibanj tudi letos. V obdobju napovedi se bo ob rasti tujega povpraševanja nadaljevala rast zaposlenosti v dejavnostih, povezanih z izvozom, krepitev domače potrošnje pa bo še naprej podpirala rast v na domači trg usmerjenih tržnih storitvah. V povezavi s pričakovano oživitvijo rasti investicij se bo po večletnem padanju nekoliko okrepila zaposlenost tudi v gradbeništvu. Zaradi sprostitve omejitev pri novem zaposlovanju se bo sicer z nekoliko upočasnjeno stopnjo nadaljevala tudi rast zaposlenosti v sektorju država. Na postopno umiritev rasti skupne zaposlenosti proti koncu obdobja napovedi bodo po naši oceni vedno bolj vplivali demografski dejavniki zaradi zmanjševanja števila prebivalcev v delovno aktivni dobi.[20]

Slika 12: **Struktura rasti zaposlovanja**

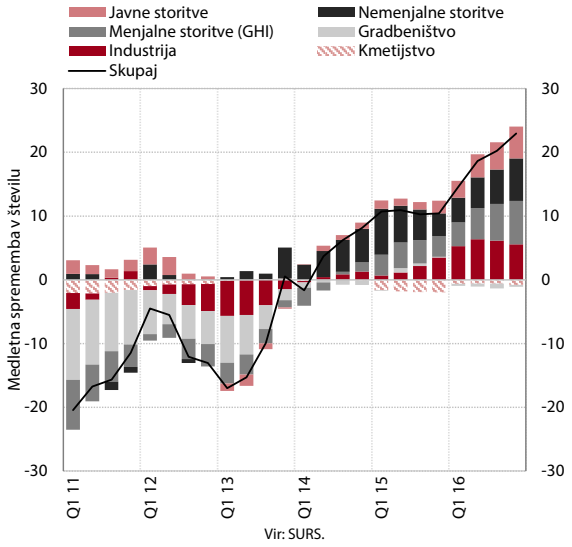

Slika 13: **Pričakovanja o prihodnjem zaposlovanju**

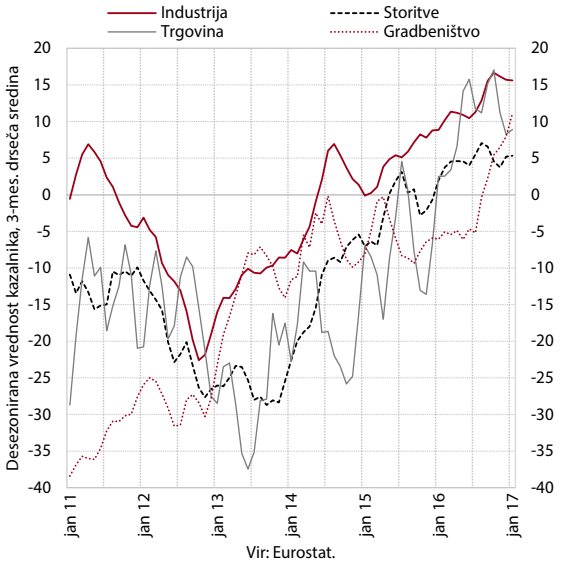

Slika 14: **Število zaposlenih in število registriranih brezposelnih oseb**

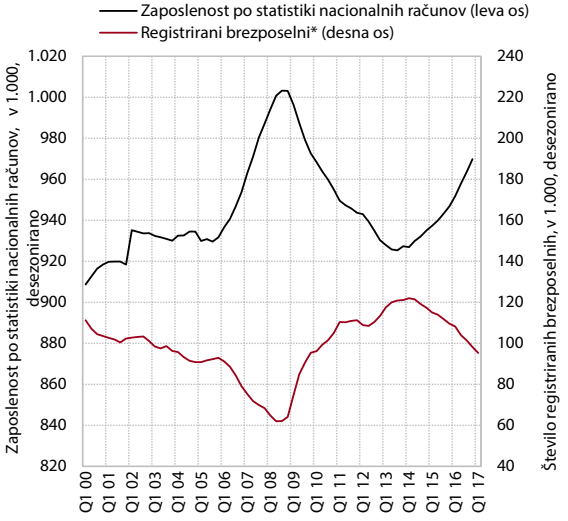

Vir: SURS, ZRSZ, preračuni UMAR. Opomba: *podatek za Q1 2017 je povprečje januarja in februarja.

[19] Zaposlenost po statistiki nacionalnih računov.

[20] Uporabljene projekcije prebivalstva temeljijo na naslednjih predpostavkah: stopnja rodnosti se do leta 2025 giblje okoli 1,59 otroka na žensko v rodni dobi, selitveni prirast se postopno povečuje in leta 2025 doseže 4.000, predpostavka o pričakovanem trajanju življenja pa je enaka kot pri projekciji EUROPOP2013 (2025 znaša za moške 79 let, za ženske pa 85 let). Več o vplivu demografskih gibanj na trg dela glej UMAR Pomladanska napoved 2016 (marec 2016), Okvir 1, stran 16.

Tabela 4: **Napoved zaposlenosti in brezposelnosti**

v %	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Zaposlenost po SNA, rast	2,0	1,4	2,2	1,1	1,5	1,0
Število registriranih brezposelnih, povprečje v letu	103,2	94,5	90,2	88,1	84,9	80,2
Stopnja registrirane brezposelnosti	11,2	10,2	9,7	9,5	9,1	8,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili	8,0	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0

Vir: SURS, 2017–2019 napoved UMAR.

Število registriranih brezposelnih se bo v obdobju 2017–2019 ob rasti zaposlovanja in gospodarske aktivnosti nadalje zmanjšalo. Zmanjšanje števila registriranih brezposelnih, ki se je začelo v začetku 2014, je bilo lani še občutneje kot leto prej. Ob koncu 2016 je bilo v evidenci prijavljenih 99.615 oseb, kar je 11,9 % manj kot ob koncu 2015, podobno pozitivna gibanja pa so se nadaljevala tudi v prvih dveh mesecih letos. Na lansko zmanjšanje je pretežno vplival odliv v zaposlitev, ki je bil največji od začetka krize. Priliv v brezposelnost pa se je nadalje zmanjšal, na kar je še posebej vplival manjši priliv zaradi prenehanja pogodbe za določen čas[21]. Manj je bilo tudi iskalcev prve zaposlitve, po naši oceni zaradi nekoliko manjših generacij, ki končujejo šolanje, in boljših zaposlitvenih priložnostih ob prehodu iz šolanja na trg dela. V letošnjem letu pričakujemo nadaljevanje padanja brezposelnosti zaradi podobnih razlogov kot do sedaj. Ob rasti zaposlovanja se bo brezposelnost zmanjšala tudi v naslednjih dveh letih, pri tem pa ocenjujemo, da bodo na zmanjševanje v vedno večji meri vplivali demografski dejavniki preko prehoda iz brezposelnosti v neaktivnost zaradi upokojevanja in v zaposlitev zaradi nadomeščanja upokojitev. Proti koncu obdobja napovedi se bo s postopnim približevanjem brezposelnosti njeni ocenjeni dolgoročni ravnovesni ravni (naravna stopnja brezposelnosti; glej tudi poglavje 4) zmanjševanje brezposelnosti nekoliko upočasnilo.

2.4. Plače

Nominalna rast povprečne bruto plače se je lani okrepila ter bila v zasebnem in javnem sektorju najvišja v zadnjih petih letih. V zasebnem sektorju se je lani rast zvišala v večini dejavnosti, podobno kot v zadnjih nekaj letih je bila višja v industriji (2,0 %) kot v tržnih storitvah (0,8 %). V povezavi z dobrimi poslovnimi rezultati so bila lani izredna izplačila najvišja od začetke krize in so pomembno prispevala k lanski rasti povprečne plače. Rast plač je kljub okrepitvi lani ostala nižja kot pred krizo, kar je bilo po naši oceni povezano tudi z nizko rastjo produktivnosti dela. Lanska višja rast v sektorju država je bila posledica napredovanj in septembrskega dviga plačne lestvice.

[21] Opazno zmanjšanje priliva zaradi izteka pogodbe za določen čas je po naši oceni posledica pogostejšega podaljševanja obstoječih pogodb v luči krepitve zaupanja v rast gospodarske aktivnosti. Na to nakazujejo tako podatki SRDAP, po katerih se je število novosklenjenih pogodb za določen čas v lanskem letu glede na leto prej povečalo za 12,2 %, ter podatki ADS, ki kažejo na povečanje deleža začasnih zaposlitev, ki so sklenjene za daljše obdobje.

Slika 15: **Izredna izplačila ob koncu leta (s plačo za november, december)**

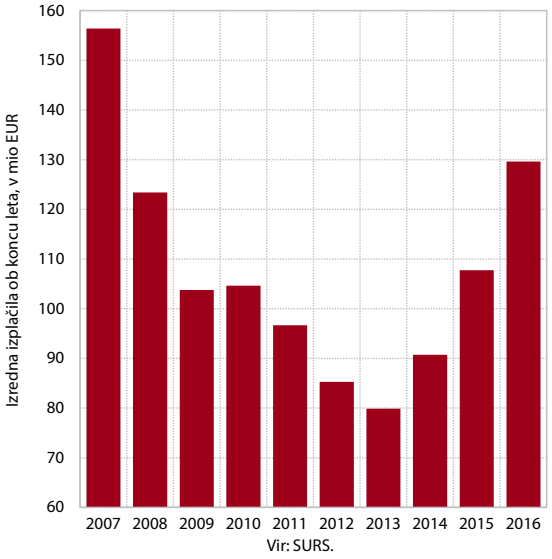

Vir: SURS.

Slika 16: **Povprečna bruto plača na zaposlenega in produktivnost v zasebnem sektorju**

Vir: SURS, preračuni in napoved UMAR.

Tabela 5: **Napoved rasti povprečne bruto plače na zaposlenega**

Stopnje rasti, v %	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Bruto plača na zaposlenega -nominalno	1,8	2,2	3,3	2,2	3,3	3,3
- zasebni sektor	1,7	2,0	3,3	2,4	3,3	3,8
- javni sektor	2,3	2,5	3,5	1,9	3,6	2,6
Bruto plača na zaposlenega - realno	1,9	0,8	1,5	0,7	1,7	1,3
- zasebni sektor	1,8	0,6	1,5	0,9	1,7	1,8
- javni sektor	2,4	1,1	1,7	0,4	2,0	0,6

Vir: SURS, 2017–2019 napoved UMAR.

Nominalna rast povprečne bruto plače bo v obdobju napovedi 2017–2019 višja kot lani. Pospešitev rasti v zasebnem sektorju bo izhajala iz pričakovane občutnejše krepitve gospodarske aktivnosti in nadaljnjega znižanja brezposelnosti ter s tem povezanimi omejitvami pri iskanju usposobljenih delavcev v določenih segmentih gospodarstva. Ocenjujemo pa, da bo težnja po ohranjanju konkurenčnega položaja še naprej pomembno določala oblikovanje plač v zasebnem sektorju (zlasti menjalnem), tako da bo rast plač skladna z gibanjem produktivnosti. V sektorju država se bo ob upoštevanju zadnjega plačnega dogovora za vse javne uslužbence[22] in dogovora z zdravniki rast plač letos okrepila.

2.5. Inflacija

Inflacija se bo v 2017 okrepila zlasti zaradi višjih cen energentov, v povezavi z okrepljeno rastjo domače potrošnje bo višja tudi osnovna inflacija. Letošnja višja inflacija bo izvirala predvsem iz cen energentov, ki bodo po daljšem obdobju upadanja v povprečju letošnjega leta občutno višje. Ob višji rasti domačega in tujega povpraševanja se bo dodatno okrepila rast cen storitev, saj se bodo višji stroškovni pritiski (predvsem cene surovin in plače) v večji meri prelivali v cene. Posledično se bo zviševala tudi osnovna inflacija. Rast cen neenergetskega blaga, kjer zaradi več dejavnikov (glej Okvir 1) prihaja do zamika pri prenosu surovinskih šokov v končne cene za potrošnika, se bo večala le postopno. V prihodnjih dveh letih se bo ob podobnih dejavnikih kot letos nadaljevala zmerna rast cen življenjskih potrebščin okoli srednjeročnega cilja ECB, ki je pod oz. blizu dveh odstotkov.

Slika 17: **Inflacija, uvozne cene in inflacijska pričakovanja potrošnikov**

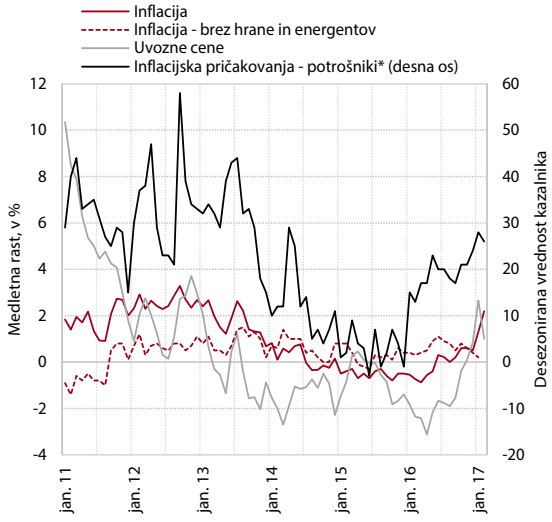

Vir: SURS, preračuni UMAR. *Opomba: Gibanje cen v prihodnjih 12 mesecih.

Tabela 6: **Napoved inflacije**

v %	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Inflacija – dec./dec.	0,5	1,4	2,1	1,5	1,9	2,1
Inflacija – povprečje leta	-0,1	1,4	1,8	1,5	1,6	2,0

Vir: SURS, 2017–2019 napoved UMAR.

[22] V leto 2017 in 2018 so bili podaljšani ukrepi neizplačevanja redne delovne uspešnosti, omejenega izplačevanja delovne uspešnosti za povečan obseg dela in izplačila napredovanj s plačo za december. Samo za leto 2017 se je dogovorilo postopno selektivno sproščanje dveh ukrepov, ki se nanašata na rast stroškov dela (ne plač), in sicer izplačevanje regresa za letni dopust in premij KDPZ. Ob tem je bila dogovorjena tudi odprava anomalij, in sicer v dveh korakih – prej za tiste z nižjimi plačami (Dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju, UL RS št. 88/2016).

Okvir 1: **Dejavniki gibanja cen neenergetskega blaga**

Gibanje cen neenergetskega industrijskega blaga (NEIB) v Sloveniji je v zadnjih nekaj letih najbolj odstopalo od rasti cen posameznih komponent inflacije v evrskem območju. Cene NEIB[23] so v celotnem obdobju od začetka krize v Sloveniji padale, v evrskem območju pa večinoma rasle. Kljub povečanemu povpraševanju in krepitvi ponudbenih pritiskov (rast cen surovin) so cene NEIB v Sloveniji padale tudi v letu 2016. Ker naj bi cene surovin približno enako vplivale na cene v evrskem območju in v Sloveniji, bi lahko bil pomemben dejavnik razlik v gibanju cen NEIB šibko povpraševanje, predvsem večje odstopanje po letu 2012.[24] Na cene NEIB pa pomembno vplivajo tudi domači mikroekonomski dejavniki, zlasti obnašanje trgovcev v trgovini na drobno pri določanju marž in spremenjene navade kupcev.

Gibanje cen NEIB pojasnjujemo z makro- in mikroekonomskimi dejavniki, pri čemer smo zajeli celotno cenovno verigo. Na domačem trgu z NEIB obstaja visoka raven konkurence, ki je povezana z visokim deležem blaga iz uvoza. Iz tabel ponudbe in porabe je razvidno, da je v letu 2010 (zadnji razpoložljivi podatek) delež uvoženega NEIB v celotni porabi gospodinjstev NEIB znašal okoli 80 %.[25] Po pričakovanjih bi torej gibanje cen surovin in njihov prenos v cene tujih proizvajalcev, ki te proizvode prodajajo na tujih trgih, moralo odločilno vplivati tudi na končne maloprodajne cene v Sloveniji.

Makroekonomski vidik smo najprej zajeli v analizi vzročnosti. Glavna ugotovitev analize, katere rezultati so predstavljeni v Tabeli 7, je, da je vpliv cen surovin na cene NEIB posreden preko cen proizvajalcev in vključuje precejšen odlog. Ostale ugotovitve pa so: (i) sprememba cen neenergetskih surovin na svetovnih trgih[26] hitro in močno statistično značilno vpliva na spremembo uvoznih cen in na rast cen proizvajalcev iz evrskega območja, ki jih ti dosegajo na tujih trgih, dokaj šibko statistično značilno in z odlogom okoli enega leta pa sprememba cen surovin vpliva na rast cen slovenskih proizvajalcev trajnih proizvodov na domačem trgu, (ii) sprememba cen surovin na rast cen slovenskih proizvajalcev, ki jih ti prodajo na domačem trgu, statistično značilno vpliva posredno preko rasti cen proizvajalcev iz evrskega območja, ki jih ti dosegajo na tujih trgih (torej tudi na slovenskem), (iii) zamik pri vplivu cen proizvajalcev na cene NEIB traja okoli pol leta, vpliv pa je po pojavu statistično značilne povezave vztrajen in lahko kaže na le postopno prilagajanje cen domačih proizvajalcev tuji konkurenci v določenih segmentih trgov NEIB.

Tabela 7: **Rezultati analize vzročnosti**

	odlogi (četrtletja)							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Cene surovin → uvozne cene	xxx	xxx	xx	xx	xx	xx	x	
Cene surovin → cene proizvajalcev iz EA na tujih trgih	xxx	x	x		xx			
Cene surovin → cene proizvajalcev trajnega blaga iz SI na domačem trgu				x				
Cene surovin → cene energetskega blaga HICP v SI			xx	xx	x			
Uvozne cene → cene energetskega blaga HICP v SI	x							
Cene proizvajalcev trajnega blaga iz EA na tujih trgih → cene proizvajalcev trajnega blaga iz SI na domačem trgu		xxx	xx	x	xx	xx	x	xx
Cene proizvajalcev trajnega blaga iz EA na tujih trgih → cene ne-energetskega blaga HICP v SI	xx	xx	x	x				
Agregat cen proizvajalcev trajnega blaga iz EA in SI → cene ne-energetskega blaga HICP v SI					xx	x	xx	x

Vir: UMAR. Opomba: xxx, xx in x označujejo statistično značilnost povezave pri p=0.01, p=0.05 in p=0.1.

Na pomembno vlogo cen surovin pri oblikovanju cen NEIB, podkrepljeno z učinkom povpraševanja, kažejo tudi rezultati simulacij enostavnega VAR modela. Glavne ugotovitve ocen in simulacij VAR modela[27] so: (i) šok cen surovin, ki so najpomembnejši dejavnik cen proizvajalcev v tem modelu, se razmeroma hitro prenese v cene proizvajalcev. Odziv je največji po enem letu, nato pa postane statistično neznačilen, (ii) prenos cen proizvajalcev v cene NEIB za potrošnike je počasnejši in je največji po približno enem letu in pol, (iii) cene NEIB za potrošnike se razmeroma močno odzivajo na spremembe proizvodne vrzeli – odziv je dokaj hiter, največji je po približno enem letu, medtem ko se cene proizvajalcev na spremembe proizvodne vrzeli ne odzivajo.

[23] V nadaljevanju to poimenovanje enačimo z industrijskim blagom, ki ne vključuje energentov in hrane.

[24] Povprečna negativna proizvodna vrzel v obdobju 2009–2016 je bila v Sloveniji približno dvakrat večja kot v evrskem območju, v obdobju 2012-2016 pa kar okoli petkrat večja. Podobno velja tudi za oceno vrzeli porabe gospodinjstev. Obe vrzeli sta ocenjeni s HP filtrom s popravkom za konec obdobja (podaljšane ocene dejanske serije).

[25] Največje deleže uvoženega NEIB v porabi gospodinjstev v posameznih skupinah NEIB so imeli izdelki iz tekstila in usnja (okoli 97 %), računalniki in elektronski izdelki (95 %) ter motorna vozila in prikolice (84 %). Delež vsega uvoženega blaga in storitev, namenjenega porabi, je znašal 23 % celotne porabe gospodinjstev. Uvoženo blago, namenjeno porabi, predstavlja okoli 60 % celotne porabe gospodinjstev, uvožene storitve pa le 4 % celotne porabe gospodinjstev.

[26] Cene industrijskih surovin, ki ne vključujejo cen energentov in cen hrane.

[27] V model smo vključili evrske cene neenergetskih surovin, proizvodno vrzel, cene proizvajalcev trajnega blaga (ponderirano povprečje cen proizvajalcev iz evrskega območja na tujih trgih in slovenskih proizvajalcev na domačem trgu) in cene neenergetskega industrijskega blaga za potrošnike. Poleg teh spremenljivk v modelu kot eksogene spremenljivke nastopajo cene proizvajalcev na Kitajskem, evrska cena nafte in kazalnik konkurence, ki jo kot omejitveni dejavnik poslovanja v trgovini na drobno zaznavajo trgovci. Odlog v dolžini treh četrtletij smo določili na podlagi povprečne vrednosti več statističnih testov.

Slika: **Izbrane odzivne funkcije VAR modela**

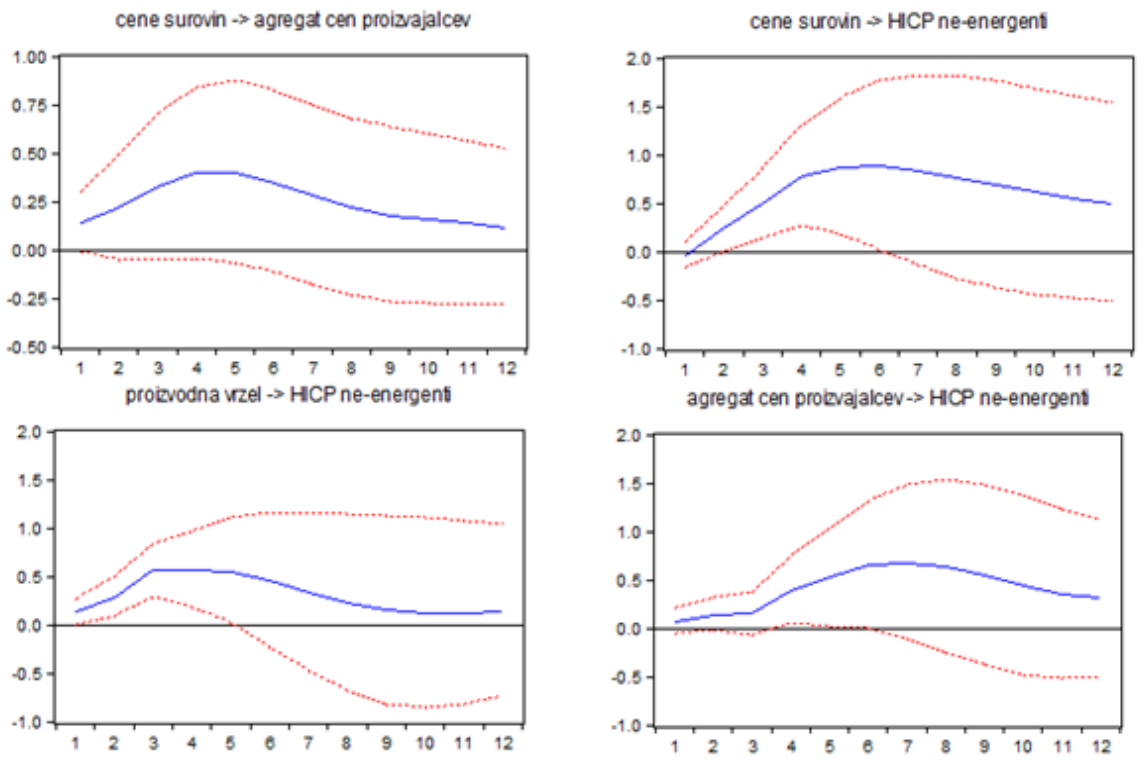

Vir: UMAR.

Razmeroma počasen prenos cen proizvajalcev v cene NEIB za potrošnike je verjetno tudi posledica specifičnega obnašanja podjetij v trgovini na drobno in spremenjenih navad kupcev. Za trgovino na drobno so bile značilne velike strukturne spremembe ob razširjeni ponudbi blaga po vstopu Slovenije v EU in po vstopu na trg tujih diskontnih trgovcev. Slednji je zlasti v obdobju krize vplival tudi na obnašanje večjih domačih trgovcev[28] in na nakupovalne navade slovenskih potrošnikov. Razpoložljivi podatki kažejo, da je bil pribitek[29] v dejavnosti trgovine na drobno z NEIB v celotnem opazovanem obdobju pozitiven. V obdobju pred krizo je ob vztrajnem naraščanju potrošnje trajnega blaga naraščal, ob začetku krize pa je pričel padati in se pričel višati šele v letu 2013, ko se je pričela krepiti tudi potrošnja trajnih dobrin. Pribitki so se tako približali ravni dolgoletnega povprečja, kar lahko omogoča dodatno višanje marž ob povečanem povpraševanju gospodinjstev. Na to lahko kaže tudi povečevanje koncentracij trgovcev na trgu teh proizvodov, merjena s kazalnikom HHI, ki se od leta 2010 zvišuje. Na drugi strani analize kažejo, da lahko k nižanju cen NEIB prispeva tudi povečan delež nakupov preko interneta. Tovrstni nakupi večajo ponudbo, ki je praktično neomejena, in pomenijo pritisk na trgovce v trgovini na drobno k zniževanju cen. Povečanje števila posameznikov iz Slovenije, ki opravljajo nakupe na internetu v zadnjih desetih letih[30], bi lahko na podlagi te analize[31] znižala rast cen NEIB za okoli 0,1 o. t. na leto.

Večina kazalnikov po dolgem obdobju upadanja nakazuje možnost večanja cen NEIB v obdobju napovedi, čeprav bo rast cen verjetno le postopna. Povišanje cen podpirajo predpostavljena stabilizacija cen surovin na višjih ravneh, pričakovano vztrajanje povečanega povpraševanja gospodinjstev ter pribitki v trgovini na drobno, ki so na ravni dolgoročnega povprečja. Kljub temu pa spremenjene navade potrošnikov, ki so postali dovzetnejši na spremembe cen, tudi preko večanja obsega nakupov na internetu, omejujejo možnosti prekomernega višanja cen NEIB v prihodnje.

[28] Frekvenca nižanja cen v razmerah šibkega povpraševanja višja od frekvence višanja cen v razmerah močnega povpraševanja zaradi bojazni trgovcev pred izgubo tržnih deležev (ECB, 2017).

[29] Presežek prihodkov od prodaje nad stroški dela, blaga, materiala in storitev je približek za maržo trgovcev. Podatki iz zaključnih računov gospodarskih družb (vir: AJPES, preračuni UMAR).

[30] Statistični urad RS spremlja več parametrov e-nakupov posameznikov. Ti kažejo, da se je število posameznikov, ki so v zadnjih 3 mesecih opravili nakup preko interneta med letoma 2007 in 2016 povečalo za trikrat. V letu 2016 je slaba polovica teh posameznikov opravila enega do dva nakupa, okoli 5 % posameznikov pa več kot 10 nakupov.

[31] ECB, 2017. Analiza je bila opravljena na panelu držav EU. Ocenjeni koeficient vpliva nakupovanja preko interneta znaša -0,025 in odraža spremembo rasti cen ob povečanju deleža posameznikov, ki spremljajo cene proizvodov na spletnih straneh. Podatki o spremljanju cen proizvodov na spletnih razmer so na zgoraj navedeni povezavi SURS razpoložljivi le za leto 2016: število posameznikov, ki cene le spremljajo, je glede na posameznike, ki nakupe tudi opravijo, večje za okoli 5 %.

2.6. Tekoči račun plačilne bilance

Presežek tekočega računa plačilne bilance se bo letos znižal in v prihodnje ostal na podobni, sicer visoki ravni (4,4 % BDP). Presežek tekočih transakcij odraža izboljševanje izvozne konkurenčnosti menjalnega sektorja in razdolževanje zasebnega sektorja ter nizko raven domače potrošnje v preteklih letih. V letu 2017 se bo predvsem zaradi cenovnih dejavnikov sicer znižal, a ostal na visoki ravni. Po štirih letih ugodnih izvozno–uvoznih cenovnih gibanj[32] se bodo pogoji menjave blaga namreč letos poslabšali za 1,5 %, kar bo blagovni presežek znižalo za okoli 300 mio EUR. Količinski vpliv višje domače potrošnje in uvoza na zmanjševanje blagovnega presežka pa bo ob nadaljevanju ugodnih izvoznih gibanj letos precej manjši, podobno tudi v prihodnjih letih, ko so predpostavljeni nespremenjeni pogoji menjave. V storitveni menjavi pričakujemo nadaljnjo rast presežka predvsem v menjavi potovanj in transportnih storitev. Poleg omenjenih cenovnih in količinskih dejavnikov v blagovni menjavi bodo na zmanjšanje presežka vplivali predvsem večji izdatki od kapitala (višji neto odlivi dohodkov od lastniškega kapitala neposrednih naložb in neto plačila obresti na zunanji dolg), v manjši meri tudi predvidena večja vplačila v proračun EU.

Slika 18: **Dekompozicija spremembe nominalnega blagovnega salda menjave s tujino**

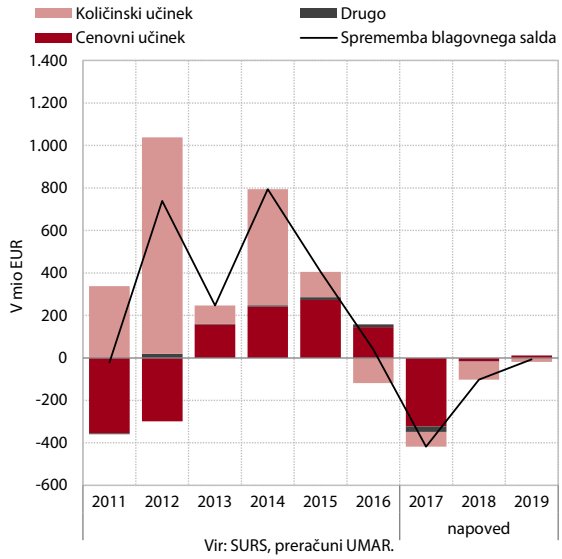

Tabela 8: **Napoved tekočega računa plačilne bilance - plačilno bilančna statistika**

	2016	2017		2018		2019
		september 2016	marec 2017	september 2016	marec 2017	marec 2017
Tekoči račun, v mio EUR	2.719	2,326	1.911	2.272	1.906	2.024
Tekoči račun, v primerjavi z BDP	6,8	5,6	4,6	5,3	4,4	4,4

Vir: BS, 2017–2019 napoved UMAR.

[32] V obdobju 2013-2016 se je blagovni presežek močno povečal tudi zaradi izboljšanih pogojev menjave, ki so zaradi padca cen energentov in ostalih primarnih proizvodov k spremembi prispevali približno 800 mio EUR. Izboljšanje pogojev menjave se je odrazilo v večjem poslovnem presežku podjetij, ki so zaradi padca uvoznih cen zniževala stroške poslovanja. Poleg tega se je padec uvoznih cen delno prenesel v prodajne oz. izvozne cene.

3. Tveganja za uresničitev napovedi

Ob pripravi Pomladanske napovedi so tveganja za uresničitev osnovnega scenarija uravnotežena. V mednarodnem okolju prevladujejo negativna tveganja, ki so povezana zlasti s politično negotovostjo. V domačem okolju pa ocenjujemo, da so tveganja pretežno pozitivna in povezana zlasti z možnostjo višje rasti zasebnih investicij in potrošne gospodinjstev kot v osrednjem scenariju.

Negativna tveganja iz mednarodnega okolja so pretežno negativna in povezana predvsem z visoko ravnjo politične negotovosti. Negotovost se nanaša predvsem na izide volitev v nekaterih pomembnih trgovinskih partnericah Slovenije, ki lahko poleg poteka pogajanj o brexitu srednjeročno zaznamujejo nadaljnji okvir delovanja EU. Negotovost je povezana tudi z ukrepi nove administracije v ZDA. Negotovost se sicer v času priprave napovedi ni prenašala v kazalnike aktivnosti in zaupanja. Prisotni ostajajo tudi globalni izzivi, ki so deloma geopolitične narave. Višja od predpostavljene v osnovnem scenariju bi lahko bila tudi rast cen nafte in ostalih surovin. Uresničitev navedenih tveganj bi lahko znižala rast povpraševanja iz trgovinskih partneric Slovenije.

V domačem okolju prevladujejo pozitivna tveganja, predvsem ob koncu obdobja napovedi. Ocenjujemo, da so negotovi predvsem obeti glede prihodnje dinamike zasebnih investicij, ki bi lahko bile ob zagonu kreditnega cikla in še občutnejšem zmanjšanju negotovosti v poslovnem okolju višje kot v osnovnem scenariju. Nasprotno bi lahko bile letos nižje od osnovnega scenarija investicije države, predvsem v povezavi s počasnejšim črpanjem EU sredstev. Tudi pri končni porabi prevladujejo pozitivna tveganja, ki večinoma izhajajo iz ugodnih gibanj na trgu dela. Slednje bi lahko vplivalo na višjo rast razpoložljivega dohodka gospodinjstev kot v osnovnem scenariju. Na tem zasnovana povečana poraba gospodinjstev bi lahko povzročila rast cen, ki bi bila višja od tiste, predvidene v osnovnem scenariju. K temu bi lahko prispevale tudi višje cene energentov, kot posledica višjih cen na svetovnih trgih in nadaljevanja deregulacije cen naftnih derivatov v Sloveniji, ter dodatni pritiski na višanje cen v nemenjalnem sektorju. Prevlada pozitivnih tveganj glede dinamike komponent domačega povpraševanja bi lahko v obdobju projekcij znižala presežek salda tekočega računa, še posebej ob hkratni realizaciji negativnih tveganj iz mednarodnega okolja ali višjih cenah surovin.

Slika 19: **Ocena tveganj v Pomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2017 za obdobje 2017–2019**

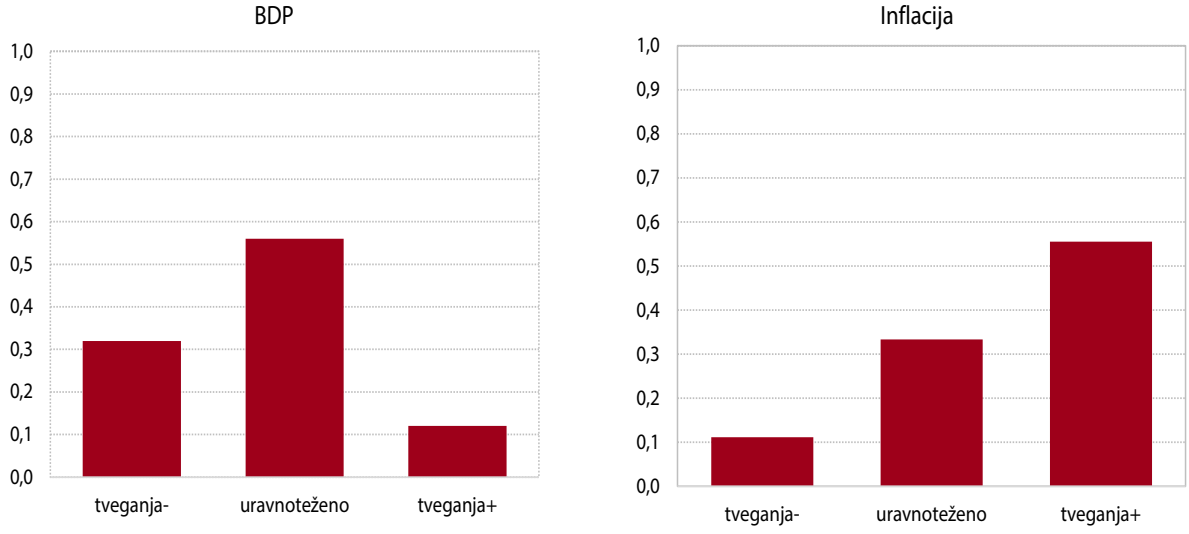

Vir: Ocena UMAR. Opomba: V slikah so prikazane relativne vrednosti tveganj (minimalna vrednost=0, maksimalna vrednost=1) za celotno obdobje 2017-2019, zaznanih ob pripravi Pomladanske napovedi gospodarskih gibanj (marec 2017), pridobljenih na podlagi ekspertnih ocen UMAR.

4. Proizvodna vrzel in rast potencialnega BDP

Ocene na podlagi Pomladanske napovedi kažejo, da bo Slovenija v obdobju napovedi prešla v območje pozitivne proizvodne vrzeli.[33] Ocena proizvodne vrzeli, ki označuje stanje gospodarskega cikla, ima pomembno vlogo pri nadzoru doseganja javnofinančnih ciljev. Skupaj z dolgom sektorja država in kazalnikom srednjeročne fiskalne vzdržnosti namreč določajo velikost potrebnega zniževanja strukturnega primanjkljaja. Zaradi dejavnikov, ki vplivajo na izračun potencialne rasti in sprememb ocenjene pretekle rasti ter napovedi BDP, je tudi proizvodna vrzel dokaj nestabilen makroekonomski kazalnik, njena vrednost pa se je v zadnjih letih ob pripravi novih izračunov znatno spremenila.[34] Potem ko se je Slovenija v obdobju po začetku krize nahajala v območju negativne vrzeli, bo po naši oceni v prihodnjih letih prešla v območje pozitivne vrzeli. V letih 2018 in 2019 se bo ta gibala okoli 1,5 %. Preseganje te meje bi po definiciji EK pomenilo, da bi Slovenija prešla v stanje dobrega gospodarskega cikla. Posledično bi morali zagotoviti zniževanje strukturnega primanjkljaja za najmanj 1 o. t. letno, vendar bi se lahko proizvodna vrzel že ob manjših popravkih ocen oz. napovedi spustila na raven, primerno normalnemu gospodarskemu ciklu, ki zahteva zniževanje strukturnega primanjkljaja v višini 0,6 o. t.[35]

Slika 20: **Proizvodna vrzel, primerjava izračunov UMAR in EK**

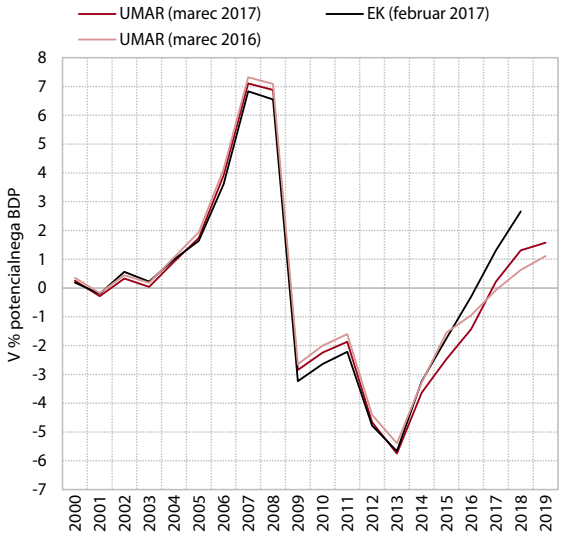

Vir: SURS, izračuni UMAR, EK

Pričakovana rast potencialnega BDP za leto 2017 znaša 1,9 %, nato pa pričakujemo postopno krepitev rasti do 2,6 %.[36] Pričakovana potencialna rast je zaradi izboljšanih gospodarskih obetov višja kot v predhodnih napovedih, a še vedno precej pod predkrizno ravnjo. Več kot desetletno obdobje z relativno nizko rastjo potencialnega BDP kaže na dolgotrajni učinek krize, ki se odraža tako v nižji ravni potencialnega BDP kot v nižji potencialni rasti (Slika 21). Za zvišanje potencialne rasti je potrebno predvsem zvišanje skupne faktorske produktivnosti in ravni investicij.[37] Prispevek skupne faktorske produktivnosti se bo v obdobju 2017–2019 sicer krepil in največ prispeval k potencialni rasti, vendar bo še vedno nižji kot predkriznem obdobju. Prispevek kapitala, ki je bil takrat največji, pa bo ob nizki ravni bruto investicij v osnovna sredstva v obdobju 2017–2019 v povprečju znašal le 0,3 o. t. Povprečni prispevek dela bo pozitiven (0,5 o. t.) kljub negativnemu prispevku zmanjševanja populacije v delovno sposobni starosti (-0,3 o. t.). K temu največ pripomore izboljšanje razmer in napovedi na trgu dela, kar zvišuje pozitivni prispevek stopnje aktivnosti na 0,7 o. t. v obdobju 2017–2019. Opravljene delovne ure na zaposlenega imajo v napovednem obdobju ničelni prispevek k potencialni rasti. Naravna stopnja brezposelnosti pa se bo postopoma zmanjševala na podobno raven kot v letih pred krizo (okoli 6,5 %).

Slika 21: **BDP, potencialni BDP in potencialni BDP brez krize (rast potencialnega BDP od leta 2007 po povprečni stopnji rasti v obdobju 1999-2005)**

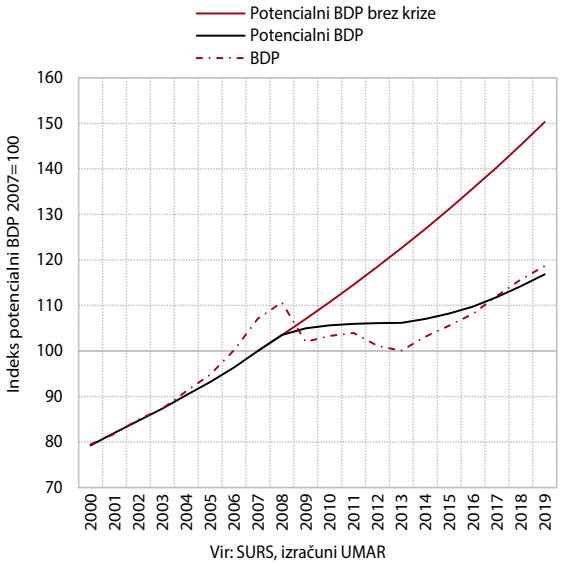

Vir: SURS, izračuni UMAR

[33] Proizvodna vrzel je razlika med dejanskim in potencialnim BDP, izražena v odstotkih potencialnega BDP, in je eden od kazalnikov, ki ga EK postavlja v ospredje ugotavljanja stanja gospodarskega cikla.

[34] Ocene proizvodne vrzeli MF, UMAR in EK za prihodnji dve leti so se v zadnjih dveh letih spremenile za med -0,9 do 0,7 o. t. (več o vplivu tovrstnih sprememb na izpolnjevanje pravil PSR glej UMAR Ekonomski izzivi 2016, stran 21).

[35] Po februarski napovedi EK bo Slovenija prešla v stanje dobrega gospodarskega cikla že v letu 2018. Razlike med izračunom UMAR in EK so v največji meri posledica različnega časovnega obdobja napovedi, saj ocene UMAR temeljijo na napovedih za daljše časovne obdobje (t+6), napovedi EK pa so za bistveno krajše obdobje (t+2). Razlike v ocenah proizvodne vrzeli pa izhajajo tudi iz razlik v samih napovedih makroekonomskih kazalnikov in nekaterih vhodnih podatkih (na UMAR uporabimo posodobljene demografske projekcije, izračunane z mikrosimulacijskim modelom IER (vir: SURS), dodatno pa pri seriji zaposlenosti po statistiki nacionalnih računov upoštevamo popravek zaradi preloma v seriji v letu 2002).

[36] Gre za potencialni bruto domači proizvod (in njegovo rast) z makroekonomskega vidika. Potencialni proizvod tako ne pomeni maksimalne možne proizvodnje v neki ekonomiji, ampak gre za obseg proizvodnje, ki ga gospodarstvo lahko doseže brez inflacijskih pritiskov. To tudi pomeni, da je proizvod pogosto nad potencialno vrednostjo. Izračun rasti potencialnega BDP UMAR temelji na metodi produkcijske funkcije, ki se v bistvenih značilnostih ne razlikuje od metode EK.

[37] Ob upoštevanju NAWRU izračunov, ki kažejo, da se zaposlenost približuje polni zaposlenosti.

Slika 22: **Sprememba potencialnega BDP, primerjava izračunov UMAR in EK**

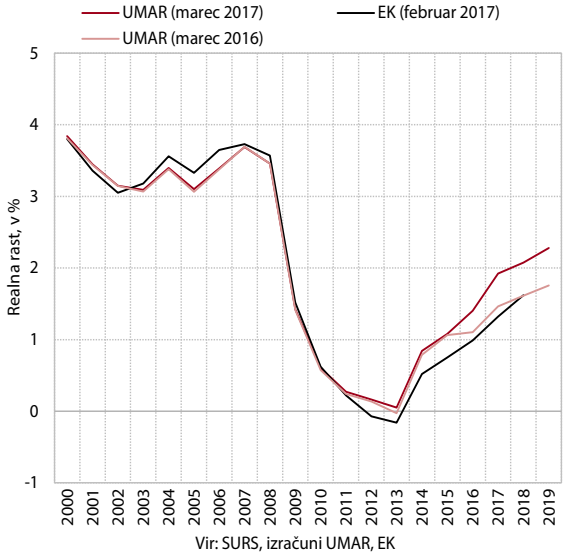

Slika 23: **Prispevki posameznih komponent k potencialni rasti BDP**

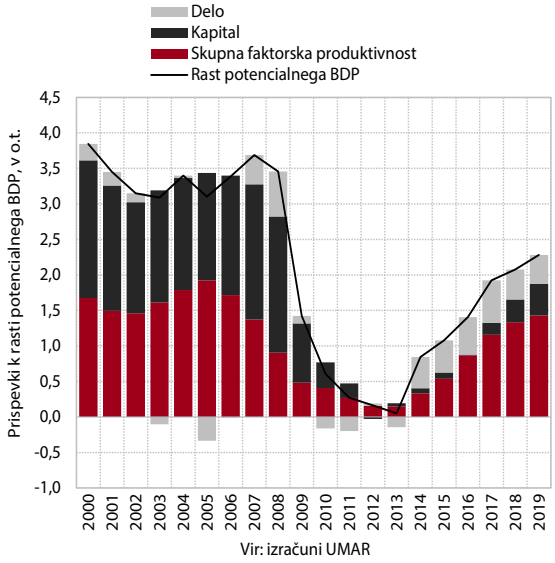

Priloga

1. Ocena uspešnosti napovedi

1.1. Metodologija

Uspešnost napovedi makroekonomskih kazalnikov pripravljamo na osnovi večjega števila statističnih kriterijev[38] kakovosti napovedovanja in za različna časovna obdobja. Za dve instituciji (UMAR in GZS) ocena zajema daljše obdobje, in sicer od leta 1997 do 2016. Za obdobje 2002 do 2016 analize vsebujejo napovedi šestih[39] in za preteklo leto napovedi osmih[40] institucij. Vse napovedi[41] primerjamo s prvo statistično oceno za posamezno leto, ki za gospodarsko rast temelji na osnovi četrtletnih podatkov. Sistematična primerjava odstopanj napovedi od statistične ocene v daljšem časovnem obdobju kaže na točnost napovedi oz. povprečne napake, ki jih institucije naredijo pri napovedovanju posameznega agregata. Če so napake enakomerno porazdeljene, je vrednost te mere blizu nič.

Slika 24: **Časovnica objav napovedi posameznih institucij v letu 2016**

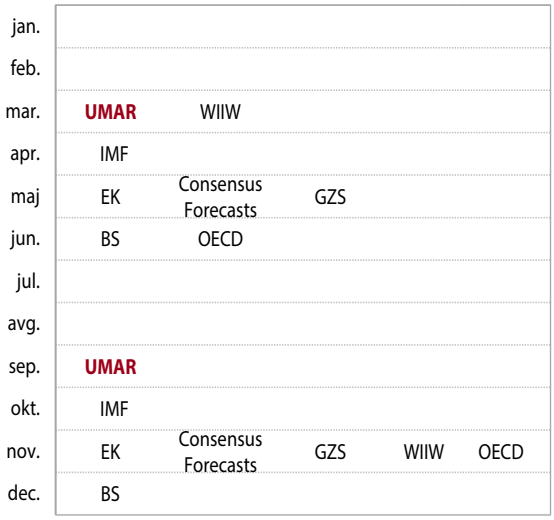

Vir: napovedi institucij.

Institucije, ki objavljajo napoved kasneje, imajo določeno informacijsko prednost, ki se lahko kaže v manjših napakah napovedi. Kasnejše napovedi omogočajo vključitev novih informacij, ki lahko bistveno spremenijo gospodarsko sliko. Te nove informacije so lahko nadaljnji podatki o gibanju kazalnika v posameznem mesecu ali četrtletju, revizije že objavljenih podatkov, pa tudi spremembe predpostavk o gibanjih v mednarodnem okolju, ki za Slovenijo kot odprto gospodarstvo predstavljajo močan dejavnik negotovosti. V zadnjih letih so pomemben dejavnik pri pripravi napovedi tudi usmeritve javnofinančne politike in ukrepi za javnofinančno konsolidacijo, ki so večinoma določeni potem, ko na UMAR zaključimo napoved. Institucije, vključene v našo analizo, svoje napovedi praviloma objavljajo dvakrat letno, večina pa jih svoje napovedi objavi kasneje kot UMAR. V analizi uspešnosti so napovedi združene v pomladanske in jesenske, kljub temu da razpon med njimi dosega tudi do štiri mesece.

1.2. Rezultati

Primerjave ocen uspešnosti napovedi UMAR in ostalih institucij kažejo, da napovedi UMAR v daljšem obdobju ne kažejo sistematičnega precenjevanja ali podcenjevanja. Za presojo glede točnosti napovedi je ključno, da je njihova povprečna napaka v daljšem obdobju čim manjša. Po objavi podatkov za gospodarsko aktivnost in inflacijo v letu 2016 smo pripravili oceno uspešnosti napovedi domačih in tujih institucij, ki se ukvarjajo z napovedmi. Za obdobje od leta 1997 do 2016 povprečje absolutnih napak napovedi realne gospodarske rasti za tekoče leto pri pomladanskih napovedih UMAR znaša 1,05 o. t., pri jesenskih napovedih pa 0,55 o. t., za prihodnje leto pri pomladanskih napovedih znaša 1,96 o. t., pri jesenskih napovedih pa 1,68 o. t. Povprečje absolutne napake napovedi inflacije za tekoče leto pri pomladanskih napovedih znaša 0,45 o. t., pri jesenski napovedi pa 0,19 o. t., za prihodnje leto znaša pri pomladanski napovedi 1,15 o. t., pri jesenski pa 1,02 o. t.

Na mere točnosti napovedi za daljše obdobje so močno vplivale višje vrednosti napak napovedi za leta 2009, 2011 in 2014. Ko je analizirano obdobje relativno kratko, lahko vsaka napaka v pozitivno ali v negativno smer bistveno spremeni ugotovitve predhodnih analiz točnosti napovedi. V obdobju do začetka svetovne gospodarske in finančne krize leta 2009, v katerem je slovensko gospodarstvo beležilo relativno stabilno visoko konjunkturo, so bile napake napovedi relativno majhne. V kasnejših letih pa so se kazalniki uspešnosti napovedi poslabšali. Z močnim poslabšanjem razmer v mednarodnem okolju, zaostritvijo razmer na finančnih trgih in ob veliki negotovosti glede uspešnosti protikriznih ukrepov in možnosti izhoda iz krize se je negotovost močno povečala, kar se je odrazilo zlasti v napovedih za leta 2009, 2011 in 2014. V vseh treh letih je tako v napovedih UMAR kot tudi drugih inštitucij prišlo do bistveno višje vrednosti napak, ki so zelo vplivale na

[38] Aritmetično povprečje napak, povprečna absolutna napaka, koren povprečne kvadratne napake, standardizirana povprečna absolutna napaka in standardizirani koren povprečne kvadratne napake. Podrobni rezultati so prikazani v statistični prilogi v tabeli 12.

[39] Poleg napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) so v analizo vključene še napovedi, ki jih pripravljajo: Banka Slovenije (BS) in Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), iz tujine pa Evropska komisija (EK), Mednarodni denarni sklad (IMF), in Wiener Institut fuer Internationale Wirtschaftsvergleiche (WIIW).

[40] Poleg naštetih šestih še Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Consensus.

[41] Pomladanske napovedi za prihodnje leto (PNt+1), jesenske napovedi za prihodnje leto (JNt+1), pomladanske napovedi za tekoče leto (PNt) in jesenske napovedi za tekoče leto (JNt).

Slika 25: **Povprečna absolutna napaka UMAR pri napovedih realne stopnje rasti BDP za različna obdobja**

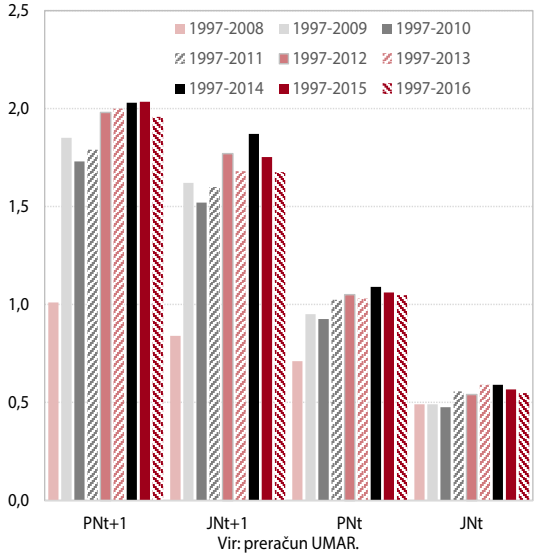

Vir: preračun UMAR.

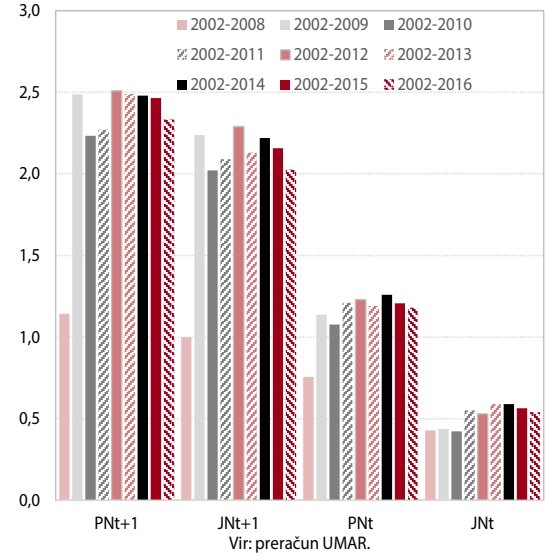

Vir: preračun UMAR.

izračun povprečnih napak v celotnem obdobju (v krajšem obdobju 2002–2016 večja napaka kot za obdobje 1997–2016). Vendar pa se po letu 2014, ko je prišlo do izboljšanja gospodarskih razmer, že kaže, da so se povprečne napake ponovno pričele zniževati (Slika 25).

Med institucijami, ki se ukvarjajo z napovedovanjem gospodarske rasti za Slovenijo, pri napovedovanju v daljšem obdobju v povprečju najmanjše napake naredi EK, sledi ji UMAR, pri napovedi inflacije pa so najbolj točne napovedi UMAR in BS. Povprečne absolutne napake pri napovedih realne gospodarske rasti v obdobju 2002–2016 so znašale med 0,47 in 2,41. Koreni povprečnih kvadratnih napak, ki večjim napakam pripišejo večjo težo, so bili zaradi napake za leta 2009, 2011 in 2014 precej

Slika 26: **Povprečna absolutna napaka pri napovedi realne gospodarske rasti za obdobje 2002–2016, po institucijah**

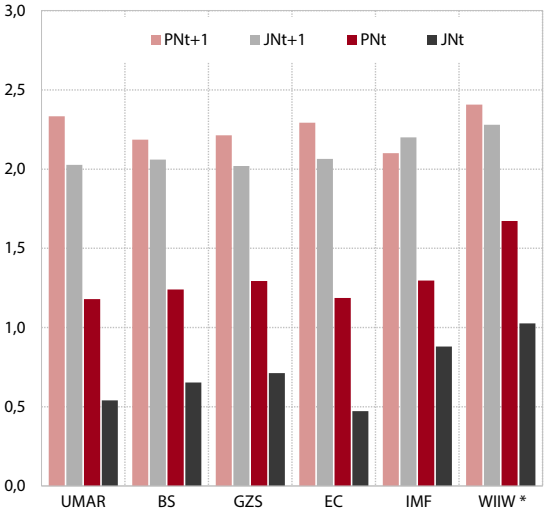

Vir: napovedi posameznih institucij. Opomba: * Podatki BS in WIIW za napoved PNt+1 za obdobje 2003-2016.

višji (med 0,65 in 3,84). V tem obdobju je bila najmanjša napaka EK. Pri napovedih povprečne inflacije so bile povprečne absolutne napake nižje kot pri napovedih BDP (med 0,13 in 1,17), koreni povprečnih kvadratnih napak pa so znašali med 0,21 in 1,52. V tem obdobju je bila v povprečju najmanjša napaka UMAR in BS. Podrobni podatki so prikazani v tabeli 12 v statistični prilogi.

Slika 27: **Povprečna absolutna napaka pri napovedi povprečne letne inflacije za obdobje 2002–2016, po institucijah**

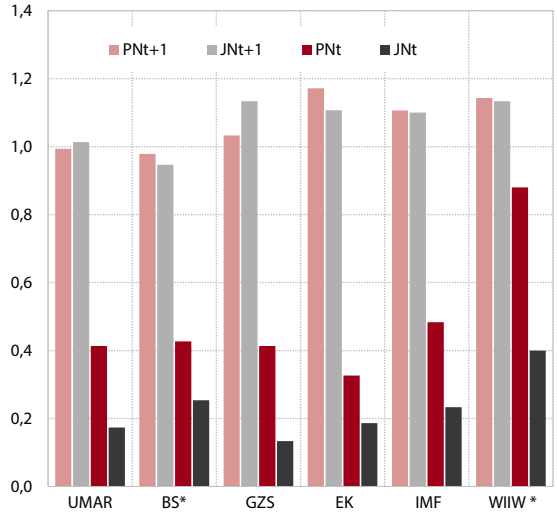

Vir: napovedi posameznih institucij. Opomba: * Podatki BS in WIIW za napoved PNt+1 za obdobje 2003-2016.

Realna gospodarska rast za leto 2016 je bila višja od napovedi institucij. Po obratu gospodarskega cikla v letu 2014 realizacija gospodarske rasti večinoma presega pričakovanja inštitucij, podobno je veljalo tudi za napovedi za leto 2016, ki so bile najnižje spomladi 2016, in sicer za 0,4 do 1,2 o. t. glede na realizacijo (2,5 %). To odstopanje

Tabela 9: **Napake v napovedani realni gospodarski rasti posameznih institucij za leto 2016**

Realizacija: 2,5 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	2,0	-0,5	2,3	-0,2	1,7	-0,8	2,3	-0,2
BS	1,8	-0,7	1,9	-0,6	1,9	-0,6	2,2	-0,3
GZS	1,8	-0,7	1,8	-0,7	2,0	-0,5	2,3	-0,2
EK	2,1	-0,4	1,9	-0,6	1,7	-0,8	2,2	-0,3
IMF	1,9	-0,6	1,8	-0,7	1,9	-0,6	2,3	-0,2
WIIW	1,8	-0,7	2,2	-0,3	2,0	-0,5	2,4	-0,1
OECD	1,9	-0,6	1,9	-0,6	1,3	-1,2	2,0	-0,5
Consensus	2,0	-0,5	2,2	-0,3	2,1	-0,4	2,2	-0,3

Vir: napovedi posameznih institucij, preračuni UMAR.
Opomba: Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne podcenitev.

Tabela 10: **Napake v napovedani stopnji povprečne letne inflacije posameznih institucij za leto 2016**

Realizacija: -0,1 %	Pomladanska napoved za prihodnje leto		Jesenska napoved za prihodnje leto		Pomladanska napoved za tekoče leto		Jesenska napoved za tekoče leto	
	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.	Napoved	Napaka v o.t.
UMAR	1,0	1,1	0,8	0,9	-0,3	-0,2	0,1	0,2
BS	1,1	1,2	1,0	1,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
GZS	0,1	0,2	1,3	1,4	-0,1	0,0	-0,1	0,0
EK	1,7	1,8	0,8	0,9	-0,2	-0,1	0,1	0,2
IMF	0,7	0,8	0,7	0,8	0,1	0,2	-0,3	-0,2
WIIW	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	-0,5	-0,4
OECD	0,7	0,8	0,5	0,6	-0,5	-0,4	-0,2	-0,1
Consensus	1,4	1,5	0,8	0,9	0,0	0,1	-0,1	0,0

Vir:napovedi posameznih institucij, preračuni UMAR.
Opomba: Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne podcenitev.

je bilo večinoma posledica poslabšanih napovedi mednarodnih institucij za svetovno gospodarsko rast ob povečanem tveganju občutnega poslabšanja razmer na Kitajskem, kar je skupaj s takrat objavljenim podatkom o padcu izvoza v zadnjem četrtletju 2015 precej poslabšalo pričakovanja glede rasti izvoza v 2016 v primerjavi s predhodnimi napovedmi.[42] Dejanska realizacija izvoza tekom leta je bila nato ugodnejša, močneje pa se je krepilo tudi domače trošenje. Jesenske napovedi za tekoče leto so se tako precej približale realizaciji, saj so bila odstopanja večinoma majhna – večina napovedi je bila nižja za -0,2 oz. -0,3 o. t. V jesenski napovedi za prihodnje leto, ki je bila podlaga za pripravo sprememb državnega proračuna za prihodnje leto, je bila realizacija najbolj skladna s pričakovanji UMAR, v pomladanski napovedi za tekoče leto pri Consensusu, v jesenski napovedi za tekoče leto pa WIIW.

Inflacija v letu 2016 je bila nižja od večine pričakovanj. V pomladanskih in jesenskih napovedih iz leta 2015 za prihodnje leto so vse institucije za Slovenijo napovedovale višjo inflacijo, kar je bilo povezano s pričakovanji glede gibanja cen nafte in drugih surovin ter splošne ravni cen v evrskem območju. Podobni razlogi so z nekoliko manjšo intenziteto vplivali tudi na pomladansko napoved za tekoče leto, medtem ko je bila jesenska napoved dokaj točna. Pri pomladanski napovedi za tekoče leto so bile absolutne vrednosti napake v intervalu med -0,4 in 0,6 o. t, napake jesenske napovedi so se gibale v intervalu med -0,4 in 0,2 o. t. Točno pomladansko napoved za tekoče leto, glede na realizacijo, je naredila GZS, pri jesenski napovedi pa poleg GZS še BS in Consensus.

[42] IMF in predvsem OECD sta januarja oz. februarja 2016 precej poslabšala svoje predhodne napovedi za 2016, narejene jeseni 2015. OECD je napoved za svetovno gospodarsko rast znižal za 0,3 o. t., poslabšanje napovedi za naše pomembne trgovinske partnerice iz evrskega območja pa je bilo še občutnejše (med -0,4 o. t. in -0,5 o. t.).

statistična priloga

Kazalo tabel

Tabela 1: Pomembnejši makroekonomski kazalniki Republike Slovenije

Tabela 2a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (tekoče cene)

Tabela 2b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (struktura v %, tekoče cene)

Tabela 3a: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (stalne cene)

Tabela 3b: Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod (realne stopnje rasti v %)

Tabela 4a: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)

Tabela 4b: Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)

Tabela 5a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (tekoče cene)

Tabela 5b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (struktura v %, tekoče cene)

Tabela 6a: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (stalne cene)

Tabela 6b: Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda (realne stopnje rasti v %)

Tabela 7: Plačilna bilanca (v mio EUR)

Tabela 8: Kazalniki trga dela (števila v tisoč, kazalniki in letne stopnje rasti v %)

Tabela 9a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (tekoče cene)

Tabela 9b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, prihodki (delež v primerjavi z BDP v %)

Tabela 10a: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (tekoče cene)

Tabela 10b: Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF, odhodki (delež v primerjavi z BDP v %)

Tabela 11: Indikatorji mednarodne konkurenčnosti (letne stopnje rasti v %)

Tabela 12: Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij

Tabela 1: **Pomembnejši makroekonomski kazalniki Republike Slovenije**

realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
BRUTO DOMAČI PROIZVOD	4,2	2,9	3,8	2,8	4,4	4,0	5,7	6,9	3,3	-7,8	1,2	0,6	-2,7	-1,1	3,1	2,3	2,5	3,6	3,2	2,6
BDP v mio EUR* (tekoče cene)	18.902	21.147	23.623	25.668	27.673	29.227	31.555	35.153	37.951	36.166	36.252	36.896	36.003	35.917	37.332	38.570	39.769	41.625	43.675	45.577
BDP na prebivalca v EUR (tekoče cene)	11.105	11.714	12.543	13.184	13.900	14.608	15.719	17.412	18.769	17.714	17.694	17.973	17.504	17.439	18.107	18.693	19.262	20.158	21.152	22.081
BDP na prebivalca v USD (tekoče cene)	10.225	10.480	11.811	14.877	17.259	18.165	19.715	23.863	27.606	24.708	23.457	25.019	22.490	23.161	24.055	20.740	21.323	21.508	22.591	23.582
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS)[1]	15.800	16.500	17.400	17.900	19.300	20.300	21.300	22.700	23.400	20.900	21.200	21.700	21.800	21.700	22.800	23.900				
BDP na prebivalca po kupni moči (PPS EU28=100)[1]	80	80	82	83	86	87	86	87	90	85	83	83	82	81	83	83				
ZAPOSLENOST IN PRODUKTIVNOST																				
Zaposlenost po nacionalnih računih	1,6	0,6	1,6	-0,3	0,3	-0,5	1,6	3,4	2,6	-1,8	-2,1	-1,7	-0,9	-1,1	0,4	1,1	2,0	2,2	1,5	1,0
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta v tisoč)	106,6	101,9	102,6	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	110,7	110,2	119,8	120,1	112,7	103,2	90,2	84,9	80,2
Stopnja registrirane brezposelnosti v %	11,8	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,0	13,1	13,1	12,3	11,2	9,7	9,1	8,5
Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili v %	6,9	5,7	6,0	6,5	6,0	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,2	8,9	10,1	9,7	9,0	8,0	7,0	6,4	6,0
Produktivnost dela (BDP na zaposlenega)	2,6	2,3	2,2	3,1	4,1	4,5	4,1	3,4	0,7	-6,1	3,4	2,4	-1,8	0,0	2,6	1,2	0,5	1,4	1,7	1,6
PLAČE																				
Bruto plače na zaposlenega - nominalna rast v %	10,6	11,9	9,7	7,5	5,7	4,8	4,8	5,9	8,3	3,4	3,9	2,0	0,1	-0,2	1,1	0,7	1,8	3,3	3,3	3,3
Zasebni sektor	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	5,1	5,8	6,0	7,8	1,6	5,6	2,6	0,5	0,6	1,4	0,5	1,7	3,3	3,3	3,8
Javni sektor	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	4,5	4,1	6,9	9,7	5,3	0,8	1,0	-0,9	-1,3	0,9	1,2	2,3	3,5	3,6	2,6
Bruto plače na zaposlenega - realna rast v %	1,6	3,2	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,2	2,5	2,5	2,1	0,2	-2,4	-2,0	0,9	1,2	1,9	1,5	1,7	1,3
Zasebni sektor	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	2,5	3,2	2,3	2,0	0,7	3,7	0,8	-2,0	-1,2	1,2	1,0	1,8	1,5	1,7	1,8
Javni sektor	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	2,0	1,6	3,2	3,8	4,4	-1,0	-0,8	-3,4	-3,0	0,7	1,7	2,4	1,7	2,0	0,6

Tabela 1: **Pomembnejši makroekonomski kazalniki Republike Slovenije -** *nadaljevanje*

realne stopnje rasti v %, razen kjer ni drugače navedeno

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
MENJAVA S TUJINO																				
Izvoz proizvodov in storitev	12,6	7,2	7,8	3,2	13,0	11,4	14,1	13,6	4,2	-16,6	10,2	6,9	0,6	3,1	5,7	5,6	5,9	6,0	5,1	4,8
Izvoz proizvodov	14,1	7,2	8,6	4,1	13,9	12,1	15,7	14,0	1,9	-17,0	12,0	8,0	0,4	3,3	6,3	5,3	5,7	6,1	5,1	4,9
Izvoz storitev	6,8	7,1	4,6	-0,7	9,5	8,4	7,4	12,0	14,7	-14,8	3,4	2,5	1,5	1,9	3,4	6,5	6,8	5,4	4,8	4,5
Uvoz proizvodov in storitev	6,6	3,6	5,6	6,5	14,0	7,3	12,4	16,8	3,8	-18,8	6,8	5,0	-3,7	2,1	4,2	4,6	6,2	6,5	5,6	5,1
Uvoz proizvodov	6,7	3,8	5,2	7,1	15,8	7,5	12,9	16,5	3,2	-19,8	7,6	6,0	-4,3	2,9	3,8	5,0	6,6	6,8	5,7	5,2
Uvoz storitev	6,1	2,5	8,1	3,2	4,1	6,1	9,1	18,5	8,1	-12,8	3,1	-0,4	0,2	-3,1	6,3	2,2	4,1	5,0	4,8	4,4
PLAČILNA BILANCA - plačilno bilančna statistika																				
Saldo tekočega računa plačilne bilance v mio EUR	-610	9	218	-213	-746	-524	-578	-1451	-2017	-203	-43	68	930	1.732	2.325	1.998	2.719	1.911	1.906	2.024
- delež v primerjavi z BDP v %	-3,2	0,0	0,9	-0,8	-2,7	-1,8	-1,8	-4,1	-5,3	-0,6	-0,1	0,2	2,6	4,8	6,2	5,2	6,8	4,6	4,4	4,4
Saldo menjave s tujino v mio EUR	-764	-196	304	-26	-350	-137	16	-428	-704	686	462	432	1.428	2.440	2.878	3.517	3.841	3.601	3.650	3.785
- delež v primerjavi z BDP v %	-4,0	-0,9	1,3	-0,1	-1,3	-0,5	0,0	-1,2	-1,9	1,9	1,3	1,2	4,0	6,8	7,7	9,1	9,7	8,7	8,4	8,3
DOMAČE POVPRAŠEVANJE																				
Končna potrošnja	1,5	2,5	2,7	3,3	2,9	2,3	1,7	5,2	3,0	1,3	0,8	-0,2	-2,4	-3,5	1,2	1,0	2,8	2,9	2,3	1,6
Delež v BDP v %	75,1	74,7	73,7	73,9	72,8	72,3	69,9	68,4	69,2	74,7	76,3	76,4	77,0	74,7	72,7	70,8	70,7	70,9	70,3	69,7
v tem:																				
Zasebna potrošnja	0,8	2,4	2,5	3,4	3,0	2,2	1,2	6,4	2,4	0,9	1,3	0,0	-2,5	-4,0	2,0	0,5	2,8	3,5	2,7	2,0
Delež v BDP v %	56,6	55,8	55,0	55,1	54,2	53,6	51,4	51,1	51,2	54,7	56,0	56,0	56,8	55,0	54,0	52,1	51,7	52,0	51,7	51,3
Državna potrošnja	3,8	2,8	3,2	2,7	2,7	2,7	3,1	1,9	4,9	2,4	-0,5	-0,7	-2,2	-2,1	-1,2	2,5	2,6	1,0	0,9	0,6
Delež v BDP v %	18,5	18,9	18,7	18,8	18,7	18,7	18,4	17,3	18,0	20,1	20,3	20,4	20,3	19,7	18,7	18,7	18,9	18,9	18,7	18,3
Investicije v osnovna sredstva	2,4	2,0	0,5	5,8	5,4	3,5	10,2	12,0	7,0	-22,0	-13,3	-4,9	-8,8	3,2	1,4	1,0	-3,1	7,0	7,0	6,0
Delež v BDP v %	27,3	26,4	24,7	25,2	26,2	26,6	27,8	28,8	29,6	24,3	21,3	20,2	19,3	20,0	19,6	19,5	18,4	19,1	19,9	20,7
TEČAJ IN CENE																				
Razmerje USD za 1 EUR	0,924	0,896	0,945	1,131	1,243	1,245	1,256	1,371	1,471	1,393	1,327	1,392	1,286	1,328	1,329	1,110	1,107	1,067	1,068	1,068
Realni efektivni tečaj - deflator CPI[2]	-2,5	-0,1	2,1	3,2	-0,1	-0,8	0,3	1,7	2,3	1,2	-2,1	-1,0	-1,2	1,3	-0,1	-3,8	0,2	0,5	-0,2	0,2
Inflacija (konec leta)[3]	8,9	7,0	7,2	4,6	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,8	1,9	2,0	2,7	0,7	0,2	-0,5	0,5	2,1	1,9	2,1
Inflacija (povprečje leta)[3]	8,9	8,4	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,9	1,8	1,8	2,6	1,8	0,2	-0,5	-0,1	1,8	1,6	2,0
Cena nafte Brent v USD / sodček	28,7	24,5	25,0	28,9	38,3	54,6	65,2	72,4	96,9	61,7	79,6	111,3	111,7	108,6	98,9	52,4	44,8	56,3	56,4	55,8

Vir podatkov: SURS, BS, Eurostat, preračuni, napoved UMAR. Opombe: * Podatki pred letom 2007 so preračunani v eure po fiksnem tečaju 1 euro = 239,64 tolarja. [1] Merjeno v standardih kupne moči (PPS). [2] Rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno. [3] Merilo inflacije je indeks cen življenjskih potrebščin.

Tabela 2a: **Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod**

tekoče cene, mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	547,0	551,5	661,3	542,0	631,7	667,8	628,5	659,2	628,0	598,6	626,0	733,9	647,0	652,6	778,7	794,3	775,1	728,9	765,1	797,6
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odplakami, saniranje okolja	4.705,6	5.330,7	5.900,4	6.425,5	6.930,2	7.083,8	7.612,5	8.375,8	8.582,3	7.466,6	7.651,0	8.041,9	8.085,9	8.347,5	8.809,9	9.081,9	9.495,8	10.136,2	10.748,6	11.342,4
od tega: C Predelovalne dejavnosti	4.117,4	4.647,2	5.109,9	5.582,9	5.946,3	6.052,3	6.498,5	7.182,5	7.292,4	6.188,4	6.367,3	6.730,0	6.754,4	6.954,2	7.430,1	7.737,8	8.195,3	8.907,8	9.437,8	10.021,4
F Gradbeništvo	1.075,3	1.141,1	1.216,4	1.371,2	1.480,2	1.668,9	1.955,4	2.454,1	2.764,2	2.464,3	2.015,0	1.885,0	1.816,8	1.654,7	1.837,4	1.826,3	1.623,4	1.727,9	1.901,1	1.982,0
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	3.042,5	3.459,3	3.876,4	4.259,3	4.581,6	4.968,6	5.436,6	6.240,7	6.841,6	6.343,0	6.299,5	6.441,4	6.228,6	6.268,8	6.505,6	6.802,4	7.126,2	7.472,2	7.887,1	8.222,5
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	624,5	728,1	746,9	833,3	916,6	1.017,6	1.111,2	1.233,9	1.333,4	1.235,6	1.285,8	1.313,5	1.335,0	1.300,8	1.351,5	1.394,6	1.462,0	1.519,7	1.638,9	1.708,6
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	781,9	798,7	884,0	1.024,5	1.093,2	1.164,0	1.344,9	1.427,9	1.602,5	1.673,1	1.697,4	1.649,3	1.353,2	1.246,5	1.297,0	1.388,0	1.329,2	1.353,2	1.420,5	1.480,9
L Poslovanje z nepremičninami	1.288,9	1.448,8	1.600,4	1.679,2	1.797,9	1.939,0	2.027,1	2.171,4	2.408,3	2.636,1	2.537,1	2.468,6	2.333,7	2.249,8	2.217,5	2.305,7	2.378,2	2.497,5	2.600,2	2.687,6
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dejavnosti in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.200,8	1.381,7	1.719,8	1.924,5	2.103,9	2.127,3	2.348,3	2.705,3	3.016,0	2.870,7	2.989,7	3.020,8	2.961,5	2.982,3	3.190,8	3.318,6	3.425,2	3.517,8	3.692,5	3.871,9
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	2.691,9	3.120,2	3.427,5	3.770,3	4.048,0	4.285,8	4.490,6	4.723,5	5.184,8	5.478,1	5.611,2	5.666,1	5.602,2	5.418,5	5.377,8	5.496,6	5.812,8	6.044,5	6.135,8	6.358,3
RST Druge storitvene dejavnosti	554,6	594,8	607,0	643,4	700,4	758,8	779,5	817,0	868,6	872,2	870,1	885,0	861,7	850,6	864,9	903,1	931,2	978,6	1.027,2	1.070,9
1. DODANA VREDNOST	16.513,1	18.554,9	20.639,9	22.473,3	24.283,7	25.681,7	27.734,7	30.808,7	33.229,8	31.638,3	31.582,7	32.105,5	31.225,6	30.972,1	32.231,0	33.311,4	34.359,4	35.976,5	37.817,1	39.522,7
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	2.388,9	2.591,9	2.982,5	3.194,2	3.389,0	3.544,9	3.820,7	4.343,9	4.721,4	4.527,9	4.669,7	4.790,8	4.776,9	4.945,0	5.101,4	5.258,7	5.409,7	5.648,9	5.857,8	6.054,1
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	18.902,0	21.146,8	23.622,5	25.667,5	27.672,7	29.226,6	31.555,4	35.152,6	37.951,2	36.166,2	36.252,4	36.896,3	36.002,5	35.917,1	37.332,4	38.570,0	39.769,1	41.625,5	43.674,9	45.576,9

Vir podatkov: SURS, napoved UMAR.

Tabela 2b: **Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod**

tekoče cene, deleži v % BDP

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	2,9	2,6	2,8	2,1	2,3	2,3	2,0	1,9	1,7	1,7	1,7	2,0	1,8	1,8	2,1	2,1	1,9	1,8	1,8	1,8
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odplakami, saniranje okolja	24,9	25,2	25,0	25,0	25,0	24,2	24,1	23,8	22,6	20,6	21,1	21,8	22,5	23,2	23,6	23,5	23,9	24,4	24,6	24,9
od tega: C Predelovalne dejavnosti	21,8	22,0	21,6	21,8	21,5	20,7	20,6	20,4	19,2	17,1	17,6	18,2	18,8	19,4	19,9	20,1	20,6	21,4	21,6	22,0
F Gradbeništvo	5,7	5,4	5,1	5,3	5,3	5,7	6,2	7,0	7,3	6,8	5,6	5,1	5,0	4,6	4,9	4,7	4,1	4,2	4,4	4,4
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladiščenje, gostinstvo	16,1	16,4	16,4	16,6	16,6	17,0	17,2	17,8	18,0	17,5	17,4	17,5	17,3	17,5	17,4	17,6	17,9	18,0	18,1	18,1
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,3	3,4	3,2	3,2	3,3	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,7	3,7	3,8	3,8
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	4,1	3,8	3,7	4,0	4,0	4,0	4,3	4,1	4,2	4,6	4,7	4,5	3,8	3,5	3,5	3,6	3,3	3,3	3,3	3,3
L Poslovanje z nepremičninami	6,8	6,9	6,8	6,5	6,5	6,6	6,4	6,2	6,3	7,3	7,0	6,7	6,5	6,3	5,9	6,0	6,0	6,0	6,0	5,9
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dej. in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	6,4	6,5	7,3	7,5	7,6	7,3	7,4	7,7	7,9	7,9	8,2	8,2	8,2	8,3	8,5	8,6	8,6	8,5	8,5	8,5
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	14,2	14,8	14,5	14,7	14,6	14,7	14,2	13,4	13,7	15,1	15,5	15,4	15,6	15,1	14,4	14,3	14,6	14,5	14,0	14,0
RST Druge storitvene dejavnosti	2,9	2,8	2,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
1. DODANA VREDNOST	87,4	87,7	87,4	87,6	87,8	87,9	87,9	87,6	87,6	87,5	87,1	87,0	86,7	86,2	86,3	86,4	86,4	86,4	86,6	86,7
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	12,6	12,3	12,6	12,4	12,2	12,1	12,1	12,4	12,4	12,5	12,9	13,0	13,3	13,8	13,7	13,6	13,6	13,6	13,4	13,3
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS, preračuni, napoved UMAR.

Tabela 3a: **Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod**

mio EUR

	stalne cene preteklega leta																	stalne cene 2016		
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	495,9	547,2	636,5	484,6	692,3	596,3	662,5	662,4	662,5	569,1	608,4	668,3	673,5	642,2	756,5	838,4	784,8	775,1	775,1	759,2
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odplakami, saniranje okolja	4.679,3	4.862,6	5.619,5	6.168,6	6.757,6	7.201,9	7.576,6	8.182,7	8.460,4	7.354,9	7.952,5	7.833,1	7.832,4	8.078,9	8.725,5	8.941,2	9.588,5	9.951,6	10.388,0	10.756,9
od tega: C Predelovalne dejavnosti	4.149,2	4.292,4	4.917,0	5.361,6	5.866,0	6.189,5	6.473,0	7.041,8	7.193,6	6.127,9	6.640,1	6.545,7	6.516,3	6.724,2	7.321,3	7.580,4	8.237,6	8.646,0	9.078,3	9.441,5
F Gradbeništvo	1.024,8	1.071,6	1.169,9	1.280,2	1.381,7	1.529,8	1.910,7	2.305,7	2.570,6	2.393,1	2.015,0	1.811,9	1.740,2	1.657,9	1.807,3	1.814,1	1.601,4	1.720,0	1.813,8	1.885,4
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladišèenje, gostinstvo	2.856,8	3.268,4	3.644,8	3.982,8	4.394,2	4.816,4	5.320,6	5.820,0	6.458,1	6.236,0	6.421,3	6.408,0	6.177,6	6.225,8	6.489,1	6.842,0	7.116,9	7.468,3	7.770,8	8.007,9
J Informacijske in komunikacijske dejavn.	549,4	660,6	719,2	829,2	903,3	1.028,0	1.113,6	1.216,6	1.371,0	1.274,8	1.276,9	1.287,1	1.309,0	1.345,3	1.344,8	1.456,4	1.427,3	1.519,8	1.576,8	1.631,2
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	689,8	816,9	850,6	978,3	1.106,4	1.216,6	1.230,3	1.556,4	1.480,1	1.617,7	1.664,6	1.631,7	1.578,1	1.325,8	1.230,0	1.234,8	1.360,3	1.368,4	1.415,6	1.450,3
L Poslovanje z nepremičninami	1.161,6	1.307,6	1.478,8	1.625,9	1.697,1	1.855,6	1.990,5	2.113,3	2.304,6	2.403,5	2.679,2	2.527,2	2.477,4	2.345,8	2.282,3	2.208,6	2.341,0	2.419,8	2.459,8	2.495,5
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dej. in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1.160,8	1.239,0	1.416,7	1.776,5	1.984,5	2.057,1	2.302,4	2.520,3	2.845,9	2.838,2	3.033,7	3.008,6	2.968,4	2.966,3	3.238,9	3.295,6	3.404,6	3.526,3	3.630,3	3.722,9
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	2.431,9	2.771,9	3.218,0	3.513,5	3.866,6	4.172,2	4.323,3	4.556,4	4.735,0	5.261,0	5.542,6	5.628,6	5.734,1	5.542,1	5.425,9	5.434,3	5.621,6	5.926,2	6.003,2	6.075,3
RST Druge storitvene dejavnosti	486,4	555,1	588,3	616,0	665,2	746,0	756,9	774,8	819,5	839,9	861,4	882,6	861,0	857,2	863,9	900,0	917,5	978,2	1.012,0	1.041,8
1. DODANA VREDNOST	15.536,7	17.101,0	19.342,3	21.255,5	23.449,0	25.220,0	27.187,5	29.708,6	31.707,8	30.788,2	32.055,7	31.687,2	31.351,7	30.987,4	32.164,1	32.965,2	34.163,7	35.653,7	36.845,4	37.826,5
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE (a-b)	2.388,8	2.358,5	2.615,7	3.038,4	3.335,5	3.560,4	3.692,2	4.037,2	4.604,9	4.203,8	4.558,1	4.800,6	4.552,3	4.623,8	4.868,7	5.232,0	5.367,5	5.564,2	5.695,0	5.808,5
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	17.925,5	19.459,5	21.958,0	24.293,9	26.784,5	28.780,4	30.879,7	33.745,8	36.312,7	34.992,0	36.613,9	36.487,8	35.904,0	35.611,2	37.032,8	38.197,3	39.531,2	41.217,9	42.540,4	43.635,0

Vir podatkov: SURS, napoved UMAR.

Tabela 3b: **Dodana vrednost po dejavnostih in bruto domači proizvod**

realne stopnje rasti v %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
A Kmetijstvo, lov, gozdarstvo, ribištvo	1,3	0,0	15,4	-26,7	27,7	-5,6	-0,8	5,4	0,5	-9,4	1,6	6,8	-8,2	-0,7	15,9	7,7	-1,2	0,0	0,0	-2,0
BCDE Rudarstvo, predelovalne dejavnosti, oskrba z elektriko in vodo, ravnanje z odplakami, saniranje okolja	8,5	3,3	5,4	4,5	5,2	3,9	7,0	7,5	1,0	-14,3	6,5	2,4	-2,6	-0,1	4,5	1,5	5,6	4,8	4,4	3,6
od tega: C Predelovalne dejavnosti	9,4	4,3	5,8	4,9	5,1	4,1	7,0	8,4	0,2	-16,0	7,3	2,8	-3,2	-0,4	5,3	2,0	6,5	5,5	5,0	4,0
F Gradbeništvo	-1,0	-0,3	2,5	5,2	0,8	3,4	14,5	17,9	4,7	-13,4	-18,2	-10,1	-7,7	-8,7	9,2	-1,3	-12,3	6,0	5,5	4,0
GHI Trgovina in popravila vozil, promet in skladišèenje, gostinstvo	4,6	7,4	5,4	2,7	3,2	5,1	7,1	7,1	3,5	-8,9	1,2	1,7	-4,1	0,0	3,5	5,2	4,6	4,8	4,1	3,1
J Informacijske in komunikacijske dejavn.	5,0	5,8	-1,2	11,0	8,4	12,2	9,4	9,5	11,1	-4,4	3,3	0,1	-0,3	0,8	3,4	7,8	2,4	4,0	3,8	3,5
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,5	4,5	6,5	10,7	8,0	11,3	5,7	15,7	3,7	0,9	-0,5	-3,9	-4,3	-2,0	-1,3	-4,8	-2,0	3,0	3,5	2,5
L Poslovanje z nepremičninami	1,2	1,4	2,1	1,6	1,1	3,2	2,7	4,3	6,1	-0,2	1,6	-0,4	0,4	0,5	1,4	-0,4	1,5	1,8	1,7	1,5
MN Strokovne, znanstvene, tehnične dej. in druge raznovrstne poslovne dejavnosti	6,8	3,2	2,5	3,3	3,1	-2,2	8,2	7,3	5,2	-5,9	5,7	0,6	-1,7	0,2	8,6	3,3	2,6	3,0	3,0	2,6
OPQ Uprava in obramba, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo	4,2	3,0	3,1	2,5	2,6	3,1	0,9	1,5	0,2	1,5	1,2	0,3	1,2	-1,1	0,1	1,1	2,3	2,0	1,3	1,2
RST Druge storitvene dejavnosti	-6,9	0,1	-1,1	1,5	3,4	6,5	-0,2	-0,6	0,3	-3,3	-1,2	1,4	-2,7	-0,5	1,6	4,1	1,6	5,0	3,5	3,0
1. DODANA VREDNOST	4,6	3,6	4,2	3,0	4,3	3,9	5,9	7,1	2,9	-7,3	1,3	0,3	-2,3	-0,8	3,8	2,3	2,6	3,8	3,3	2,7
2. KOREKCIJSKE POSTAVKE	1,1	-1,3	0,9	1,9	4,4	5,1	4,2	5,7	6,0	-11,0	0,7	2,8	-5,0	-3,2	-1,5	2,6	2,1	2,9	2,4	2,0
3. BRUTO DOMAČI PROIZVOD (3=1+2)	4,2	2,9	3,8	2,8	4,4	4,0	5,7	6,9	3,3	-7,8	1,2	0,6	-2,7	-1,1	3,1	2,3	2,5	3,6	3,2	2,6

Vir podatkov: SURS, napoved UMAR.

Tabela 4a: **Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda**

tekoče cene, mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
1. Sredstva za zaposlene	9.536,5	10.759,8	11.816,9	12.759,5	13.815,0	14.615,8	15.649,7	17.211,6	18.955,9	18.789,7	19.018,3	18.921,2	18.486,7	18.073,1	18.389,7	18.900,7	19.740,0	21.003,8	22.088,2	23.097,4
Bruto plače in prejemki	8.287,2	9.375,5	10.223,2	11.000,7	11.857,8	12.538,6	13.420,4	14.781,9	16.302,7	16.127,8	16.336,1	16.244,7	15.816,9	15.479,0	15.775,0	16.187,4	16.905,2	17.975,7	18.904,1	19.761,2
Socialni prispevki delodajalcev	1.249,3	1.384,3	1.593,7	1.758,8	1.957,2	2.077,1	2.229,3	2.429,8	2.653,2	2.661,8	2.682,1	2.676,5	2.669,8	2.594,1	2.614,7	2.713,2	2.834,8	3.028,1	3.184,1	3.336,2
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	2.923,8	3.221,1	3.667,8	4.019,0	4.288,7	4.527,2	4.725,9	5.154,7	5.363,8	4.965,2	5.159,2	5.236,8	5.264,0	5.473,1	5.635,7	5.782,1	5.934,6	6.195,7	6.425,3	6.643,7
3. Subvencije na proizvodnjo	349,9	378,3	421,4	503,5	491,2	562,2	639,1	692,1	790,3	912,4	927,2	625,0	606,0	673,7	581,4	531,1	553,1	594,1	684,2	704,5
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	6.791,5	7.544,2	8.559,2	9.392,5	10.060,2	10.645,8	11.818,8	13.478,3	14.421,8	13.323,7	13.002,1	13.363,3	12.857,8	13.044,7	13.888,4	14.418,4	14.647,6	15.020,1	15.845,6	16.540,2
5. BDP (5=1+2-3+4)	18.902,0	21.146,8	23.622,5	25.667,5	27.672,7	29.226,6	31.555,4	35.152,6	37.951,2	36.166,2	36.252,4	36.896,3	36.002,5	35.917,1	37.332,4	38.570,0	39.769,1	41.625,5	43.674,9	45.576,9

Vir podatkov: SURS, preračuni in napoved UMAR.

Tabela 4b: **Stroškovna struktura bruto domačega proizvoda**

tekoče cene, struktura v %,

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
1. Sredstva za zaposlene	50,5	50,9	50,0	49,7	49,9	50,0	49,6	49,0	49,9	52,0	52,5	51,3	51,3	50,3	49,3	49,0	49,6	50,5	50,6	50,7
Bruto plače in prejemki	43,8	44,3	43,3	42,9	42,9	42,9	42,5	42,1	43,0	44,6	45,1	44,0	43,9	43,1	42,3	42,0	42,5	43,2	43,3	43,4
Socialni prispevki delodajalcev	6,6	6,5	6,7	6,9	7,1	7,1	7,1	6,9	7,0	7,4	7,4	7,3	7,4	7,2	7,0	7,0	7,1	7,3	7,3	7,3
2. Davki na proizvodnjo in uvoz	15,5	15,2	15,5	15,7	15,5	15,5	15,0	14,7	14,1	13,7	14,2	14,2	14,6	15,2	15,1	15,0	14,9	14,9	14,7	14,6
3. Subvencije na proizvodnjo	1,9	1,8	1,8	2,0	1,8	1,9	2,0	2,0	2,1	2,5	2,6	1,7	1,7	1,9	1,6	1,4	1,4	1,4	1,6	1,5
4. Bruto poslovni presežek / raznovrstni dohodek	35,9	35,7	36,2	36,6	36,4	36,4	37,5	38,3	38,0	36,8	35,9	36,2	35,7	36,3	37,2	37,4	36,8	36,1	36,3	36,3
5. BDP (5=1+2-3+4)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vir podatkov: SURS; preračuni in napoved UMAR.

Tabela 5a: **Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda**

tekoče cene, mio EUR

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																			napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	18.902,0	21.146,8	23.622,5	25.667,5	27.672,7	29.226,6	31.555,4	35.152,6	37.951,2	36.166,2	36.252,4	36.896,3	36.002,5	35.917,1	37.332,4	38.570,0	39.769,1	41.625,5	43.674,9	45.576,9
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	9.452,0	10.943,2	12.320,9	13.063,7	15.210,6	17.413,2	20.414,9	23.762,1	25.089,1	20.702,5	23.306,0	25.965,4	26.380,5	27.004,9	28.518,1	30.059,9	31.440,2	33.877,6	35.954,8	38.124,7
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	10.145,4	11.163,3	12.087,5	13.145,0	15.610,4	17.599,5	20.430,0	24.218,3	25.820,3	20.026,6	22.785,8	25.288,1	24.858,8	24.987,9	25.736,3	26.543,3	27.607,6	30.285,9	32.315,0	34.350,6
4	SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-693,3	-220,1	233,4	-81,3	-399,8	-186,3	-15,1	-456,2	-731,2	675,9	520,2	677,3	1.521,7	2.017,0	2.781,8	3.516,6	3.832,6	3.591,7	3.639,8	3.774,1
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	19.595,3	21.366,9	23.389,1	25.748,8	28.072,5	29.413,0	31.570,5	35.608,8	38.682,4	35.490,3	35.732,2	36.219,0	34.480,8	33.900,1	34.550,6	35.053,5	35.936,6	38.033,8	40.035,2	41.802,8
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	14.204,3	15.789,1	17.401,0	18.967,0	20.156,5	21.118,5	22.047,8	24.052,0	26.274,3	27.033,9	27.669,7	28.205,1	27.732,3	26.838,0	27.152,5	27.315,0	28.103,8	29.521,1	30.715,1	31.760,9
7	ZASEBNA POTROŠNJA	10.706,5	11.791,2	12.989,5	14.139,8	14.991,7	15.658,9	16.229,0	17.973,2	19.433,4	19.779,4	20.316,5	20.667,8	20.436,0	19.765,7	20.152,8	20.111,5	20.573,8	21.664,4	22.569,0	23.400,5
	- gospodinjstva	10.504,5	11.591,7	12.777,1	13.905,8	14.743,0	15.420,7	15.972,9	17.674,0	19.141,7	19.481,7	19.979,6	20.337,9	20.129,1	19.459,9	19.826,8	19.772,9	20.224,9	21.298,9	22.191,0	23.008,3
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	202,0	199,5	212,4	234,0	248,7	238,2	256,1	299,2	291,7	297,7	336,9	329,8	306,9	305,8	326,0	338,6	348,9	365,5	378,0	392,1
8	DRŽAVNA POTROŠNJA	3.497,7	3.998,0	4.411,4	4.827,1	5.164,9	5.459,6	5.818,8	6.078,9	6.841,0	7.254,5	7.353,3	7.537,4	7.296,3	7.072,3	6.999,7	7.203,6	7.530,0	7.856,7	8.146,1	8.360,4
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5.391,0	5.577,7	5.988,1	6.781,8	7.915,9	8.294,5	9.522,7	11.556,8	12.408,1	8.456,4	8.062,5	8.013,9	6.748,5	7.062,1	7.398,1	7.738,4	7.832,8	8.512,7	9.320,1	10.041,9
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	5.168,6	5.572,7	5.837,1	6.466,5	7.239,9	7.788,2	8.780,0	10.107,9	11.230,0	8.806,1	7.726,6	7.450,7	6.933,9	7.174,9	7.315,9	7.524,6	7.321,5	7.947,4	8.694,8	9.414,5
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	222,4	5,0	151,1	315,3	676,1	506,3	742,6	1.448,9	1.178,1	-349,6	335,9	563,2	-185,4	-112,9	82,2	213,9	511,4	565,3	625,2	627,4

Vir podatkov: SURS, napoved UMAR.

Tabela 5b: **Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda**

tekoče cene, struktura v %

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																			napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	50,0	51,7	52,2	50,9	55,0	59,6	64,7	67,6	66,1	57,2	64,3	70,4	73,3	75,2	76,4	77,9	79,1	81,4	82,3	83,6
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	53,7	52,8	51,2	51,2	56,4	60,2	64,7	68,9	68,0	55,4	62,9	68,5	69,0	69,6	68,9	68,8	69,4	72,8	74,0	75,4
4	SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-3,7	-1,0	1,0	-0,3	-1,4	-0,6	0,0	-1,3	-1,9	1,9	1,4	1,8	4,2	5,6	7,5	9,1	9,6	8,6	8,3	8,3
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	103,7	101,0	99,0	100,3	101,4	100,6	100,0	101,3	101,9	98,1	98,6	98,2	95,8	94,4	92,5	90,9	90,4	91,4	91,7	91,7
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	75,1	74,7	73,7	73,9	72,8	72,3	69,9	68,4	69,2	74,7	76,3	76,4	77,0	74,7	72,7	70,8	70,7	70,9	70,3	69,7
7	ZASEBNA POTROŠNJA	56,6	55,8	55,0	55,1	54,2	53,6	51,4	51,1	51,2	54,7	56,0	56,0	56,8	55,0	54,0	52,1	51,7	52,0	51,7	51,3
	- gospodinjstva	55,6	54,8	54,1	54,2	53,3	52,8	50,6	50,3	50,4	53,9	55,1	55,1	55,9	54,2	53,1	51,3	50,9	51,2	50,8	50,5
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
8	DRŽAVNA POTROŠNJA	18,5	18,9	18,7	18,8	18,7	18,7	18,4	17,3	18,0	20,1	20,3	20,4	20,3	19,7	18,7	18,7	18,9	18,9	18,7	18,3
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	28,5	26,4	25,3	26,4	28,6	28,4	30,2	32,9	32,7	23,4	22,2	21,7	18,7	19,7	19,8	20,1	19,7	20,5	21,3	22,0
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	27,3	26,4	24,7	25,2	26,2	26,6	27,8	28,8	29,6	24,3	21,3	20,2	19,3	20,0	19,6	19,5	18,4	19,1	19,9	20,7
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	1,2	0,0	0,6	1,2	2,4	1,7	2,4	4,1	3,1	-1,0	0,9	1,5	-0,5	-0,3	0,2	0,6	1,3	1,4	1,4	1,4

Vir podatkov: SURS, napoved UMAR.

Tabela 6a: **Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda**

mio EUR

		stalne cene preteklega leta																	stalne cene 2016		
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																			napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	17.925,5	19.459,5	21.958,0	24.293,9	26.784,5	28.780,4	30.879,7	33.745,8	36.312,7	34.992,0	36.613,9	36.487,8	35.904,0	35.611,2	37.032,8	38.197,3	39.531,2	41.217,9	42.540,4	43.635,0
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	8.554,8	10.130,9	11.794,9	12.710,3	14.767,5	16.939,2	19.872,4	23.193,2	24.752,3	20.927,4	22.804,8	24.912,6	26.117,6	27.185,6	28.542,2	30.101,2	31.828,3	33.312,4	35.004,0	36.690,3
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	8.896,2	10.512,9	11.791,3	12.868,9	14.981,1	16.755,7	19.779,9	23.854,0	25.150,4	20.955,4	21.395,9	23.924,3	24.351,2	25.368,7	26.025,9	26.926,2	28.185,2	29.408,7	31.045,7	32.623,3
4	SALDO menjave s tujino (4=2-3)	-341,4	-382,0	3,6	-158,6	-213,6	183,4	92,5	-660,8	-398,1	-27,9	1.408,9	988,3	1.766,4	1.816,9	2.516,3	3.175,0	3.643,1	3.903,6	3.958,2	4.067,0
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	18.266,9	19.841,5	21.954,5	24.452,5	26.998,1	28.597,0	30.787,2	34.406,6	36.710,7	35.019,9	35.204,9	35.499,5	34.137,6	33.794,3	34.516,5	35.022,3	35.888,0	37.314,3	38.582,2	39.568,0
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	13.181,8	14.559,7	16.211,5	17.967,2	19.517,5	20.624,8	21.483,7	23.194,6	24.780,8	26.613,3	27.244,0	27.610,8	27.523,3	26.754,4	27.150,5	27.415,9	28.073,6	28.911,3	29.566,7	30.042,8
7	ZASEBNA POTROŠNJA	9.986,5	10.964,1	12.084,4	13.437,1	14.560,2	15.321,2	15.853,4	17.263,1	18.402,3	19.607,5	20.027,3	20.311,7	20.155,4	19.609,0	20.160,0	20.244,7	20.683,4	21.302,2	21.885,4	22.312,3
	- gospodinjstva	9.773,7	10.776,4	11.877,0	13.216,1	14.322,4	15.089,8	15.604,7	16.979,8	18.125,8	19.318,6	19.692,2	19.984,7	19.849,9	19.304,1	19.835,1	19.907,6	20.335,5	20.942,9	21.518,8	21.938,4
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	212,8	187,7	207,4	221,0	237,8	231,4	248,7	283,3	276,5	288,9	335,1	327,0	305,5	304,9	324,9	337,1	347,9	359,4	366,6	373,9
8	DRŽAVNA POTROŠNJA	3.195,3	3.595,6	4.127,2	4.530,1	4.957,2	5.303,6	5.630,3	5.931,5	6.378,4	7.005,7	7.216,6	7.299,1	7.367,9	7.145,4	6.990,4	7.171,2	7.390,2	7.609,1	7.681,3	7.730,5
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	5.085,1	5.281,7	5.742,9	6.485,3	7.480,6	7.972,2	9.303,4	11.212,0	11.929,9	8.406,7	7.961,0	7.888,8	6.614,4	7.039,9	7.366,0	7.606,3	7.814,5	8.403,0	9.015,5	9.525,2
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	4.882,6	5.272,3	5.600,7	6.173,9	6.815,2	7.491,0	8.582,4	9.829,8	10.817,8	8.758,6	7.634,2	7.345,7	6.792,4	7.152,9	7.276,2	7.389,6	7.290,1	7.837,7	8.390,2	8.897,8
11	SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI	202,5	9,4	142,3	311,3	665,4	481,2	720,9	1.382,1	1.112,1	-351,9	326,7	543,1	-178,1	-113,1	89,8	216,7	524,4	565,3	625,2	627,4

Vir podatkov: SURS, preračuni, napoved UMAR.

Tabela 6b: **Izdatkovna struktura bruto domačega proizvoda**

realne stopnje rasti v %

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																			napoved		
1	BRUTO DOMAČI PROIZVOD (1=4+5)	4,2	2,9	3,8	2,8	4,4	4,0	5,7	6,9	3,3	-7,8	1,2	0,6	-2,7	-1,1	3,1	2,3	2,5	3,6	3,2	2,6
2	IZVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	12,6	7,2	7,8	3,2	13,0	11,4	14,1	13,6	4,2	-16,6	10,2	6,9	0,6	3,1	5,7	5,6	5,9	6,0	5,1	4,8
3	UVOZ PROIZVODOV IN STORITEV	6,6	3,6	5,6	6,5	14,0	7,3	12,4	16,8	3,8	-18,8	6,8	5,0	-3,7	2,1	4,2	4,6	6,2	6,5	5,6	5,1
4	SALDO menjave s tujino[1]	*2,3*	*1,6*	*1,1*	*-1,7*	*-0,5*	*2,1*	*1,0*	*-2,0*	*0,2*	*1,9*	*2,0*	*1,3*	*3,0*	*0,8*	*1,4*	*1,1*	*0,3*	*0,2*	*0,1*	*0,3*
5	DOMAČA POTROŠNJA (5=6+9)	1,7	1,3	2,8	4,5	4,9	1,9	4,7	9,0	3,1	-9,5	-0,8	-0,7	-5,7	-2,0	1,8	1,4	2,4	3,8	3,4	2,6
6	KONČNA POTROŠNJA (6=7+8)	1,5	2,5	2,7	3,3	2,9	2,3	1,7	5,2	3,0	1,3	0,8	-0,2	-2,4	-3,5	1,2	1,0	2,8	2,9	2,3	1,6
7	ZASEBNA POTROŠNJA	0,8	2,4	2,5	3,4	3,0	2,2	1,2	6,4	2,4	0,9	1,3	0,0	-2,5	-4,0	2,0	0,5	2,8	3,5	2,7	2,0
	- gospodinjstva	0,6	2,6	2,5	3,4	3,0	2,4	1,2	6,3	2,6	0,9	1,1	0,0	-2,4	-4,1	1,9	0,4	2,8	3,5	2,7	1,9
	- izdatki zasebnih neprofitnih institucij	10,3	-7,1	4,0	4,0	1,6	-6,9	4,4	10,6	-7,6	-1,0	12,6	-2,9	-7,4	-0,7	6,3	3,4	2,8	3,0	2,0	2,0
8	DRŽAVNA POTROŠNJA	3,8	2,8	3,2	2,7	2,7	2,7	3,1	1,9	4,9	2,4	-0,5	-0,7	-2,2	-2,1	-1,2	2,5	2,6	1,0	0,9	0,6
9	BRUTO INVESTICIJE (9=10+11)	2,4	-2,0	3,0	8,3	10,3	0,7	12,2	17,7	3,2	-32,2	-5,9	-2,2	-17,5	4,3	4,3	2,8	1,0	7,3	7,3	5,7
10	BRUTO INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA	2,4	2,0	0,5	5,8	5,4	3,5	10,2	12,0	7,0	-22,0	-13,3	-4,9	-8,8	3,2	1,4	1,0	-3,1	7,0	7,0	6,0
11	*SPREMEMBE ZALOG IN VREDNOSTNI PREDMETI*[1]	*0,0*	*-1,2*	*0,7*	*0,7*	*1,4*	*-0,7*	*0,7*	*2,0*	*-0,9*	*-4,0*	*1,9*	*0,6*	*-2,0*	*0,2*	*0,6*	*0,4*	*0,8*	*0,1*	*0,1*	*0,0*

Vir podatkov: SURS, preračuni in napoved UMAR. Opomba: [1] Kot prispevek k realni rasti BDP (v odstotnih točkah).

Tabela 7: **Kazalniki trga dela**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
PONUDBA NA TRGU DELA																				
Stopnja aktivnosti (20-64 let, v %)	73,4	73,5	74,3	72,8	75,5	76,0	76,0	76,1	76,3	76,3	75,8	74,5	74,9	74,9	75,1	76,0	75,4	76,2	77,4	78,4
Aktivno prebivalstvo po ADS (v tisoč)	960	969	980	958	1.006	1.015	1.022	1.035	1.041	1.042	1.041	1.020	1.013	1.008	1.015	1.008	995	999	1.008	1.014
- letna rast (v %)	0,1	0,9	1,1	-2,2	5,0	0,9	0,7	1,3	0,6	0,0	0,0	-2,1	-0,6	-0,6	0,7	-0,7	-1,3	0,4	0,9	0,6
ZAPOSLENOST IN BREZPOSELNOST																				
Zaposlenost po nacionalnih računih (v tisoč)	914,4	919,6	934,1	931,3	934,0	929,5	944,1	975,8	1.000,8	982,9	962,1	946,0	937,2	926,8	930,9	941,5	960,6	981,4	995,9	1.005,4
- letna rast (v %)	1,6	0,6	1,6	-0,3	0,3	-0,5	1,6	3,4	2,6	-1,8	-2,1	-1,7	-0,9	-1,1	0,4	1,1	2,0	2,2	1,5	1,0
Delovno aktivni po ADS (v tisoč)	893,7	914,0	922,2	896,3	945,8	949,3	961,2	985,2	996,1	980,7	966,0	936,2	923,7	906,0	917,0	917,6	915,0	929,6	943,6	953,0
- letna rast (v %)	0,6	2,3	0,9	-2,8	5,5	0,4	1,3	2,5	1,1	-1,5	-1,5	-3,1	-1,3	-1,9	1,2	0,1	-0,3	1,6	1,5	1,0
Stopnja delovne aktivnosti (20-64 let, v %)	68,5	69,4	70,0	68,1	71,0	71,1	71,5	72,4	73,0	71,9	70,3	68,4	68,3	67,2	67,8	69,1	69,3	70,8	72,4	73,6
Formalno delovno aktivni (v tisoč) *	800,5	806,3	808,7	801,4	807,5	813,1	824,8	854,0	879,3	858,2	835,0	824,0	810,0	793,6	797,8	804,6	817,2	836,7	849,8	858,7
- letna rast (v %)	1,3	0,7	0,3	-0,9	0,8	0,7	1,4	3,5	3,0	-2,4	-2,7	-1,3	-1,7	-2,0	0,5	0,9	1,6	2,4	1,6	1,0
od teh osebe v delovnem razmerju (v tisoč)	715,4	722,1	721,4	722,1	724,4	731,6	741,6	766,0	789,9	767,4	747,2	729,1	717,0	698,7	703,0	713,1	730,5	751,0	763,8	772,1
- letna rast (v %)	1,8	0,9	-0,1	0,1	0,3	1,0	1,4	3,3	3,1	-2,8	-2,6	-2,4	-1,6	-2,6	0,6	1,4	2,4	2,8	1,7	1,1
od teh samozaposleni (v tisoč)	85,1	84,2	87,3	79,2	83,1	81,5	83,3	87,9	89,4	90,8	87,8	94,9	93,0	94,9	94,8	91,6	86,7	85,6	86,0	86,5
- letna rast (v %)	-2,7	-1,1	3,6	-9,2	4,9	-1,9	2,1	5,6	1,6	1,6	-3,3	8,1	-2,1	2,1	-0,1	-3,4	-5,3	-1,2	0,4	0,6
Brezposelni po ADS (v tisoč)	66,1	54,8	57,7	61,7	60,1	66,0	60,9	49,7	45,1	60,8	75,2	83,3	89,7	101,8	98,0	90,5	79,7	69,2	64,1	60,8
- letna rast (v %)	-5,8	-17,1	5,3	6,9	-2,6	9,8	-7,7	-18,4	-9,3	34,8	23,7	10,8	7,7	13,5	-3,7	-7,7	-12,0	-13,2	-7,4	-5,1
Registrirani brezposelni (v tisoč)	106,6	101,9	102,6	97,7	92,8	91,9	85,8	71,3	63,2	86,4	100,5	110,7	110,2	119,8	120,1	112,7	103,2	90,2	84,9	80,2
- letna rast (v %)	-10,4	-4,5	0,8	-4,8	-5,0	-1,0	-6,6	-16,9	-11,4	36,6	16,4	10,1	-0,5	8,8	0,2	-6,1	-8,5	-12,5	-5,8	-5,5
Stopnja brezposelnosti po ADS (v %)	6,9	5,7	6,0	6,5	6,0	6,5	6,0	4,9	4,4	5,9	7,3	8,2	8,9	10,1	9,7	9,0	8,0	7,0	6,4	6,0
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	11,8	11,2	11,3	10,9	10,3	10,2	9,4	7,7	6,7	9,1	10,7	11,8	12,0	13,1	13,1	12,3	11,2	9,7	9,1	8,5

Vir podatkov: SURS, ZRSZ; Eurostat; ocena in napoved UMAR in Eurostat.
Opomba: * Po statističnem registru delovno aktivnega prebivalstva, vključno z oceno samostojnih kmetov.
[1] Vrednosti za leto 2016 so ocena UMAR; podrobni podatki v času izdelave napovedi še niso bili na voljo. Letna številka je izračunana kot povprečje četrtletij.

Tabela 8: **Plačilna bilanca - plačilno bilančna statistika**

mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
I. TEKOČI RAČUN	-610	9	218	-213	-746	-524	-578	-1.451	-2.017	-203	-43	68	930	1.732	2.325	1.998	2.719	1.911	1.906	2.024
1. BLAGO	-1.335	-872	-378	-673	-1.152	-1.072	-922	-1.412	-2.114	-425	-748	-974	-81	708	1.181	1.498	1.537	1.119	1.017	995
1.1. Izvoz blaga	8.849	9.674	10.450	10.730	12.284	14.094	16.769	19.517	20.030	16.283	18.631	21.042	21.256	21.692	22.961	24.039	24.913	26.908	28.548	30.277
1.2. Uvoz blaga	10.183	10.547	10.828	11.403	13.436	15.166	17.691	20.929	22.144	16.708	19.379	22.016	21.337	20.984	21.780	22.541	23.375	25.789	27.531	29.281
2. STORITVE	570	676	683	647	802	935	937	984	1.409	1.111	1.210	1.406	1.509	1.732	1.697	2.019	2.304	2.482	2.632	2.789
2.1. Izvoz storitev	2.188	2.394	2.588	2.655	2.960	3.300	3.618	4.195	5.060	4.403	4.655	4.906	5.106	5.317	5.558	6.025	6.539	6.981	7.419	7.861
- Transport	537	563	638	684	812	926	1.060	1.260	1.436	1.090	1.210	1.309	1.346	1.398	1.529	1.672	1.827	1.971	2.108	2.245
- Potovanja	1.045	1.105	1.143	1.186	1.312	1.451	1.555	1.665	1.827	1.804	1.925	1.975	2.008	2.043	2.060	2.257	2.351	2.464	2.586	2.714
- Ostalo	606	727	808	785	836	923	1.002	1.269	1.797	1.508	1.520	1.622	1.752	1.877	1.969	2.096	2.362	2.546	2.724	2.902
2.2. Uvoz storitev	1.618	1.718	1.906	2.008	2.158	2.365	2.680	3.211	3.650	3.291	3.444	3.500	3.597	3.586	3.862	4.006	4.235	4.500	4.786	5.072
- Transport	386	358	386	421	487	526	603	735	875	654	716	725	713	738	814	851	918	967	1.019	1.074
- Potovanja	556	601	635	664	703	707	772	831	922	913	923	817	730	708	745	822	849	902	956	1.000
- Ostalo	675	760	885	923	967	1.131	1.305	1.644	1.853	1.725	1.805	1.958	2.153	2.140	2.302	2.333	2.468	2.631	2.811	2.998
1.,2. BLAGO IN STORITVE	-764	-196	304	-26	-350	-137	16	-428	-704	686	462	432	1.428	2.440	2.878	3.517	3.841	3.601	3.650	3.785
Izvoz blaga in storitev	11.037	12.069	13.038	13.385	15.244	17.393	20.386	23.712	25.090	20.686	23.285	25.948	26.362	27.010	28.519	30.064	31.451	33.889	35.967	38.138
Uvoz blaga in storitev	11.801	12.265	12.734	13.412	15.594	17.530	20.371	24.140	25.794	19.999	22.823	25.516	24.934	24.569	25.641	26.547	27.610	30.288	32.318	34.353
3. PRIMARNI DOHODKI	29	62	-147	-212	-333	-251	-362	-766	-1.028	-536	-373	-279	-271	-192	-125	-982	-631	-1.100	-1.133	-1.126
3.1. Prejemki	453	496	468	484	535	747	1.006	1.318	1.552	935	895	1.318	1.159	1.117	1.396	1.632	1.619	1.688	1.725	1.757
- Od dela	204	197	207	192	201	205	218	229	238	212	240	327	474	495	537	609	573	565	571	575
- Od kapitala	249	299	261	292	311	430	653	938	1.021	416	287	580	207	54	368	501	509	598	610	619
- Ostali primarni dohodki	0	0	0	0	23	112	136	151	294	306	367	411	478	567	490	522	537	525	544	563
3.2. Izdatki	425	434	615	696	868	998	1.368	2.084	2.580	1.471	1.268	1.598	1.430	1.309	1.521	2.614	2.250	2.788	2.858	2.884
- Od dela	29	30	47	57	63	77	110	179	230	116	89	93	98	106	114	120	124	135	145	155
- Od kapitala	395	404	567	639	768	850	1.175	1.768	2.059	1.228	1.031	1.328	1.097	917	1.063	2.065	1.638	2.118	2.142	2.122
- Ostali primarni dohodki	0	0	0	0	37	72	83	136	291	127	147	176	235	286	344	429	488	535	571	607
4. SEKUNDARNI DOHODKI	125	144	60	26	-62	-136	-231	-258	-285	-353	-132	-84	-227	-516	-428	-537	-491	-590	-611	-635
4.1. Prejemki	371	436	500	474	538	627	649	790	600	675	864	993	931	632	709	725	734	715	726	727
4.2. Izdatki	245	293	439	449	600	763	880	1.048	885	1.029	996	1.077	1.157	1.148	1.137	1.262	1.226	1.305	1.337	1.361

Vir podatkov: BS, napoved UMAR.
Opomba: Metodologija plačilne bilance temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position).

Tabela 8: **Plačilna bilanca - plačilno bilančna statistika** - *nadaljevanje*

mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
																		napoved		
II. KAPITALSKI RAČUN	4	-4	-164	-165	-96	-114	-131	-52	-30	9	54	-85	41	187	157	371	-317			
1. Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	3	-5	-1	-2	0	-5	-5	-1	-3	-6	-3	-12	-4	-10	-24	-37	-54			
2. Kapitalski transferji	1	1	-163	-164	-96	-109	-126	-51	-26	16	57	-73	45	197	181	408	-263			
III. FINANČNI RAČUN	-538	144	-167	-211	-790	-1.078	-1.205	-1.077	-3.366	-1.274	-1.460	-754	-142	1.042	2.377	1.772	1.102			
1. Neposredne naložbe	-77	-239	-1.507	181	-104	54	106	600	130	497	-93	-640	-466	-47	-584	-1.238	-706			
- Imetja	72	174	359	631	400	855	710	1.417	884	244	138	-3	-439	24	155	278	236			
- Obveznosti	149	414	1.865	451	504	801	605	817	754	-253	231	636	27	71	739	1.516	943			
2. Naložbe v vrednostne papirje	-185	-80	69	223	637	1.313	1.442	2.255	-592	-4.628	-1.961	-1.844	220	-4.176	-3.968	2.929	4.352			
3. Finančni derivativi	0	0	0	0	-6	10	13	15	-46	-15	117	155	89	32	-3	28	50			
4. Ostale naložbe	-462	-976	-614	-879	-1.061	-2.644	-1.485	-3.809	-2.836	2.830	497	1.646	45	5.227	6.843	166	-2.498			
4.1.Imetja	576	-248	544	731	1.319	1.490	1.987	6.636	-119	-473	-1.807	425	456	632	4.815	-672	-2.077			
4.2.Obveznosti	1.038	728	1.158	1.610	2.380	4.134	3.471	10.445	2.717	-3.303	-2.303	-1.221	411	-4.595	-2.028	-837	422			
5. Rezervna imetja	187	1.439	1.885	264	-256	189	-1.281	-140	-21	42	-19	-72	-31	5	89	-113	-97			
IV. NETO NAPAKE IN IZPUSTITVE	69	139	-221	167	52	-440	-496	426	-1.319	-1.081	-1.470	-737	-1.113	-877	-105	-596	-1.300			

Vir podatkov: BS, napoved UMAR.
Opomba: Metodologija plačilne bilance temelji na priporočilih šeste izdaje Priročnika za izdelavo plačilne bilance, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position).

Tabela 9a: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

tekoče cene, v mio EUR

BILANCA PRIHODKOV	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 predh.
I. SKUPAJ PRIHODKI	7.484	8.547	9.082	10.338	11.196	11.976	12.959	14.006	15.339	14.408	14.794	14.982	14.999	14.728	15.494	15.714	15.841
DAVČNI PRIHODKI	6.954	7.840	8.355	9.560	10.211	10.884	11.762	12.758	13.937	12.955	12.848	13.209	13.118	12.648	13.193	13.746	14.240
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	1.300	1.493	1.648	1.922	2.115	2.242	2.735	2.918	3.442	2.805	2.491	2.724	2.657	2.137	2.386	2.585	2.681
Dohodnina	1.083	1.206	1.335	1.474	1.596	1.648	1.793	1.804	2.185	2.093	2.039	2.054	2.077	1.868	1.916	1.986	2.079
Davek od dobička pravnih oseb	216	287	314	448	519	594	942	1.113	1.257	712	449	668	577	265	468	595	599
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	2.584	2.927	3.231	3.502	3.753	3.988	4.231	4.598	5.095	5.161	5.234	5.268	5.244	5.127	5.272	5.474	5.721
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	284	348	392	448	491	526	473	418	258	28	28	29	26	23	20	20	20
Davek na izplačane plače	111	138	144	144	165	170	189	206	215	207	220	215	234	254	245	238	255
Posebni davek na določene prejemke	2.516	2.810	2.807	3.399	3.575	3.915	4.077	4.499	4.805	4.660	4.781	4.856	4.876	5.027	5.191	5.347	5.433
DAVKI NA PREMOŽENJE	1.713	1.839	1.768	2.195	2.251	2.536	2.716	2.907	3.145	2.838	2.941	2.992	2.905	3.029	3.153	3.229	3.272
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	560	694	713	825	908	961	956	1.158	1.213	1.415	1.439	1.462	1.560	1.491	1.491	1.515	1.551
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	159	124	131	145	81	39	51	117	120	91	91	100	83	77	78	82	82
DRUGI DAVKI	1	1	2	1	31	4	5	2	2	3	4	17	-1	1	0	1	49
NEDAVČNI PRIHODKI	398	580	559	623	677	633	633	709	855	684	923	829	912	989	1.184	956	963
KAPITALSKI PRIHODKI	40	43	63	66	87	113	167	137	117	107	176	65	63	67	53	96	96
DONACIJE	31	45	59	56	8	9	5	12	10	11	13	10	9	33	19	12	10
TRANSFERNI PRIHODKI	61	39	46	33	31	34	43	42	54	54	110	54	52	53	5	21	51
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	-	-	-	183	302	348	348	365	597	725	815	845	938	1.040	882	481

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 9b: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA PRIHODKOV	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 predh.
I. SKUPAJ PRIHODKI	39,6	40,4	38,4	40,3	40,5	41,0	41,1	39,8	40,4	39,8	40,8	40,6	41,7	41,0	41,5	40,7	39,8
DAVČNI PRIHODKI	36,8	37,1	35,4	37,2	36,9	37,2	37,3	36,3	36,7	35,8	35,4	35,8	36,4	35,2	35,3	35,6	35,8
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	6,9	7,1	7,0	7,5	7,6	7,7	8,7	8,3	9,1	7,8	6,9	7,4	7,4	6,0	6,4	6,7	6,7
Dohodnina	5,7	5,7	5,6	5,7	5,8	5,6	5,7	5,1	5,8	5,8	5,6	5,6	5,8	5,2	5,1	5,1	5,2
Davek od dobička pravnih oseb	1,1	1,4	1,3	1,7	1,9	2,0	3,0	3,2	3,3	2,0	1,2	1,8	1,6	0,7	1,3	1,5	1,5
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	13,7	13,8	13,7	13,6	13,6	13,6	13,4	13,1	13,4	14,3	14,4	14,3	14,6	14,3	14,1	14,2	14,4
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,5	1,2	0,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Davek na izplačane plače	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6
Posebni davek na določene prejemke	13,3	13,3	11,9	13,2	12,9	13,4	12,9	12,8	12,7	12,9	13,2	13,2	13,5	14,0	13,9	13,9	13,7
DAVKI NA PREMOŽENJE	9,1	8,7	7,5	8,6	8,1	8,7	8,6	8,3	8,3	7,8	8,1	8,1	8,1	8,4	8,4	8,4	8,2
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	3,0	3,3	3,0	3,2	3,3	3,3	3,0	3,3	3,2	3,9	4,0	4,0	4,3	4,2	4,0	3,9	3,9
DAVKI NA MEDN. TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	0,8	0,6	0,6	0,6	0,3	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
DRUGI DAVKI	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
NEDAVČNI PRIHODKI	2,1	2,7	2,4	2,4	2,4	2,2	2,0	2,0	2,3	1,9	2,5	2,2	2,5	2,8	3,2	2,5	2,4
KAPITALSKI PRIHODKI	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
DONACIJE	0,2	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
TRANSFERNI PRIHODKI	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
SREDSTVA PREJETA IZ PRORAČUNA EU	-	-	-	-	0,7	1,0	1,1	1,0	1,0	1,6	2,0	2,2	2,3	2,6	2,8	2,3	1,2

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 10a: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

tekoče cene, mio EUR

BILANCA ODHODKOV	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 predh.
II. SKUPAJ ODHODKI	7.713	8.811	9.733	10.666	11.552	12.276	13.209	13.915	15.442	16.368	16.693	16.546	16.126	16.286	16.755	16.956	16.492
TEKOČI ODHODKI	3.605	4.191	4.668	5.114	5.150	5.354	5.689	5.951	6.557	6.801	6.960	6.927	6.814	6.838	7.043	7.168	7.406
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	1.617	1.905	2.149	2.342	2.456	2.521	2.671	2.762	3.037	3.363	3.359	3.330	3.185	3.114	3.116	3.124	3.278
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	279	336	386	424	466	495	509	515	542	549	553	553	543	503	494	486	508
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.402	1.610	1.743	1.884	1.794	1.911	2.073	2.212	2.527	2.510	2.512	2.443	2.373	2.239	2.233	2.311	2.371
PLAČILA OBRESTI	254	304	349	387	384	372	376	357	335	336	488	527	648	840	1.097	1.043	1.074
REZERVE	53	38	41	78	50	55	59	105	116	43	47	74	65	143	103	204	175
TEKOČI TRANSFERI	3.395	3.789	4.202	4.579	5.216	5.599	5.926	6.144	6.742	7.339	7.629	7.819	7.687	7.671	7.592	7.540	7.698
SUBVENCIJE	246	264	252	290	324	381	403	423	477	598	582	496	503	520	467	399	397
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	3.051	3.427	3.799	4.115	4.396	4.629	4.871	5.093	5.619	6.024	6.278	6.533	6.384	6.343	6.335	6.371	6.495
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	12	-3	37	53	368	451	502	467	460	519	769	789	800	809	789	770	807
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	713	830	863	972	1.017	1.038	1.306	1.465	1.714	1.789	1.707	1.396	1.235	1.351	1.717	1.815	960
INVESTICIJSKI ODHODKI	463	534	537	593	631	654	901	1.130	1.255	1.294	1.311	1.024	915	1.032	1.451	1.520	785
INVESTICIJSKI TRANSFERI	250	296	326	379	386	383	405	334	459	495	396	372	320	319	266	295	175
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	-	-	-	170	286	288	356	428	439	397	405	390	425	403	433	427
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-228	-264	-651	-327	-356	-300	-250	91	-103	-1.960	-1.899	-1.564	-1.127	-1.558	-1.261	-1.242	-651

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 10b: **Konsolidirana bilanca javnega financiranja po metodologiji GFS - IMF**

deleži v primerjavi z BDP v %

BILANCA ODHODKOV	2011	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2012	2013	2014	2015	2016 predh.
II. SKUPAJ ODHODKI	40,8	41,7	41,2	41,6	41,7	42,0	41,9	39,6	40,7	45,3	46,0	44,8	44,8	45,3	44,9	44,0	41,5
TEKOČI ODHODKI	19,1	19,8	19,8	19,9	18,6	18,3	18,0	16,9	17,3	18,8	19,2	18,8	18,9	19,0	18,9	18,6	18,6
PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	8,6	9,0	9,1	9,1	8,9	8,6	8,5	7,9	8,0	9,3	9,3	9,0	8,8	8,7	8,3	8,1	8,2
PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOC. VARNOST	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3
IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	7,4	7,6	7,4	7,3	6,5	6,5	6,6	6,3	6,7	6,9	6,9	6,6	6,6	6,2	6,0	6,0	6,0
PLAČILA OBRESTI	1,3	1,4	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2	1,0	0,9	0,9	1,3	1,4	1,8	2,3	2,9	2,7	2,7
REZERVE	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4	0,3	0,5	0,4
TEKOČI TRANSFERI	18,0	17,9	17,8	17,8	18,8	19,2	18,8	17,5	17,8	20,3	21,0	21,2	21,4	21,4	20,3	19,5	19,4
SUBVENCIJE	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,7	1,6	1,3	1,4	1,4	1,3	1,0	1,0
TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	16,1	16,2	16,1	16,0	15,9	15,8	15,4	14,5	14,8	16,7	17,3	17,7	17,7	17,7	17,0	16,5	16,3
DRUGI TEKOČI TRANSFERI	0,1	0,0	0,2	0,2	1,3	1,5	1,6	1,3	1,2	1,4	2,1	2,1	2,2	2,3	2,1	2,0	2,0
INVESTICIJSKI ODHODKI - SKUPAJ	3,8	3,9	3,7	3,8	3,7	3,6	4,1	4,2	4,5	4,9	4,7	3,8	3,4	3,8	4,6	4,7	2,4
INVESTICIJSKI ODHODKI	2,5	2,5	2,3	2,3	2,3	2,2	2,9	3,2	3,3	3,6	3,6	2,8	2,5	2,9	3,9	3,9	2,0
INVESTICIJSKI TRANSFERI	1,3	1,4	1,4	1,5	1,4	1,3	1,3	1,0	1,2	1,4	1,1	1,0	0,9	0,9	0,7	0,8	0,4
PLAČILA SREDSTEV V PRORAČUN EU	-	-	-	-	0,6	1,0	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1
III. JAVNOFINANČNI PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ (I. - II.)	-1,2	-1,2	-2,8	-1,3	-1,3	-1,0	-0,8	0,3	-0,3	-5,4	-5,2	-4,2	-3,1	-4,3	-3,4	-3,2	-1,6

Vir podatkov: Ministrstvo za finance, Bilten javnih financ.

Tabela 11: **Indikatorji mednarodne konkurenčnosti**

letne stopnje rasti v %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
																		napoved	
Efektivni tečaj[1]																			
Nominalno	-8,2	-5,2	-3,1	-0,4	-1,4	-1,0	-0,1	0,4	0,6	1,2	-2,3	0,0	-1,4	1,0	0,3	-2,8	0,8	-0,1	0,0
Realno - deflator cene življenjskih potrebščin	-2,5	-0,1	2,1	3,2	-0,1	-0,8	0,3	1,7	2,3	1,2	-2,1	-1,0	-1,2	1,3	-0,1	-3,8	0,2	0,5	-0,2
Realno - deflator stroški dela na enoto proizvoda gospodarstvo	-3,2	0,7	0,4	2,0	1,6	-1,1	-0,1	0,6	3,4	5,9	-1,8	-1,9	-3,1	0,0	-1,7	-2,9	1,0	0,3	-0,1
Komponente stroškov dela na enoto proizvoda																			
Nominalni stroški dela na enoto proizvoda	7,5	9,0	6,0	4,5	3,5	1,5	1,3	2,6	6,4	8,5	0,6	-0,8	0,8	0,4	-1,3	0,3	1,7	2,0	1,6
Sredsta za zaposlene na zaposlenega, nominalno	10,2	11,6	8,3	7,8	7,7	6,0	5,4	6,2	7,2	1,8	4,0	1,5	-1,0	0,5	1,3	1,4	2,2	3,5	3,4
Produktivnost dela, realno [2]	2,6	2,4	2,2	3,2	4,1	4,5	4,0	3,5	0,7	-6,1	3,4	2,4	-1,8	0,0	2,7	1,2	0,5	1,4	1,7
Realni stroški dela na enoto proizvoda	1,9	0,3	-1,5	-1,1	0,2	-0,1	-0,9	-1,5	1,8	5,0	1,6	-1,9	0,5	-0,4	-2,1	-0,7	1,1	1,0	0,0
Produktivnost dela, nominalno [3]	8,1	11,2	10,0	9,0	7,5	6,1	6,3	7,8	5,3	-3,0	2,4	3,5	-1,5	0,9	3,5	2,2	1,1	2,4	3,5

Vir podatkov: SURS statistika nacionalnih računov, ECB, OECD, Consensus Forecasts Februar 2017, napoved in preračuni UMAR.
Opombe: [1] Harmonizirani efektivni tečaj do 37 trgovinskih partneric: 19 držav zunaj evrskega območja in 18 držav evrskega območja; rast vrednosti pomeni apreciacijo nacionalne valute in obratno. [2] Bruto domači proizvod na zaposlenega, v stalnih cenah; [3] Bruto domači proizvod na zaposlenega, v tekočih cenah.

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij ***

1, Aritmetično povprečje napak,ME		**Bruto domači proizvod, realna rast**				**Inflacija, povprečje leta**			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2009	1,46	1,21	0,26	0,09	-0,38	0,06	-0,48	0,11
	2002-2010	1,28	1,04	0,17	0,04	-0,36	0,02	-0,48	0,13
	2002-2011	1,41	1,21	0,39	0,21	-0,34	0,11	-0,39	0,10
	2002-2012	1,73	1,49	0,48	0,22	-0,27	0,03	-0,41	0,11
	2002-2013	1,78	1,34	0,38	0,09	-0,25	0,06	-0,35	0,12
	2002-2014	1,45	0,98	0,18	0,04	-0,12	0,18	-0,32	0,12
	2002-2015	1,19	0,81	0,14	0,02	0,00	0,25	-0,27	0,11
	2002-2016	1,08	0,75	0,07	0,01	0,07	0,29	-0,27	0,12
BS	2002-2009	1,36	1,04	0,39	0,05	-0,39	-0,39	-0,46	0,00
	2002-2010	1,29	0,97	0,36	0,03	-0,34	-0,38	-0,43	0,06
	2002-2011	1,36	1,08	0,52	0,18	-0,34	-0,31	-0,30	0,07
	2002-2012	1,69	1,35	0,57	0,21	-0,34	-0,37	-0,30	0,09
	2002-2013	1,69	1,27	0,46	0,07	-0,32	-0,30	-0,23	0,12
	2002-2014	1,40	0,92	0,27	-0,02	-0,19	-0,16	-0,19	0,13
	2002-2015	1,19	0,74	0,20	-0,04	-0,05	-0,06	-0,15	0,11
	2002-2016	1,01	0,49	0,03	-0,03	0,04	0,01	-0,15	0,11
GZS	2002-2009	1,38	1,19	0,38	0,14	-0,23	-0,04	-0,20	0,04
	2002-2010	1,27	1,00	0,28	0,08	-0,20	-0,09	-0,18	0,04
	2002-2011	1,36	1,11	0,44	0,19	-0,16	-0,03	-0,08	0,02
	2002-2012	1,66	1,29	0,50	0,24	-0,16	-0,11	-0,12	0,00
	2002-2013	1,68	1,13	0,33	0,09	-0,14	-0,03	-0,07	0,01
	2002-2014	1,35	0,75	0,13	0,01	0,00	0,10	0,01	0,06
	2002-2015	1,14	0,57	0,06	-0,02	0,15	0,24	0,04	0,06
	2002-2016	1,01	0,49	0,03	-0,03	0,15	0,32	0,04	0,05
EC	2002-2009	1,25	1,04	0,23	-0,09	-0,01	0,26	-0,14	0,15
	2002-2010	1,06	0,93	0,19	-0,09	0,01	0,22	-0,12	0,17
	2002-2011	1,15	1,05	0,38	0,05	0,03	0,22	-0,03	0,16
	2002-2012	1,48	1,25	0,43	0,05	-0,02	0,08	-0,06	0,16
	2002-2013	1,51	1,11	0,32	-0,09	-0,03	0,11	-0,02	0,18
	2002-2014	1,18	0,75	0,15	-0,10	0,07	0,23	0,02	0,18
	2002-2015	0,99	0,61	0,10	-0,11	0,19	0,32	0,06	0,16
	2002-2016	0,90	0,53	0,04	-0,13	0,29	0,36	0,05	0,16
IMF	2002-2009	1,25	1,10	0,27	0,09	-0,39	-0,25	-0,56	0,01
	2002-2010	1,13	0,91	0,23	0,03	-0,38	-0,26	-0,53	-0,02
	2002-2011	1,24	1,08	0,43	0,24	-0,29	-0,18	-0,44	-0,02
	2002-2012	1,55	1,37	0,50	0,23	-0,22	-0,21	-0,43	-0,05
	2002-2013	1,63	1,32	0,39	0,08	-0,20	-0,22	-0,40	-0,01
	2002-2014	1,42	0,91	0,18	-0,02	-0,05	-0,08	-0,29	0,02
	2002-2015	1,18	0,74	0,11	-0,06	0,10	0,04	-0,26	0,02
	2002-2016	1,06	0,64	0,06	-0,07	0,15	0,09	-0,23	0,01
WIIW	2002-2009	1,49	1,26	0,78	0,10	-0,09	-0,28	-0,19	0,06
	2002-2010	1,40	1,10	0,67	0,01	0,01	-0,22	-0,20	0,02
	2002-2011	1,49	1,21	0,82	0,23	0,03	-0,18	-0,08	0,09
	2002-2012	1,82	1,54	0,86	0,28	0,02	-0,17	-0,13	0,03
	2002-2013	1,62	1,54	0,61	0,11	0,04	-0,14	-0,06	0,08
	2002-2014	1,23	1,15	0,32	0,04	0,18	0,01	0,08	0,12
	2002-2015	0,95	0,96	0,21	0,02	0,35	0,11	0,14	0,11
	2002-2016	0,84	0,88	0,17	0,01	0,37	0,15	0,17	0,08

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij** * - *nadaljevanje*

2. Povprečna absolutna napaka, MAE		**Bruto domači proizvod, realna rast**				**Inflacija, povprečje leta**			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2009	2,49	2,24	1,14	0,44	1,25	1,14	0,48	0,16
	2002-2010	2,23	2,02	1,08	0,42	1,13	1,04	0,48	0,18
	2002-2011	2,27	2,09	1,21	0,55	1,04	1,03	0,47	0,18
	2002-2012	2,51	2,29	1,23	0,53	0,98	1,01	0,48	0,18
	2002-2013	2,49	2,13	1,19	0,59	0,90	0,96	0,47	0,18
	2002-2014	2,48	2,22	1,26	0,59	0,94	1,02	0,44	0,18
	2002-2015	2,46	2,16	1,21	0,56	0,99	1,02	0,43	0,17
	2002-2016	2,33	2,03	1,18	0,54	0,99	1,01	0,41	0,17
BS	2002-2009	2,39	2,31	1,41	0,58	1,27	1,04	0,46	0,25
	2002-2010	2,20	2,10	1,27	0,52	1,11	0,96	0,43	0,28
	2002-2011	2,18	2,10	1,34	0,62	1,03	0,89	0,48	0,27
	2002-2012	2,44	2,27	1,32	0,61	0,96	0,90	0,46	0,27
	2002-2013	2,38	2,12	1,28	0,68	0,88	0,87	0,47	0,28
	2002-2014	2,35	2,21	1,33	0,71	0,91	0,92	0,45	0,28
	2002-2015	2,29	2,16	1,29	0,68	0,96	0,94	0,45	0,27
	2002-2016	2,19	2,06	1,24	0,65	0,98	0,95	0,43	0,25
GZS	2002-2009	2,40	2,21	1,35	0,61	1,38	1,14	0,38	0,09
	2002-2010	2,18	2,02	1,26	0,59	1,22	1,07	0,33	0,09
	2002-2011	2,18	2,03	1,32	0,65	1,12	1,01	0,38	0,10
	2002-2012	2,41	2,13	1,30	0,69	1,04	1,00	0,39	0,11
	2002-2013	2,36	2,00	1,32	0,76	0,96	0,98	0,40	0,11
	2002-2014	2,37	2,15	1,39	0,78	1,02	1,04	0,44	0,15
	2002-2015	2,32	2,11	1,35	0,75	1,09	1,11	0,44	0,14
	2002-2016	2,21	2,02	1,29	0,71	1,03	1,13	0,41	0,13
EC	2002-2009	2,35	2,26	1,33	0,41	1,56	1,29	0,26	0,18
	2002-2010	2,14	2,02	1,19	0,38	1,41	1,16	0,23	0,19
	2002-2011	2,13	2,03	1,28	0,47	1,29	1,06	0,29	0,18
	2002-2012	2,37	2,15	1,25	0,43	1,22	1,08	0,30	0,18
	2002-2013	2,33	2,01	1,22	0,53	1,13	1,03	0,31	0,19
	2002-2014	2,35	2,13	1,26	0,50	1,13	1,08	0,32	0,19
	2002-2015	2,29	2,06	1,21	0,49	1,17	1,11	0,34	0,19
	2002-2016	2,29	2,06	1,19	0,47	1,17	1,11	0,33	0,19
IMF	2002-2009	2,28	2,33	1,41	0,89	1,34	1,38	0,61	0,21
	2002-2010	2,04	2,13	1,26	0,83	1,22	1,26	0,57	0,22
	2002-2011	2,06	2,18	1,36	0,96	1,15	1,18	0,56	0,20
	2002-2012	2,30	2,37	1,35	0,88	1,09	1,12	0,54	0,22
	2002-2013	2,32	2,23	1,31	0,93	1,00	1,05	0,50	0,24
	2002-2014	2,22	2,37	1,39	0,95	1,05	1,09	0,53	0,25
	2002-2015	2,21	2,31	1,35	0,93	1,13	1,12	0,50	0,24
	2002-2016	2,10	2,20	1,30	0,88	1,11	1,10	0,48	0,23
WIIW	2002-2009	2,77	2,51	1,80	1,10	1,43	1,55	0,91	0,34
	2002-2010	2,53	2,26	1,62	1,06	1,34	1,40	0,84	0,33
	2002-2011	2,49	2,25	1,68	1,17	1,21	1,28	0,86	0,37
	2002-2012	2,72	2,48	1,65	1,14	1,10	1,17	0,84	0,39
	2002-2013	2,51	2,41	1,69	1,19	1,02	1,09	0,83	0,42
	2002-2014	2,55	2,50	1,80	1,16	1,08	1,15	0,89	0,42
	2002-2015	2,54	2,42	1,76	1,09	1,18	1,17	0,90	0,40
	2002-2016	2,41	2,28	1,67	1,03	1,14	1,13	0,88	0,40

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij** * - *nadaljevanje*

3. Koren povprečne kvadratne napake, RMSE		**Bruto domači proizvod, realna rast**				**Inflacija, povprečje leta**			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2009	4,38	4,00	1,58	0,58	1,58	1,49	0,62	0,22
	2002-2010	4,13	3,77	1,50	0,56	1,49	1,41	0,61	0,23
	2002-2011	4,00	3,68	1,61	0,76	1,42	1,37	0,59	0,23
	2002-2012	4,09	3,74	1,59	0,73	1,36	1,33	0,59	0,23
	2002-2013	3,98	3,58	1,54	0,79	1,30	1,28	0,57	0,22
	2002-2014	3,88	3,57	1,59	0,78	1,31	1,31	0,55	0,22
	2002-2015	3,78	3,45	1,54	0,75	1,33	1,30	0,54	0,21
	2002-2016	3,66	3,34	1,50	0,73	1,32	1,28	0,52	0,21
BS	2002-2009	4,28	4,15	2,24	0,67	1,68	1,44	0,53	0,31
	2002-2010	4,05	3,91	2,11	0,64	1,57	1,36	0,50	0,33
	2002-2011	3,89	3,77	2,10	0,77	1,49	1,29	0,55	0,32
	2002-2012	4,00	3,79	2,03	0,75	1,42	1,27	0,54	0,32
	2002-2013	3,86	3,63	1,96	0,84	1,35	1,22	0,53	0,33
	2002-2014	3,76	3,61	1,96	0,85	1,34	1,25	0,52	0,33
	2002-2015	3,64	3,50	1,90	0,82	1,36	1,24	0,51	0,32
	2002-2016	3,52	3,39	1,84	0,80	1,35	1,24	0,49	0,31
GZS	2002-2009	4,38	4,09	2,07	0,71	1,70	1,43	0,49	0,11
	2002-2010	4,13	3,86	1,96	0,68	1,60	1,36	0,46	0,11
	2002-2011	3,98	3,72	1,95	0,75	1,52	1,30	0,51	0,12
	2002-2012	4,05	3,67	1,89	0,89	1,45	1,27	0,51	0,13
	2002-2013	3,91	3,51	1,86	0,95	1,39	1,24	0,51	0,13
	2002-2014	3,82	3,55	1,90	0,96	1,42	1,28	0,55	0,23
	2002-2015	3,71	3,45	1,84	0,93	1,48	1,35	0,54	0,22
	2002-2016	3,59	3,34	1,79	0,90	1,43	1,36	0,53	0,21
EC	2002-2009	4,25	3,95	1,84	0,49	1,81	1,51	0,40	0,24
	2002-2010	4,01	3,72	1,74	0,46	1,71	1,42	0,38	0,25
	2002-2011	3,86	3,59	1,78	0,60	1,62	1,35	0,44	0,24
	2002-2012	3,95	3,57	1,71	0,57	1,55	1,35	0,44	0,23
	2002-2013	3,82	3,42	1,66	0,72	1,49	1,30	0,43	0,24
	2002-2014	3,74	3,43	1,67	0,69	1,47	1,33	0,44	0,24
	2002-2015	3,63	3,32	1,62	0,67	1,48	1,34	0,45	0,23
	2002-2016	3,51	3,22	1,58	0,65	1,51	1,32	0,44	0,23
IMF	2002-2009	4,14	4,22	2,03	1,26	1,57	1,69	0,85	0,25
	2002-2010	3,90	3,98	1,91	1,20	1,48	1,60	0,81	0,26
	2002-2011	3,76	3,86	1,94	1,32	1,42	1,53	0,77	0,24
	2002-2012	3,86	3,91	1,89	1,25	1,36	1,46	0,75	0,26
	2002-2013	3,76	3,75	1,83	1,28	1,30	1,40	0,72	0,29
	2002-2014	3,63	3,77	1,87	1,27	1,34	1,42	0,74	0,29
	2002-2015	3,54	3,65	1,81	1,24	1,40	1,42	0,72	0,28
	2002-2016	3,42	3,53	1,76	1,19	1,37	1,39	0,69	0,28
WIIW	2002-2009	4,81	4,45	2,94	1,53	1,78	2,07	1,10	0,46
	2002-2010	4,51	4,20	2,77	1,46	1,68	1,95	1,04	0,44
	2002-2011	4,31	4,04	2,72	1,55	1,59	1,85	1,04	0,47
	2002-2012	4,37	4,12	2,62	1,50	1,51	1,77	1,00	0,49
	2002-2013	4,16	3,97	2,59	1,53	1,44	1,69	0,98	0,51
	2002-2014	4,08	3,94	2,63	1,49	1,47	1,70	1,05	0,51
	2002-2015	3,98	3,82	2,56	1,43	1,56	1,69	1,05	0,49
	2002-2016	3,84	3,69	2,47	1,38	1,52	1,64	1,03	0,48

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij** * - *nadaljevanje*

4. Standardizirana povprečna absolutna napaka, stdMAE		**Bruto domači proizvod, realna rast**				**Inflacija, povprečje leta**			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2009	0,57	0,51	0,26	0,10	0,58	0,53	0,22	0,08
	2002-2010	0,54	0,49	0,26	0,10	0,53	0,49	0,22	0,08
	2002-2011	0,57	0,53	0,30	0,14	0,49	0,49	0,22	0,09
	2002-2012	0,63	0,57	0,31	0,13	0,49	0,50	0,24	0,09
	2002-2013	0,64	0,54	0,30	0,15	0,45	0,48	0,24	0,09
	2002-2014	0,66	0,59	0,34	0,16	0,45	0,49	0,21	0,08
	2002-2015	0,68	0,59	0,33	0,16	0,27	0,28	0,12	0,05
	2002-2016	0,67	0,58	0,34	0,15	0,28	0,29	0,12	0,05
BS	2002-2009	0,55	0,53	0,32	0,13	0,73	0,48	0,22	0,12
	2002-2010	0,53	0,51	0,31	0,13	0,65	0,45	0,20	0,13
	2002-2011	0,55	0,53	0,34	0,16	0,62	0,42	0,23	0,13
	2002-2012	0,61	0,57	0,33	0,15	0,60	0,45	0,23	0,14
	2002-2013	0,61	0,54	0,33	0,17	0,57	0,44	0,24	0,14
	2002-2014	0,63	0,59	0,35	0,19	0,54	0,44	0,22	0,14
	2002-2015	0,63	0,60	0,35	0,19	0,52	0,42	0,20	0,12
	2002-2016	0,62	0,59	0,35	0,19	0,52	0,42	0,19	0,11
GZS	2002-2009	0,55	0,51	0,31	0,14	0,64	0,53	0,18	0,04
	2002-2010	0,53	0,49	0,30	0,14	0,57	0,50	0,16	0,04
	2002-2011	0,55	0,51	0,33	0,16	0,53	0,48	0,18	0,05
	2002-2012	0,60	0,53	0,32	0,17	0,51	0,50	0,19	0,05
	2002-2013	0,60	0,51	0,34	0,19	0,48	0,50	0,20	0,05
	2002-2014	0,63	0,57	0,37	0,21	0,49	0,50	0,21	0,07
	2002-2015	0,64	0,58	0,37	0,21	0,49	0,50	0,20	0,06
	2002-2016	0,63	0,58	0,37	0,20	0,46	0,50	0,18	0,06
EC	2002-2009	0,54	0,52	0,30	0,09	0,73	0,60	0,12	0,08
	2002-2010	0,52	0,49	0,29	0,09	0,66	0,54	0,11	0,09
	2002-2011	0,54	0,51	0,32	0,12	0,61	0,50	0,14	0,09
	2002-2012	0,59	0,54	0,31	0,11	0,60	0,54	0,15	0,09
	2002-2013	0,59	0,51	0,31	0,13	0,57	0,52	0,16	0,10
	2002-2014	0,63	0,57	0,34	0,13	0,54	0,52	0,15	0,09
	2002-2015	0,63	0,57	0,33	0,13	0,53	0,50	0,15	0,08
	2002-2016	0,66	0,59	0,34	0,14	0,52	0,49	0,14	0,08
IMF	2002-2009	0,52	0,53	0,32	0,20	0,62	0,64	0,28	0,10
	2002-2010	0,50	0,52	0,31	0,20	0,57	0,59	0,27	0,10
	2002-2011	0,52	0,55	0,34	0,24	0,55	0,56	0,26	0,10
	2002-2012	0,57	0,59	0,34	0,22	0,54	0,55	0,27	0,11
	2002-2013	0,59	0,57	0,34	0,24	0,50	0,53	0,25	0,12
	2002-2014	0,59	0,63	0,37	0,25	0,51	0,52	0,26	0,12
	2002-2015	0,61	0,64	0,37	0,26	0,51	0,51	0,23	0,11
	2002-2016	0,60	0,63	0,37	0,25	0,49	0,48	0,21	0,10
WIIW	2002-2009	0,89	0,57	0,41	0,25	0,82	0,72	0,43	0,16
	2002-2010	0,57	0,55	0,39	0,26	0,78	0,66	0,40	0,16
	2002-2011	0,59	0,57	0,42	0,29	0,72	0,61	0,41	0,18
	2002-2012	0,56	0,62	0,41	0,28	0,69	0,58	0,42	0,19
	2002-2013	0,62	0,62	0,43	0,30	0,66	0,55	0,42	0,21
	2002-2014	0,65	0,67	0,48	0,31	0,64	0,55	0,43	0,20
	2002-2015	0,68	0,67	0,48	0,30	0,64	0,53	0,41	0,18
	2002-2016	0,67	0,65	0,48	0,29	0,62	0,50	0,39	0,18

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij * -** *nadaljevanje*

5. Standardiziran koren povprečne kvadratne napake, stdRMSE		**Bruto domači proizvod, realna rast**				**Inflacija, povprečje leta**			
		PNt+1	JNt+1	PNt	JNt	PNt+1	JNt+1	PNt	JNt
UMAR	2002-2009	1,00	0,91	0,36	0,13	0,74	0,70	0,29	0,10
	2002-2010	1,00	0,91	0,36	0,14	0,70	0,66	0,29	0,11
	2002-2011	1,01	0,92	0,41	0,19	0,67	0,65	0,28	0,11
	2002-2012	1,02	0,93	0,40	0,18	0,67	0,66	0,29	0,11
	2002-2013	1,02	0,91	0,39	0,20	0,66	0,64	0,29	0,11
	2002-2014	1,03	0,95	0,42	0,21	0,63	0,63	0,26	0,10
	2002-2015	1,04	0,95	0,43	0,21	0,60	0,58	0,24	0,09
	2002-2016	1,04	0,95	0,43	0,21	0,58	0,56	0,23	0,09
BS	2002-2009	0,98	0,95	0,51	0,15	0,97	0,67	0,25	0,14
	2002-2010	0,98	0,95	0,51	0,15	0,92	0,64	0,23	0,16
	2002-2011	0,98	0,95	0,53	0,19	0,89	0,62	0,26	0,15
	2002-2012	1,00	0,95	0,51	0,19	0,89	0,63	0,27	0,16
	2002-2013	0,99	0,93	0,50	0,21	0,87	0,62	0,27	0,17
	2002-2014	1,00	0,96	0,52	0,23	0,80	0,60	0,25	0,16
	2002-2015	1,00	0,97	0,52	0,23	0,74	0,56	0,23	0,14
	2002-2016	1,01	0,97	0,53	0,23	0,71	0,54	0,22	0,13
GZS	2002-2009	1,00	0,93	0,47	0,16	0,79	0,67	0,23	0,05
	2002-2010	1,00	0,94	0,48	0,17	0,75	0,64	0,22	0,05
	2002-2011	1,00	0,94	0,49	0,19	0,72	0,62	0,24	0,06
	2002-2012	1,01	0,91	0,47	0,22	0,72	0,63	0,25	0,06
	2002-2013	1,00	0,90	0,48	0,24	0,70	0,62	0,26	0,06
	2002-2014	1,02	0,94	0,51	0,25	0,68	0,61	0,26	0,11
	2002-2015	1,02	0,95	0,51	0,26	0,66	0,61	0,24	0,10
	2002-2016	1,03	0,95	0,51	0,26	0,63	0,60	0,23	0,09
EC	2002-2009	0,97	0,90	0,42	0,11	0,84	0,70	0,19	0,11
	2002-2010	0,97	0,90	0,42	0,11	0,80	0,67	0,18	0,12
	2002-2011	0,97	0,90	0,45	0,15	0,77	0,64	0,21	0,11
	2002-2012	0,99	0,89	0,43	0,14	0,77	0,67	0,22	0,12
	2002-2013	0,98	0,87	0,42	0,18	0,75	0,65	0,22	0,12
	2002-2014	1,00	0,91	0,45	0,18	0,70	0,64	0,21	0,11
	2002-2015	1,00	0,92	0,45	0,19	0,67	0,61	0,20	0,10
	2002-2016	1,00	0,92	0,45	0,19	0,66	0,58	0,19	0,10
IMF	2002-2009	0,89	0,93	0,77	0,52	0,84	0,83	0,48	0,12
	2002-2010	0,94	0,96	0,46	0,29	0,73	0,79	0,40	0,12
	2002-2011	0,95	0,97	0,46	0,29	0,70	0,75	0,38	0,12
	2002-2012	0,95	0,97	0,49	0,33	0,67	0,73	0,37	0,12
	2002-2013	0,96	0,97	0,47	0,31	0,67	0,73	0,37	0,13
	2002-2014	0,96	0,96	0,47	0,33	0,66	0,71	0,36	0,15
	2002-2015	0,97	1,00	0,50	0,34	0,64	0,68	0,36	0,14
	2002-2016	0,98	1,01	0,50	0,34	0,63	0,64	0,32	0,13
WIIW	2002-2009	1,02	1,02	0,67	0,35	1,03	0,97	0,51	0,21
	2002-2010	1,03	1,02	0,67	0,36	0,98	0,92	0,49	0,21
	2002-2011	1,03	1,02	0,68	0,39	0,95	0,88	0,49	0,23
	2002-2012	1,04	1,03	0,65	0,37	0,95	0,88	0,50	0,24
	2002-2013	1,02	1,01	0,66	0,39	0,93	0,86	0,50	0,26
	2002-2014	1,05	1,05	0,70	0,40	0,88	0,82	0,51	0,24
	2002-2015	1,06	1,05	0,71	0,39	0,85	0,76	0,47	0,22
	2002-2016	1,06	1,05	0,71	0,40	0,82	0,72	0,45	0,21

Tabela 12: **Primerjava uspešnosti napovedi gospodarske rasti in inflacije posameznih institucij** ** - opombe*

Opombe:
* Ocene uspešnosti napovedi temeljijo na podatkih, ki so bili razpoložljivi ob pomladanski napovedi 2016.
Negativne vrednosti pomenijo precenitev, pozitivne vrednosti pa podcenitev dejanskih gibanj.
Podatki BS in WIIW za napoved inflacije PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003.
Podatki WIIW za napoved BDP PNt+1 zajemajo obdobje od leta 2003.
PNt+1 - Pomladanska napoved za prihodnje leto;
JNt+1 - Jesenska napoved za prihodnje leto;
PNt - Pomladanska napoved za tekoče leto;
JNt - Jesenska napoved za tekoče leto.

Vir podatkov:
Pomladanska napoved gospodarskih gibanj (marec), Jesenska napoved gospodarskih gibanj (september). Ljubljana, UMAR.
Poročilo o cenovni stabilnosti (junij, december). Ljubljana, BS.
Analitika GZS (maj, november). Ljubljana, GZS.
Spring Economic Forecast, Autumn Economic Forecast (maj, november). EC.
World Economic Outlook (april, oktober). Washington, IMF.
Current Analyses and Forecasts (marec, november). WIIW.

Seznam kratic

Kratice uporabljene v besedilu

ADS – Anketa o delovni sili, **AJPES** – Agencija RS za javnopravne evidence in storitve, **BDP** – Bruto domači proizvod, **BS** – Banka Slovenije, **CME** – Chicago Mercantile Exchange, **DDV** – davek na dodano vrednost, **DUTB** – Družba za upravljanje terjatev bank, **ECB** – European Central Bank, **EK** – Evropska komisija, **EIA** – Energy Information Administration, **EU** – Evropska unija, **GFS** – Government Finance Statistics, **GZS** – Gospodarska zbornica Slovenije, **HHI** – Herfindahl-Hirschman Index, **HICP** – Harmonized index of consumer prices, **IER** – Inštitut za ekonomska raziskovanja, **IKT** – Informacijsko-komunikacijska tehnologija, **IMF** – International Monetary Fund, **MF** – Ministrstvo za finance, **NAWRU** – Non-accelerating wage rate of unemployment, **OECD** – Organization for Economic Co-operation and Development, **PSR** – Pakt o stabilnosti in rasti, **RS** – Republika Slovenija, **SRDAP** – Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, **SURS** – Statistični urad RS, **UMAR** – Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, **VAR** – Vector autoregression, **WIIW** – Wiener Institut fur Internationale Wirtschaftsvergleiche, **ZRSZ** – Zavod RS za zaposlovanje

pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2017